VÝBER TERMINOLOGICKÝCH ZÁZNAMOV Z RYBÁRSTVA A VČELÁRSTVA

AUSWAHL TERMINOLOGISCHER EINTRÄGE AUS DEN FACHGEBIETEN 'FISCHEREI UND IMKEREI'

JANA ŠTEFAŇÁKOVÁ – ZUZANA VYHNÁLIKOVÁ – LENKA ŽITŇANSKÁ – ZUZANA GAŠOVÁ

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ

vsers

2026

Odborná knižná publikácia vznikla s podporou projektu *KEGA-012EU-4/2024 Terminologické databázy ako efektívny nástroj modernizácie a internacionalizácie univerzitného vzdelávania.*

Názov: Výber terminologických záznamov z rybárstva a včelárstva

Autorky: Mgr. Jana Štefaňáková, PhD.
Mgr. Zuzana Vyhnáliková, PhD.
Mgr. Lenka Žitňanská
doc. Mgr. Zuzana Gašová, PhD.

Recenzentky: prof. PhDr. Jana Rakšányiová, CSc.
doc. PaedDr. Slavomíra Tomášiková, PhD.

Odborné poradenstvo: doc. Ing. Peter Lešo, PhD.
Ing. Marek Trenčiansky, PhD.

Jazyková úprava: PhDr. Jana Luptáková
Juliane Kühn

© Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., České Budějovice, 2026

ISBN 978-80-7556-181-7
EAN 9788075561817

Die vorliegende Fachpublikation ist mit Unterstützung des Projekts *KEGA-012EU-4/2024 Terminologiedatenbanken als effektives Werkzeug für Modernisierung und Internationalisierung der Universitätsbildung* entstanden. KEGA-Projekte sind Projekte der Kultur- und Bildungsagentur des Ministeriums für Schulwesen, Forschung, Entwicklung und Jugend der Slowakischen Republik.

Titel: Auswahl terminologischer Einträge aus den Fachgebieten 'Fischerei und Imkerei'

Verfasserinnen: Mgr. Jana Štefaňáková, PhD.
Mgr. Zuzana Vyhnáliková, PhD.
Mgr. Lenka Žitňanská
doc. Mgr. Zuzana Gašová, PhD.

Gutachterinnen: prof. PhDr. Jana Rakšányiová, CSc.
doc. PaedDr. Slavomíra Tomášiková, PhD.

Fachberatung: doc. Ing. Peter Lešo, PhD.
Ing. Marek Trenčiansky, PhD.

Sprachliches Korrektorat: PhDr. Jana Luptáková
Juliane Kühn

© Hochschule für europäische und regionale Studien, České Budějovice, 2026

ISBN 978-80-7556-181-7
EAN 9788075561817

Poďakovanie

Chceme sa poďakovať

- kolegom, pánovi doc. Ing. **Petrovi Lešovi**, PhD., z Katedry aplikovanej zoológie a manažmentu zveri a pánovi Ing. **Marekovi Trenčianskemu**, PhD., z Katedry lesníckej ekonomiky a politiky na Lesníckej fakulte Technickej univerzity vo Zvolene za zhodnotenie odborného obsahu publikácie a cenné pripomienky týkajúce sa terminologických záznamov,
- recenzentkám, pani prof. PhDr. **Jane Rakšányiovej**, CSc., a pani doc. PaedDr. **Slavomíre Tomášikovej**, PhD., za zrecenzovanie publikácie, za ich odborné rady týkajúce sa lingvistického a translatologického aspektu spracovania problematiky a za ich milý ľudský prístup,
- kolegyni pani PhDr. **Jane Luptákovej** za jazykovú korektúru častí publikácie v slovenskom jazyku (za všetky prípadné nedostatky nesú zodpovednosť autorky publikácie),
- kolegyni pani **Juliane Kühn** za jazykovú korektúru častí publikácie v nemeckom jazyku (za všetky prípadné nedostatky nesú zodpovednosť autorky publikácie).

Danksagung

Unser Dank gilt

- den Kollegen, Herrn doc. Ing. **Peter Lešo**, PhD. vom Lehrstuhl für angewandte Zoologie und Wildtiermanagement sowie Herrn Ing. **Marek Trenčiansky**, PhD. vom Lehrstuhl für Forstwirtschaft und -politik an der Forstwirtschaftlichen Fakultät der Technischen Universität Zvolen für das Begutachten des Fachinhaltes und für ihre wertvollen Anmerkungen zu terminologischen Einträgen,
- den Gutachterinnen Frau prof. PhDr. **Jana Rakšányiová**, CSc., und Frau doc. PaedDr. **Slavomíra Tomášiková**, PhD., für die Begutachtung der vorliegenden Publikation sowie für ihre Fachratschläge bezogen auf die linguistische und translatologische Perspektive sowie für ihre nette menschliche Art,
- Frau PhDr. **Jana Luptáková**, für das sprachliche Korrektorat des slowakischen Teils der Publikation,
- Frau **Juliane Kühn**, für das sprachliche Korrektorat des deutschsprachigen Teils der Publikation.

Predslov

Odborná publikácia *Výber terminologických záznamov z rybárstva a včelárstva*, ktorú práve čítate, vznikla v rámci projektu *KEGA-012EU-4/2024 Terminologické databázy ako efektívny nástroj modernizácie a internacionalizácie univerzitného vzdelávania* riešeného v rokoch 2024 – 2026. Na projekte participovalo viacero univerzitných pracovísk, čomu zodpovedá aj zloženie autorského kolektívu: Jana Štefaňáková (Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici), Zuzana Vyhnáliková (Ústav cudzích jazykov Technickej univerzity vo Zvolene), Lenka Žitňanská (Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre) a Zuzana Gašová (Fakulta aplikovaných jazykov Ekonomickej univerzity v Bratislave). Myšlienka zostaviť terminologickú databázu k vybraným termínom z oblasti poľovníctva a príbuzných odborov nie je úplne nová. Už v rokoch 2020 – 2022 bol zrealizovaný projekt *KEGA-006TU Z-4/2020 Využitie inovatívnych prístupov na zvýšenie kvality vzdelávania v študijných odboroch lesníctvo a poľovníctvo prostredníctvom e-learningového výkladového slovníka slovenskej a nemeckej terminológie používanej v poľovníctve*, na ktorom o. i. participovali aj niektoré členky autorského kolektívu tejto publikácie. Zuzana Vyhnáliková a/alebo Zuzana Gašová sa podieľali na vzniku publikácií *Výber terminologických záznamov z poľovníctva a príbuzných odborov* (2022) a *Výber terminologických záznamov z poľovníckej zoológie a biológie* (2022). Rad publikácií dopĺňa aj *Výber terminologických záznamov z poľovníckej kynológie* (2022), ktorej autorom je Jozef Štefčík, ďalší člen riešiteľského kolektívu v rámci oboch vyššie uvádzaných projektov.

Keďže terminologické záznamy zostavené v rámci projektu KEGA-006TU Z-4/2020 ani zďaleka neobsiahli celú oblasť poľovníctva, rozhodli sa členovia pôvodného riešiteľského kolektívu nadviazať na svoje skúsenosti a pokračovať v spracovávaní vybraných termínov z oblasti poľovníctva a príbuzných odborov formou terminologických záznamov. Preto sa aj predkladaná publikácia dá považovať za akési voľné pokračovanie už zverejnených publikácií z roku 2022 uvedených vyššie. Vzhľadom na široký záber danej odbornej oblasti sa autorky rozhodli zacieliť pozornosť na vybrané čiastkové odbory – rybárstvo a včelárstvo. Avšak ani zoznam terminologických záznamov tvoriacich predkladanú odbornú publikáciu nepokrýva celú terminológiu z týchto odborov, a preto si nenárokuje na úplnosť. Pretože pri zostavovaní terminologických záznamov sa autorský kolektív pridŕžal zásady, že rozhodujúcou je kvalita, nie kvantita, ide o výber terminologických záznamov k termínom, ktoré sa v priebehu doby riešenia projektu podarilo spracovať na požadovanej úrovni.

Publikáciu možno zasadiť do kontextu už vzniknutých (porov. vyššie) a plánovaných tlačových výstupov, ktoré sú výsledkom činnosti členov riešiteľského kolektívu projektu KEGA-012EU-4/2024. Vysokoškolská učebnica *Terminológia a terminologická práca. Teoretické východiská,*

metodika a praktické návody od autorského kolektívu Wrede, Oľga – Gašová, Zuzana – Štefčík, Jozef, vydaná v roku 2025 prináša historický exkurz do terminologického výskumu a informácie o jeho súčasnom stave. Publikácia zároveň približuje charakteristiky odborného jazyka a základné pojmy z terminológie; dotýka sa procesov terminologického normovania; poskytuje prehľad teoretických východísk terminologickej práce a ozrejmuje rolu digitálnych nástrojov pri spracovávaní terminológie. Súčasť publikácie tvoria aj metodické pokyny na vypracovanie terminologických záverečných prác. Ďalším plánovaným publikačným výstupom projektu KEGA-012EU-4/2024 je aj odborná publikácia *Výber terminologických záznamov z oblasti jelenej zveri*, ktorá bude vydaná koncom roka 2026. Podobne ako pri odbornej publikácii, ktorú práve čítate a pri troch už vydaných publikačných výstupoch z roku 2022 pôjde o súbor terminologických záznamov z oblasti poľovníctva, konkrétne so zameraním na terminológiu týkajúcu sa jelenej zveri.

Veríme, že predkladaná odborná publikácia – buď sama o sebe, alebo ako súčasť publikačného rámca spojeného s realizáciou projektov KEGA-012EU-4/2024 a KEGA-006TU Z-4/2020 – bude prínosom pre všetkých, ktorým sú blízke oblasti rybárstva a včelárstva a ktorí si, či už ako odborníci, laici, alebo prekladatelia odborných textov atď., chcú alebo potrebujú doplniť vybrané informácie k terminológii z týchto oblastí pre jazykový pár *nemčina – slovenčina*.

Vorwort

Die Fachpublikation *Auswahl terminologischer Einträge aus den Fachgebieten 'Fischerei und Imkerei'*, die Sie gerade lesen, entstand im Rahmen des Projekts *KEGA-012EU-4/2024 Terminologiedatenbanken als wirksames Instrument zur Modernisierung und Internationalisierung der universitären Ausbildung*, das in den Jahren 2024–2026 durchgeführt wurde. An dem Projekt waren mehrere universitäre Einrichtungen beteiligt, was sich auch in der Zusammensetzung des Autorenteams widerspiegelt: Jana Štefaňáková (Philosophische Fakultät der Matej-Bel-Universität in Banská Bystrica), Zuzana Vyhnáliková (Institut für Fremdsprachen der Technischen Universität in Zvolen), Lenka Žitňanská (Philosophische Fakultät der Konstantin-Philosoph-Universität in Nitra) und Zuzana Gašová (Fakultät für angewandte Sprachen der Wirtschaftsuniversität in Bratislava). Die Idee, eine Terminologiedatenbank zu ausgewählten Begriffen aus dem Bereich des Jagdwesens und verwandten Fachgebieten zu erstellen, ist nicht ganz neu. Bereits in den Jahren 2020 – 2022 wurde das Projekt *KEGA-006TU Z-4/2020 Einsatz innovativer Ansätze zur Verbesserung der Ausbildungsqualität in den Studiengängen 'Forstwirtschaft und Jagdwesen' mittels eines E-Learning-Wörterbuchs der in der Jagd verwendeten slowakischen und deutschen Terminologie* durchgeführt, an dem unter anderem auch einige Mitglieder des Autorenteams dieser Publikation mitwirkten; Zuzana Vyhnáliková und/oder Zuzana Gašová, die an der Entstehung der Publikationen *Auswahl terminologischer Einträge aus dem Fachbereich 'Jagdwesen' und verwandten Fachgebieten* (2022) und *Auswahl terminologischer Einträge aus dem Fachgebiet 'Wildtierkunde'* (2022) mitgewirkt haben. Ergänzt wird die Reihe der Veröffentlichungen durch die Publikation *Auswahl terminologischer Einträge aus dem Fachgebiet 'Jagdkynologie'* (2022) von Jozef Štefčík, einem weiteren Mitglied des Forschungsteams im Rahmen der beiden oben genannten Projekte.

Da die im Rahmen des Projekts KEGA-006TU Z-4/2020 erstellten terminologischen Einträge bei Weitem nicht den gesamten Bereich des Jagdwesens abdeckten, beschlossen die Mitglieder des ursprünglichen Forschungsteams, an ihre Erfahrungen anzuknüpfen und die Aufarbeitung ausgewählter Begriffe aus dem Bereich des Jagdwesens und verwandter Fachgebiete in Form von terminologischen Einträgen fortzusetzen. Daher kann auch die vorliegende Publikation als eine Art lose Fortsetzung der oben genannten, bereits im Jahr 2022 veröffentlichten Publikationen betrachtet werden. Angesichts des breiten Spektrums des betreffenden Fachgebiets haben sich die Autorinnen entschieden, den Fokus auf ausgewählte Teilbereiche zu richten – Fischerei und Imkerei. Allerdings deckt auch die Liste der terminologischen Einträge, aus denen die vorliegende Fachpublikation besteht, nicht die gesamte Terminologie dieser Fachgebiete völlig ab und erhebt keinen Anspruch auf Vollständigkeit. Da sich das Autorenteam bei der Erstellung der

terminologischen Einträge an den Grundsatz gehalten hat, dass Qualität vor Quantität geht, handelt es sich um eine Auswahl von terminologischen Einträgen zu Begriffen, die im Laufe der Projektlaufzeit auf dem geforderten Niveau bearbeitet werden konnten.

Die Publikation lässt sich in den Kontext bereits erschienener (vgl. oben) und geplanter Veröffentlichungen einordnen, die das Ergebnis der Projekttätigkeit im Rahmen des Projekts KEGA-012EU-4/2024 darstellen: Das Hochschullehrbuch *Terminologie und Terminologiearbeit. Theoretische Grundlagen, Methodik und praktische Anleitungen* (veröffentlicht im Slowakischen unter dem Titel *Terminológia a terminologická práca. Teoretické východiská, metodika a praktické návody*) des Autorenteams Wrede, Oľga – Gašová, Zuzana – Štefčík, Jozef, erschien im Jahr 2025. Es bietet einen historischen Überblick über die Terminologieforschung und Informationen zu deren aktuellem Stand. Die Publikation vermittelt zudem die Merkmale der Fachsprache und grundlegende Begriffe der Terminologie; sie geht auf Prozesse der terminologischen Normung ein; bietet einen Überblick über die theoretischen Grundlagen der Terminologiearbeit und verdeutlicht die Rolle digitaler Werkzeuge bei der Terminologiearbeit. Einen Bestandteil der Publikation bilden auch methodische Leitlinien zur Erstellung terminologischer Abschlussarbeiten. Ein weiterer, geplanter Publikationsausgang des Projekts KEGA-012EU-4/2024 ist die Fachpublikation *Auswahl terminologischer Einträge aus dem Fachbereich 'Rotwild'*, die Ende 2026 erscheinen wird. Ähnlich wie bei der Fachpublikation, die Sie gerade lesen, und bei den drei bereits im Jahr 2022 erschienenen Publikationen handelt es sich um eine Sammlung der terminologischen Einträge aus dem Bereich des Jagdwesens, konkret mit Schwerpunkt auf der Terminologie zum Rotwild.

Wir sind überzeugt, dass die vorliegende Fachpublikation – sei es für sich allein oder als ein Bestandteil des Publikationsrahmens zu den Projekten KEGA-012EU-4/2024 und KEGA-006TU Z-4/2020 – für alle von Nutzen sein wird, die sich für die Bereiche *Fischerei* und *Imkerei* interessieren und die – sei es als Fachleute, Laien, Übersetzer von Fachtexten usw. – bestimmte Informationen zur Terminologie dieser Bereiche für das Sprachpaar *Deutsch–Slowakisch* nachschlagen möchten oder müssen.

Obsah / Inhaltsverzeichnis

Predslov **6**

Vorwort **8**

Zoznam obrázkov / Abbildungsverzeichnis **11**

Terminologické databázy v kontexte odbornej komunikácie **12**

Terminologiedatenbanken im Kontext der Fachkommunikation **17**

Terminologické záznamy / Terminologische Einträge **23**

Rybárstvo / Fischerei **24**

Včelárstvo / Imkerei **85**

Zoznam použitej literatúry / Literaturverzeichnis **155**

Zoznam internetových zdrojov / Verzeichnis der Internetquellen **157**

Register / Index **166**

O autorkách **168**

Zu den Autorinnen **170**

Zoznam obrázkov / Abbildungsverzeichnis

Obrázok 1 – titulná strana (vľavo) / Abbildung 1 – Titelblatt (links)

https://pixabay.com/de/photos/bienen-insekten-honigbienen-7996596/ (23.9.2026)

Obrázok 2 – titulná strana (vpravo) / Abbildung 2– Titelblatt (rechts)
https://pixabay.com/de/photos/angeln-see-erholung-k%C3%B6der-1584432/ (23.9.2026)

Obrázok *Rybárstvo 1* – str. 24 / Abbildung *Fischerei 1* – S. 24
https://pixabay.com/de/photos/angler-fischer-spinnfischer-4856508/ (23.9.2026)

Obrázok *Rybárstvo 2* – str. 35 / Abbildung *Fischerei 2* – S. 35
https://pixabay.com/de/photos/fischer-angeln-spule-fluss-stange-591699/ (23.9.2026)

Obrázok *Rybárstvo 3* – str. 45 / Abbildung *Fischerei 3* – S. 45
https://pixabay.com/de/photos/angeln-angelrute-angelausr%C3%BCstung-1572408/ (23.9.2026)

Obrázok *Rybárstvo 4* – str. 70 / Abbildung *Fischerei 4* – S. 70
https://pixabay.com/de/photos/angeln-k%C3%B6der-hecht-jerkbait-1897970/ (23.9.2026)

Obrázok *Včelárstvo 1* – str. 85 / Abbildung *Imkerei 1* – S. 85
https://pixabay.com/de/photos/bienen-bienenstock-bienenschwarm-7164148/ (23.9.2026)

Obrázok *Včelárstvo 2* – str. 88 / Abbildung *Imkerei 2* – S. 88
https://pixabay.com/de/photos/biene-bienenstock-imker-insekt-4423999/ (23.9.2026)

Obrázok *Včelárstvo 3* – str. 108 / Abbildung *Imkerei 3* – S. 108
https://pixabay.com/de/photos/bienenk%C3%B6nigin-biene-insekten-makro-6403887/ (23.9.2026)

Obrázok *Včelárstvo 4* – str. 121 / Abbildung *Imkerei 4* – S. 121
https://pixabay.com/de/photos/bienenschwarm-bienen-insekten-7996582/ (23.9.2026)

Obrázok *Včelárstvo 5* – str. 123 / Abbildung *Imkerei 5* – S. 123
https://pixabay.com/de/illustrations/ai-generiert-biene-blume-best%C3%A4ubung-8655139/
(23.9.2026)

Obrázok *Včelárstvo 6* – str. 140 / Abbildung *Imkerei 6* – S. 140
https://pixabay.com/de/photos/bienen-waben-honig-imker-imkerei-5028161/ (23.9.2026)

Obrázok *Včelárstvo 7* – str. 146 / Abbildung *Imkerei 7* – S. 146
https://pixabay.com/de/photos/varroa-parasit-milbe-5000953/ (23.9.2026)

Terminologické databázy v kontexte odbornej komunikácie

Presné sprostredkovanie informácií je predpokladom úspešného procesu odbornej komunikácie – transferu odborných informácií medzi odborníkmi disponujúcimi vysokou mierou poznania vo danom odbore (porov. napr. Hoffmann 1976, 193). V menej typických prípadoch sa dá odborná komunikácia vymedziť aj ako komunikácia týkajúca sa konkrétneho odboru medzi odborníkom a jednotlivcom alebo skupinou ľudí, u ktorých môže byť škála odborných vedomostí zastúpená v najrôznejšej miere (porov. vertikálne členenie odborných jazykov, ako ho uvádza napr. Hoffmann 1976, 168 s ohľadom na technické vedy; alebo Kontutytė 2017, 18 a nasl. v kontexte jazykovedy). Odborné vedomosti takýchto recipientov môžu byť veľmi solídne, ale môžu aj absentovať. Špecifickou formou odbornej komunikácie je cudzojazyčná odborná komunikácia, t. j. prenos odborných informácií v cudzom jazyku. V takomto prípade možno hovoriť o akejsi dvojitej komunikačnej bariére. Jej prekonanie sa viaže nielen na preklenutie prípadnej vedomostnej medzery v danom odbore (ak ide o typ komunikácie medzi odborníkom a laikom, resp. neodborným publikom), ale aj na dosiahnutie dostatočnej jazykovej úrovne, zahŕňajúcej poznanie osobitostí inojazyčnej komunikácie v konkrétnom odbore a zvládnutie komunikačných stratégií, ktoré z takýchto osobitých čŕt vyplývajú.

Jedným z kľúčových predpokladov zvládnutia úspešnej cudzojazyčnej komunikácie je ovládanie špecifických výrazových jazykových prostriedkov (*signifiant*) viažucich sa na vybraný odbor v cudzom jazyku. Vychádzajúc z bilaterálneho charakteru jazykového znaku (porov. Saussure 1931, 78, in: Römer 2019, 89) je pre proces porozumenia (nielen) odborných obsahov a sprostredkovanie informácií na báze jazykovej komunikácie dôležité aj uchopenie konceptuálnej roviny (*signifié*), teda súboru informácií („významu“), ktorý sa spája s konkrétnym výrazom odborného jazyka (termínu). Tieto dve roviny – výrazová a konceptuálna – si možno predstaviť ako jeden celok, ako dve strany jedného hárka papiera (porov. Saussure 1931, 134).[1] Poznanie ich „správneho“ prepojenia, podmieneného konvenciami konkrétneho jazyka, je určujúcim pre transfer odbornej informácie a realizáciu odbornej komunikácie v danom jazyku.

Na presné sprostredkovanie odborných obsahov v cudzojazyčnej komunikácii je dôležité identifikovať taký výrazový prostriedok cieľového jazyka, ktorého konceptuálna rovina je identická s konceptuálnou rovinou príslušného výrazu východiskového jazyka, resp. sa jej čo najviac približuje.

[1] Römer (2019, 94) s odvolaním sa na Lutzeiera (1985) pripúšťa, že takáto metafora jazykového znaku má len obmedzenú platnosť. Avšak môžeme konštatovať, že v mnohých ohľadoch názorne vystihuje vzájomné prepojenie oboch rovín jazykového znaku.

Od tejto skutočnosti sa odvíja miera sémantickej ekvivalencie medzi termínmi východiskového a cieľového jazyka (k problematike ekvivalencie v kontexte terminologickej práce porov. napr. Drewer – Schmitz 2017, 21 vychádzajúc z Felbera 1987, 129; k možnostiam kategorizácie ekvivalencie podľa rozličných zdrojov porov. prehľad, ktorý uvádza Ďuricová 2016, 75 a nasl.). Dosiahnutie úplnej ekvivalencie, t. j. určenie takého jazykového výrazu cieľového jazyka, ktorého konceptuálna rovina by v plnej miere zodpovedala termínu východiskového jazyka, však v praxi nie je vždy možné. V závislosti od rozličných faktorov (špecifiká daného odboru; špecifické vzťahy medzi jazykmi konkrétneho jazykového páru; osobitosti podmienené historickými, kultúrnymi, sociálnymi, ekonomickými, systémovými a inými vplyvmi) môžu terminológie v jednotlivých jazykoch vykazovať isté odlišnosti. Častokrát je preto v cieľovom jazyku možné identifikovať len výraz s väčšou alebo menšou mierou zhody v rámci konceptuálnej roviny (čiastočná ekvivalencia). Niekedy sa dokonca vôbec nedá potvrdiť existencia takého lexikálneho prostriedku cieľového jazyka, ktorý by symbolizoval zodpovedajúci koncept jazykového výrazu vo východiskovom jazyku (nulová ekvivalencia, resp. terminologická medzera porov. aj Arntz – Picht – Schmitz 2014, 141 a nasl. ako aj 158 a nasl.).

Z pohľadu výrazovej roviny *(signifiant)* môže byť mätúcou formálna zhoda alebo podobnosť výrazov východiskového a cieľového jazyka, spájajúcich sa s odlišnými konceptmi. Slová majúce rovnakú alebo podobnú formu v jednotlivých jazykoch totiž môžu niekedy niesť rôzne významy. V jazykovede bývajú takéto páry označované aj ako falošní priatelia (fr. *faux amis*). S týmto fenoménom sa stretávame aj v odbornej slovnej zásobe. Ako príklad pre poľovnícku alebo včelársku terminológiu v rámci jazykového páru *nemecký jazyk – slovenský jazyk* môžu slúžiť dvojice slov: sk. ***los*** (nem. *Elch*) ≠ nem. ***los*** (adj. *gelöst, abgetrennt*); nem. ***Drohne*** (sk. *trúd*) ≠ sk. ***dron***.

Medzi vlastnosti, ktorými sa vyznačujú termíny – lexikálne jednotky konkrétneho odborného jazyka – patrí exaktnosť (nem. *Exaktheit*). Prostredníctvom tejto črty sa v odbornej literatúre (porov. napr. Hoffmann 2001, 533 – 543; Schmidt 1969) deklaruje, že kvantitatívny vzťah medzi výrazovou a konceptuálnou rovinou jedného termínu je determinovaný vzťahom 1 : 1. Tento vzťah je dvojsmerný a premieta sa do vlastnosti označovanej ako *jednoznačnosť*. Táto nadobúda dvojitý charakter, ktorý je v nemeckom jazyku rozlíšený prostredníctvom samostatných pojmov – vlastností termínu, tzv. *Eindeutigkeit* a *Eineindeutigkeit*. Jednoznačnosť vo svojich dvoch rovinách (v nemčine označovaných ako *Eindeutigkeit* a *Eineindeutigkeit*) predstavuje dve perspektívy vnímania jedného javu – exaktnosti (porov. aj Patocka 2011/2012, 17):

- O jednoznačnosti (nem. *Eindeutigkeit*) hovoríme, keď jednému odbornému výrazu *(signifiant)* zodpovedá jeden koncept *(signifié)*. Inak povedané, jednému „fyzickému“ (odbornému) slovu[2] zodpovedá jeden informačný celok viažuci sa na mentálnu rovinu (tento možno spätne vyjadriť v jazykovej podobe – spravidla formou definície). Takýto vzťah (1 výraz : 1 obsah), ktorý vylučuje existenciu viacvýznamových slov (resp. polysémie), však odráža len želaný, ideálny stav, vymedzený v teoretickej rovine. V praxi sa v odbornej komunikácii nezriedka stretávame s prípadmi, keď je jeden jazykový výraz prepojený s viacerými významami, teda je polysémny. Nemecký poľovnícky termín *Bär* neoznačuje len medveďa, ale aj samca svišťa; pri leme *Bart* sa v nemeckom poľovníckom lexikóne uvádza 14 významov (porov. Stinglwagner – Haseder 2014, 68) a v odborných prekladových slovníkoch pre jazykový pár *nemčina – slovenčina* (porov. Krenčey 2007 a Ferjentsik 1999) nachádzame po tri významy, ktoré sú však len čiastočne zhodné. Rybársky termín *oko* označuje otvor v sieti, avšak v bežnom jazyku sa tento výraz vzťahuje na zrakový orgán. Termín *kráľovná* vo včelárstve pomenováva včeliu matku, v spojitosti so šachom sa však vzťahuje na šachovú figúrku a v bežnom jazyku na panovníčku.
- Nemecký výraz *Eineindeutigkeit*[3] zaužívaný v germanistickej lingvistike (porov. napr. Buhlmann – Fearns 2017, 54) symbolizuje nazeranie na exaktnosť z opačnej perspektívy. Pomenováva skutočnosť, že na vyjadrenie jedného konceptu („významu“) existuje v slovnej zásobe konkrétneho jazyka len jeden výraz (jedno konkrétne slovo). To zamedzuje existencii synonymie v odbornom jazyku. Avšak, aj v tomto prípade ide o ideálny, teoreticky vymedzený želaný stav, ktorý v praxi nie je vždy naplnený. To sa dá doložiť prostredníctvom synonymických termínov, ako demonštrujú nasledujúce príklady: viaceré nemecké výrazy *Einfahrt, Geschleife, Eingang, Einfall* označujú *vchod do brloha*; na označenie svišťa existuje v nemčine celý rad výrazov, napr. *Murmandl, Murmel, Murmele, Mangelkatz, Mankei* a i.

Javy ako *čiastočná* či *nulová ekvivalencia*, prítomnosť *polysémie* alebo *synonymie* sťažujú odbornú komunikáciu. Účinným prostriedkom eliminujúcim nedorozumenia v odbornej komunikácii, ktoré vznikajú na tejto báze, je explicitné poukázanie na takéto viacznačné vzťahy v terminológiách jednotlivých odborov. Možno tak urobiť prostredníctvom príslušnej odbornej literatúry, resp. prostredníctvom niektorých typov lexikografických diel viažucich sa na konkrétny odbor. Je však potrebné podotknúť, že prekladové slovníky, – ktoré sú primárne spájané s úlohou prekladu, – nenapĺňajú tento účel v plnej miere a nie je to ani prvoradou úlohou tohto typu lexikografických diel.

[2] Tým máme na mysli takú podobu lexikálnej jednotky, ktorú je možné identifikovať priamo, prostredníctvom senzorického vnímania buď sluchom (hovorená podoba) alebo zrakom (písaná podoba jazyka).

[3] Pre tento termín neexistuje v slovenčine adekvátny výrazový prostriedok, ktorý by odrážal význam nemeckého výrazu. Môžeme preto hovoriť o nulovej ekvivalencii, resp. o terminologickej medzere.

Úlohou prekladových slovníkov je v kompaktnej, rozsahovo úspornej forme predstaviť ekvivalentné výrazy východiskového a cieľového jazyka. Na bližšie ozrejmenie špecifík v prípade čiastočnej ekvivalencie však nezostáva veľa priestoru. Preto je tento aspekt v niektorých prípadoch ozrejmený len okrajovo, resp. často zostáva nedotknutý. Jednotlivé lemy symbolizujúce významy polysémnych (odborných) výrazov sa síce zvyknú uvádzať, ale zväčša bez detailnejšieho objasnenia ich vzájomných vzťahov alebo doplňujúcich špecifických informácií. Sprostredkovanie synonymických výrazov nie je pre odborné prekladové slovníky kľúčové. Túto úlohu primárne preberajú synonymické slovníky, tieto však zväčša bývajú zamerané na všeobecnú slovnú zásobu. V odborných prekladových slovníkoch bývajú synonymá prípadne len vymenované ako výrazové ekvivalenty v cieľovom jazyku, avšak zvyčajne bez bližšieho ozrejmenia ich vzájomných vzťahov, čo môže byť dôležité napríklad na sprostredkovanie rozdielov v prípade čiastočnej ekvivalencie.

Vhodnou formou na zachytenie osobitostí a rozdielov odrážajúcich čiastočnú ekvivalenciu, synonymické alebo polysémne vzťahy v odbornej slovnej zásobe konkrétneho odboru sú práve terminologické databázy. Terminologická databáza – súbor terminologických záznamov – poskytuje priestor na ozrejmenie týchto súvislostí. Každý terminologický záznam má totiž štruktúrovanú podobu vychádzajúcu z teoretických základov terminologickej práce (porov. napr. Arntz – Picht – Schmitz 2014, 213 – 216 alebo Wrede – Štefčík – Drlík 2016, 60 a nasl., Štefaňáková 2024, 64 a nasl.). Zaužívaná štruktúra terminologického záznamu pozostáva z pomenovania termínu (názov); prípadných synoným; definície termínu; zdroja definície termínu; kontextu, v ktorom bol termín v relevantnej odbornej literatúre doložený; zdroja kontextu a z poznámky, prostredníctvom ktorej je možné poukázať na špecifické črty termínu v danom jazyku alebo – pri dvojjazyčných terminologických databázach – s ohľadom na iný jazyk (porov. jednotlivé terminologické záznamy v predkladanej publikácii). Takáto štruktúra je vhodná aj na zachytenie a ozrejmenie vyššie uvádzaných fenoménov, akými sú synonymia, polysémia, a v prípade dvojjazyčných databáz aj čiastočná ekvivalencia. Z vyššie načrtnutých informácií vyplýva, že terminologické databázy – na rozdiel od odborných prekladových slovníkov – dokážu poskytnúť podrobnejší a presnejší prehľad informácií špecifických pre danú tému a dôležitých pre správny preklad odborných textov. Môžu preto výrazne zlepšiť kvalitu odbornej jazykovej komunikácie v príslušnej oblasti.

- Na zaznamenanie synonymických odborných výrazov k východiskovému termínu je v terminologickom zázname určené samostatné políčko (synonymum).

- Poukázať na polysémne fenomény je možné prostredníctvom políčka *poznámka*, avšak pre každý jeden význam v rámci rovnakého odboru by mal byť vytvorený samostatný terminologický záznam.[4]
- Miera ekvivalencie sa dá v dvojjazyčných terminologických záznamoch odvodiť z porovnania definícií zodpovedajúcich termínov vo východiskovom a v cieľovom jazyku, je možné na ňu explicitne poukázať v políčku *poznámka;* napríklad, ak ide o príliš širokú alebo príliš úzku definíciu (porov. napr. Arntz – Picht – Schmitz 2014, 63 a nasl.) odborného výrazu jedného jazyka s ohľadom na druhý jazyk v rámci spracovávaného jazykového páru.

Na záver preto možno konštatovať, že terminologické databázy zohrávajú v procese odbornej komunikácie dôležitú úlohu a majú potenciál veľkou mierou prispieť k jej skvalitneniu a zefektívneniu. Obzvlášť dôležitou úlohou je systematické spracovanie odbornej slovnej zásoby formou terminologických databáz na základe premís terminologickej práce pre úzko špecifikované a zároveň nekomerčné odbory. Práve v takýchto odboroch totiž dôsledné uchopenie odbornej slovnej zásoby spravidla absentuje. To sa môže negatívne odraziť nielen pri komunikácii medzi odborníkmi (nem. *fachinterne Kommunikation*), ale sťažuje to aj komunikáciu navonok, smerom k širokej verejnosti (nem. *fachexterne Kommunikation*). V prípade medzijazykového sprostredkovania odborných informácií sa s podobným problémom, t. j. so spracovaním odbornej terminológie v nedostatočnej miere, stretávame spravidla pri jazykových pároch zahŕňajúcich málo používaný jazyk (alebo málo používané jazyky). Vypracovanie dvojjazyčnej terminologickej databázy pre jazykový pár *nemecký jazyk – slovenský jazyk* v odboroch *včelárstvo* a *rybárstvo* môže preto výrazným spôsobom prispieť k uľahčeniu odbornej komunikácie v rámci týchto oblastí. Navyše s ohľadom na medzijazykovú komunikáciu môže podporiť ďalší transfer odborných informácií a poznania na medzinárodnej úrovni.

[4] Pri terminologickej práci sa vychádza z predpokladu, že polysémne termíny – v zmysle viacvýznamovosti jedného výrazového prostriedku – neexistujú, ale že ide o samostatné, viaceré jednotky majúce síce zhodnú výrazovú podobu, ale sú nositeľmi odlišných významov. Tým sa *de facto* stiera rozdiel medzi polysémiou a homonymiou, tak ako býva prezentovaný v lexikológii, resp. lexikálnej sémantike (porov. napr. Schippan 2002, Löbner 2003, 117, Römer 2019, 136).

Terminologiedatenbanken im Kontext der Fachkommunikation

Eine präzise Informationsvermittlung ist eine Voraussetzung für den erfolgreichen Prozess der Fachkommunikation – also den Austausch von Fachwissen unter Fachleuten mit hohem Kenntnisstand auf einem bestimmten Fachgebiet (vgl. z. B. Hoffmann 1976, 193). In weniger typischen Fällen lässt sich die Fachkommunikation auch als Kommunikation definieren, die sich auf ein bestimmtes Fachgebiet bezieht und zwischen einem Fachmann und einer Person oder einer Gruppe von Personen stattfindet, deren Fachwissen in unterschiedlichstem Maße vorhanden sein kann (vgl. die vertikale Gliederung von Fachsprachen, wie sie z. B. Hoffmann 1976, 168, im Hinblick auf die technischen Wissenschaften dargestellt; oder Kontutytė 2017, 18 ff. im Kontext der Linguistik). Das Fachwissen solcher Rezipienten kann sehr fundiert sein, aber auch ganz fehlen. Eine spezifische Form der Fachkommunikation ist die fremdsprachige Fachkommunikation, d. h. die Vermittlung des Fachwissens in einer Fremdsprache. In einem solchen Fall kann man von einer Art doppelter Kommunikationsbarriere sprechen. Ihre Überwindung erfordert nicht nur die Schließung von Wissenslücken im jeweiligen Fachgebiet (wenn es sich um eine Kommunikation zwischen einem Fachmann und einem Laien oder einem Publikum ohne Fachkenntnisse handelt), sondern auch das Erreichen eines entsprechenden Sprachniveaus, das die Kenntnis von Besonderheiten der fremdsprachigen Kommunikation in dem jeweiligen Fachgebiet sowie die Beherrschung der sich aus diesen Besonderheiten ergebenden Kommunikationsstrategien umfasst.

Eine der wichtigsten Voraussetzungen für erfolgreiche Fremdsprachenkommunikation ist die Beherrschung spezifischer sprachlicher Ausdrucksmittel *(Signifiant)* im jeweiligen Fachgebiet. Aufgrund der Bilateralität sprachlicher Zeichen (vgl. Saussure 1931, 78, in Römer 2019, 89) erfordert das Verstehen (nicht nur) fachlicher Inhalte und die Vermittlung von Informationen mittels sprachlicher Kommunikation auch das Erfassen der konzeptuellen Ebene *(Signifié)*, d. h. der Gesamtheit der Informationen („Bedeutung“), die mit einem spezifischen Fachausdruck (Terminus) verbunden ist. Diese beiden Ebenen – die Ausdrucks- und die konzeptuelle Ebene – können als ein Ganzes betrachtet werden, als zwei Seiten eines Blatt Papiers (vgl. Saussure 1931, 134).[5] Die Kenntnis ihrer „richtigen“, durch die Konventionen einer bestimmten Sprache bedingten Verknüpfung ist für die Vermittlung von Fachinformationen und die Durchführung der Fachkommunikation in einer gegebenen Sprache entscheidend.

[5] Römer (2019, 94) räumt unter Bezugnahme auf Lutzeier (1985) ein, dass eine solche Metapher des sprachlichen Zeichens nur bedingt zutrifft. Dennoch lässt sich feststellen, dass sie in vielerlei Hinsicht die gegenseitige Verknüpfung beider Ebenen eines sprachlichen Zeichens anschaulich vermittelt.

Für die präzise Vermittlung der Fachinhalte in der Fremdsprachenkommunikation ist es wichtig, ein Ausdrucksmittel der Fremdsprache zu identifizieren, dessen konzeptuelle Ebene mit der des entsprechenden Ausdrucks in der Ausgangssprache übereinstimmt oder dieser so nahe wie möglich kommt. Aus dieser Tatsache ergibt sich der Grad der semantischen Äquivalenz zwischen den Begriffen der Ausgangs- und der Zielsprache (zur Frage der Äquivalenz im Kontext terminologischer Arbeit vgl. z. B. Drewer – Schmitz 2017, 21, in Anlehnung an Felber 1987, 129; zu den Möglichkeiten der Kategorisierung von Äquivalenz nach verschiedenen Quellen vgl. die Übersicht bei Ďuricová 2016, 75 ff.). Das Erreichen einer vollständigen Äquivalenz, d. h. die Bestimmung eines solchen sprachlichen Ausdrucks in der Zielsprache, dessen konzeptuelle Ebene dem Begriff der Ausgangssprache gänzlich entsprechen würde, ist in der Praxis jedoch nicht immer möglich. Abhängig von verschiedenen Faktoren (Spezifika des jeweiligen Fachgebiets; spezifische Beziehungen zwischen den Sprachen eines bestimmten Sprachpaares; Besonderheiten, die durch historische, kulturelle, soziale, wirtschaftliche, systemische und andere Einflüsse bedingt sind) können die Terminologien in einzelnen Sprachen gewisse Unterschiede aufweisen. Häufig lässt sich daher in der Zielsprache nur ein Ausdruck identifizieren, der auf der konzeptuellen Ebene eine größere oder geringere Übereinstimmung mit dem ausgangssprachlichen Ausdruck aufweist (partielle Äquivalenz). Manchmal lässt sich das Vorhandensein eines solchen lexikalischen Mittels in der Zielsprache, das das entsprechende Konzept des sprachlichen Ausdrucks in der Ausgangssprache symbolisieren würde, sogar nicht bestätigen (Null-Äquivalenz oder terminologische Lücke; vgl. auch Arntz – Picht – Schmitz 2014, S. 141 ff. und 158 ff.).

Aus der Perspektive der Ausdrucksebene *(Signifiant)* kann die formale Übereinstimmung oder Ähnlichkeit von Ausdrücken der Ausgangs- und Zielsprache, die mit unterschiedlichen Konzepten verbunden sind, zu Verwirrung führen. Wörter, die in den einzelnen Sprachen dieselbe oder eine ähnliche Form haben, können unterschiedliche Bedeutungen tragen. In der Linguistik werden solche Wortpaare auch als falsche Freunde (frz. *faux amis*) bezeichnet. Dieses Phänomen tritt auch in Fachwortschätzen auf. Als Beispiel für die Jagd- oder Imkerei-Terminologie im Sprachenpaar *Deutsch – Slowakisch* können folgende Wortpaare dienen: slow. ***los*** (dt. *Elch*) ≠ dt. ***los***; dt. **Drohne** (slow. *trúd*, bzw. *Männchen der Honigbiene*) ≠ slow. **dron** (*unbemanntes militärisches Aufklärungs- oder Kampfflugzeug*).

Zu den Merkmalen, durch die sich Begriffe – lexikalische Einheiten einer bestimmten Fachsprache – auszeichnen, gehört die Exaktheit. In der Fachliteratur (vgl. z. B. Hoffmann 2001, 533 – 543; Schmidt 1969) wird dieses Merkmal auf das quantitative Verhältnis 1 : 1 zwischen der Ausdrucks- und der konzeptuellen Ebene eines Begriffs bezogen. Es handelt sich zugleich um eine bidirektionale Beziehung. Dieser duale Charakter, wird im Deutschen durch zwei Begriffe –

Eigenschaften des Terminus – *Eindeutigkeit* und *Eineindeutigkeit* zum Ausdruck gebracht. Somit können *Eindeutigkeit* und *Eineindeutigkeit* als Facetten der Exaktheit betrachtet werden (vgl. auch Patocka 2011/2012, 17):

- Unter Eindeutigkeit versteht man die Beziehung, wenn *ein* Fachausdruck *(Signifiant)* sich nur mit *einem* Konzept, d. h. Vorstellungsbild *(Signifié)* verbindet. Anders ausgedrückt: ***Ein*** „physisches" Fachwort[6], symbolisiert nur ***eine*** Informationseinheit, die sich auf die mentale Ebene bezieht (diese Informationseinheit lässt sich wiederum in sprachlicher Form ausdrücken – in der Regel als eine Definition). Ein solches Verhältnis (1 Ausdruck : 1 Konzept), das die Polysemie ausschließt, spiegelt jedoch nur einen gewünschten, idealen Zustand wider, der auf theoretischer Ebene definiert ist. In der Praxis begegnet man in der Fachkommunikation nicht selten Fällen, in denen ein sprachlicher Ausdruck mit mehreren Bedeutungen (Konzepten) verbunden ist, also polysem ist. Beispielsweise bezeichnet der deutsche Jagdterminus *Bär* nicht nur einen Braunbären, sondern auch ein männliches Murmeltier. Unter dem Stichwort *Bart* werden im deutschen Jagdlexikon 14 Bedeutungen aufgeführt (vgl. Stinglwagner – Haseder 2014, 68), während in Fachübersetzungswörterbüchern für das Sprachenpaar *Deutsch-Slowakisch* (vgl. Krenčey 2007 und Ferjentsik 1999) je drei Bedeutungen angegeben werden, die allerdings nur teilweise übereinstimmen. Der Terminus *Auge* aus dem Gebiet der Fischerei bezeichnet eine *Masche im Netz*, im allgemeinen Sprachgebrauch bezieht sich dieser Ausdruck jedoch auf das Sehorgan. Der Fachausdruck *Königin* bezeichnet in der Imkerei die *Mutterbiene*, im Schach hingegen eine Schachfigur und im allgemeinen Sprachgebrauch eine Herrscherin.
- Der deutsche Ausdruck *Eineindeutigkeit*[7], der in der germanistischen Linguistik gebräuchlich ist (vgl. z. B. Buhlmann – Fearns 2017, 54), symbolisiert die Betrachtung der Exaktheit aus einer umgekehrten Perspektive. Er bezeichnet die folgende Tatsache: Um ein Konzept (eine „Bedeutung") auszudrücken, gibt es im Wortschatz einer bestimmten Sprache nur einen Ausdruck (ein bestimmtes Wort). Dies verhindert das Vorhandensein von Synonymie in der Fachsprache. Allerdings handelt es sich auch in diesem Fall um einen idealen, theoretisch definierten Sollzustand, der in der Praxis nicht immer erreicht wird. Dies lässt sich in der Jagdterminologie mittels vorhandenen Synonymen belegen. Stellvertretend lassen sich folgende Beispiele anführen: Mehrere deutschsprachige Ausdrücke wie *Einfahrt*, *Geschleife*,

[6] Damit ist jene Form einer lexikalischen Einheit gemeint, die direkt durch sensorische Wahrnehmung – entweder über das Gehör (gesprochene Sprache) oder über das Sehen (geschriebene Sprache) – erkannt werden kann.

[7] Für diesen Begriff gibt es im Slowakischen kein adäquates Ausdrucksmittel, das die Bedeutung des deutschen Ausdrucks wiedergeben würde. Man kann daher von einer Nulläquivalenz bzw. von einer terminologischen Lücke sprechen.

Eingang und *Einfall* bezeichnen den *Eingang zu einem Bau*; für die Bezeichnung eines *Murmeltiers* gibt es im Deutschen eine ganze Reihe von Ausdrücken, z. B. *Murmandl, Murmel, Murmele, Mangelkatz, Mankei* und andere.

Phänomene wie *partielle Äquivalenz* oder *Nulläquivalenz*, *Polysemie* oder *Synonymie* erschweren die Fachkommunikation. Ein wirksames Mittel, um die daraus resultierenden Missverständnisse zu eliminieren, ist der explizite Hinweis auf diese mehrdeutigen Beziehungen in den Terminologien der einzelnen Fachgebiete. Dies kann durch einschlägige Fachliteratur oder mittels fachspezifischer Lexika erfolgen. Es ist jedoch anzumerken, dass Übersetzungswörterbücher – die primär für Übersetzungszwecke gedacht sind – diesem Zweck nicht in vollem Umfang gerecht werden, und dies ist auch nicht die vorrangige Aufgabe dieser Art von lexikografischen Werken. Die Aufgabe von Übersetzungswörterbüchern besteht darin, die (lexikalischen) Entsprechungen der Ausgangs- und Zielsprache in kompakter, platzsparender Form darzustellen. Für eine genaue Erläuterung der Besonderheiten im Falle einer partiellen Äquivalenz bleibt jedoch nicht viel Raum. Daher wird dieser Aspekt mitunter lediglich am Rande behandelt oder bleibt oft unberührt. Die einzelnen Stichwörter, die die Bedeutungen polysemer (fachsprachlicher) Begriffe symbolisieren, werden in der Regel aufgeführt, jedoch meist ohne eine detaillierte Erläuterung ihrer gegenseitigen Beziehungen oder ohne ergänzende spezifische Informationen. Die Vermittlung von Synonymen ist für Fachwörterbücher nicht von zentraler Bedeutung. Diese Aufgabe übernehmen in erster Linie Synonymwörterbücher, die sich jedoch meist auf den allgemeinen Wortschatz konzentrieren. In Fachübersetzungswörterbüchern werden Synonyme oft lediglich als Äquivalente in der Zielsprache genannt, jedoch in der Regel ohne näher auf ihre gegenseitigen Beziehungen einzugehen, was beispielsweise für die Vermittlung von Unterschieden im Falle einer partiellen Äquivalenz wichtig sein kann.

Terminologiedatenbanken sind ein gut geeignetes Mittel, um Besonderheiten und Unterschiede zu erfassen, die eine partielle Äquivalenz, synonymische oder polysemische Beziehungen im Fachwortschatz eines bestimmten Fachgebiets widerspiegeln. Eine Terminologiedatenbank – als Sammlung terminologischer Einträge – bietet Raum für die Verdeutlichung dieser Zusammenhänge. Jeder terminologische Eintrag weist nämlich eine strukturierte Form auf, die auf den theoretischen Grundlagen terminologischer Arbeit basiert (vgl. z. B. Arntz – Picht – Schmitz 2014, 213 – 216 oder Wrede – Štefčík – Drlík 2016, 60 ff., Štefaňáková 2024, 64 ff.). Die gängige Struktur eines terminologischen Eintrags besteht aus der Bezeichnung des Terminus; eventuellen Synonymen; aus der Definition des Terminus; der Quelle der Definition; dem Kontext, in dem der Terminus in der einschlägigen Fachliteratur belegt wurde; der Quelle des Kontexts sowie einer Anmerkung, mit der auf spezifische Merkmale des Terminus in der jeweiligen

Sprache oder – bei zweisprachigen Terminologiedatenbanken – im Hinblick auf eine andere Sprache hingewiesen werden kann (vgl. die einzelnen terminologischen Einträge in der vorliegenden Publikation). Eine solche Struktur eignet sich auch zur Erfassung und Verdeutlichung der oben genannten Phänomene wie Synonymie, Polysemie und – im Falle zweisprachiger Datenbanken – auch Teiläquivalenz. Aus dem oben skizzierten Bild ergibt sich, dass die Terminologiedatenbanken – im Gegensatz zu den Übersetzungswörterbüchern – eine detaillierte präzisere Erfassung der fachsprachlich- und übersetzungsrelevanten Informationen vermitteln können. Somit können sie die Qualität der Fachsprachenkommunikation im jeweiligen Fachgebiet wesentlich fördern.

- Zur Erfassung von synonymen Fachbegriffen zum Ausgangsbegriff ist im terminologischen Eintrag ein eigenes Feld vorgesehen (Synonym).
- Auf polysemische Phänomene kann im Feld „Anmerkung“ hingewiesen werden; für jede einzelne Bedeutung innerhalb desselben Fachgebiets sollte jedoch ein eigener terminologischer Eintrag angelegt werden.[8]
- Der Äquivalenzgrad lässt sich in zweisprachigen terminologischen Einträgen aus einem Vergleich der Definitionen entsprechender Fachbegriffe in der Ausgangs- und Zielsprache abgeleitet werden; er kann im Feld *Anmerkung* ausdrücklich angegeben werden; zum Beispiel, wenn es sich um eine zu weit gefasste oder zu eng gefasste Definition (vgl. z. B. Arntz – Picht – Schmitz 2014, 63 ff.) eines Terminus einer Sprache im Hinblick auf die andere Sprache im Rahmen des bearbeiteten Sprachenpaares handelt.

Abschließend lässt sich daher feststellen, dass Terminologiedatenbanken im Prozess der Fachkommunikation eine wichtige Rolle spielen und deren Verbesserung und Effizienz erheblich steigern können. Eine besonders wichtige Aufgabe ist die systematische Aufbereitung des Fachwortschatzes in Form von Terminologiedatenbanken, basierend auf den Grundsätzen der Terminologiearbeit für eng gefasste und zugleich nichtkommerzielle Fachgebiete. Gerade in solchen Fachgebieten fehlt es häufig an einer systematischen Erfassung des Fachwortschatzes, was sich negativ nicht nur auf die Kommunikation zwischen Fachleuten *(fachinterne Kommunikation)* auswirken kann, sondern auch die Kommunikation nach außen, gegenüber der breiten Öffentlichkeit *(fachexterne Kommunikation)* erschwert. Bei der interlingualen Vermittlung von Fachinformationen stoßen wir in der Regel bei Sprachenpaaren, die eine selten verwendete Sprache (oder selten

[8] Bei der Terminologiearbeit geht man von der Annahme aus, dass polysemische Begriffe – im Sinne der Mehrdeutigkeit eines einzigen Ausdrucksmittels – nicht existieren, sondern dass es sich um eigenständige, mehrere Einheiten handelt, die zwar die gleiche Ausdrucksform haben, aber unterschiedliche Bedeutungen tragen. Damit wird *de facto* der Unterschied zwischen Polysemie und Homonymie verwischt, wie er in der Lexikologie bzw. der lexikalischen Semantik präsentiert wird. (vgl. z. B. Schippan 2002, Löbner 2003, 117, Römer 2019, 136).

verwendete Sprachen) umfassen, auf ein ähnliches Problem – nämlich die unzureichende Aufarbeitung der Fachterminologie. Die Erstellung einer zweisprachigen Terminologiedatenbank für das Sprachenpaar *Deutsch und Slowakisch* in den Bereichen *Imkerei* und *Fischerei* kann daher wesentlich zur Erleichterung der Fachkommunikation in diesen Bereichen beitragen und im Hinblick auf die interlinguale Kommunikation den weiteren Transfer von Fachinformationen und Wissen auf internationaler Ebene fördern.

Terminologické záznamy / Terminologische Einträge

Rybárstvo / Fischerei

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Köder RYBY/športový lov/nástrahy
Terminus DE	**Köder**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	Angelköder, Lockmittel, Anlockmittel, Lockspeise, Lockvogel
Definition	Köder ist mit dem Haken der Hautbestandteil einer Angel, er soll den Fisch an den Haken locken und ihn zum Anbeißen provozieren.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V. S. 271.
Kontext	Ein **Köder** wird benötigt, weil der Fisch zum Anbiss an den Einzelhaken oder Drilling verleitet werden soll. Es wird grob zwischen Naturködern und Kunstködern unterschieden.
Quelle (Kont.)	*Angelausbildung. Angeln. Natur erleben. Lexikon* [online]. Zugänglich unter: https://angelausbildung.de/glossary/koeder-angelkoeder/ (6.8.2026).
Anmerkung	Im Englischen auch mit *Bait* bezeichnet. Je nach der zu fangen beabsichtigten Fischart werden verschiedene Köderarten eingesetzt. Beispiele für Naturköder: Regenwurm, Made, Mais, Teig. Beispiele für Kunstköder: Blinker, Spinner, Twister, Wobbler.
Termín SK	**nástraha (na ryby)**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	vnadidlo
Definícia	Nástraha je všetko, na čo práve lovíme (čo je na háčiku). Nástrahy delíme do dvoch prirodzených skupín – prirodzené a umelé.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 149.
Kontext	Vytvorenie kriticky vyváženej **nástrahy** nie je až taká zložitá vec, ako sa na prvý pohľad zdá. Opatrné ryby dokážu mnohokrát odhaliť rybárovu pascu len na základe toho, že **nástraha** umiestnená pri háčiku nemá prirodzený pohyb ako návnady v jej okolí. Tento neprirodzený stav spôsobuje hmotnosť háčika a splietanej šnúry umiestnenej na háčiku.
Zdroj kontextu	Fabian, Ivan. 2015. Kriticky vyvážená nástraha. In: *Slovenský Rybár*, roč. 10, č. 10/2015 (október 2015) [online]. S. 70 – 71. Dostupné na:

	https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/10-2015/kriticky-vyvazena-nastraha (24.6.2025).
Poznámka	Zatiaľ čo v nemčine má slovo *Köder* širší význam (nástraha, návnada), v slovenčine sa pod nástrahou rozumie všetko, na čo práve lovíme (čo je na háčiku) a pod návnadou rozumieme to, čím ryby lákame (vnadíme), aby sa naučili prijímať nástrahu, na ktorú neskôr chceme loviť, a aby si zvykli navštevovať jedno miesto (porov. Lešo, Stráňai, Sládek, Kropil, 2018).
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Köder RYBY/športový lov/nástrahy
Terminus DE	**Naturköder**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	natürlicher Köder, organischer Köder
Definition	Naturköder ist ein Sammelbegriff für alle pflanzlichen (vegetabilische) und tierischen Köder (animalische), die nicht künstlich hergestellt werden.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V. S. 339.
Kontext	Der echte Geruch und die Bewegungen von **Naturködern** sind unwiderstehlich für viele Zielfische. Besonders Friedfische wie Karpfen oder Brassen reagieren stark auf den Duft von **organischen Ködern**. Aber auch argwöhnische Räuber, wie Hecht und Zander können den echten Köderfischen selten widerstehen.
Quelle (Kont.)	Kunstköder vs. Naturköder – Was fängt besser? In: *Blinkerbox.de.* [online]. Zugänglich unter: https://www.blinkerbox.de/magazin/kunstkoeder-vs-naturkoeder?utm_source=chatgpt.com (17.2.2026).
Anmerkung	Naturköder werden vor allem in der Angelfischerei zum Friedfischangeln (Stippangelfischerei) und in der Berufsfischerei für die Aalschnurfischerei eingesetzt. Köder sind hier z. B. kleine Fische, Würmer und früher auch Schnecken und kleine Fröschchen.
Termín SK	**prirodzená nástraha**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	prirodzené vnadidlo, prirodzená návnada
Definícia	Nástraha je všetko, na čo práve lovíme (čo je na háčiku). Prirodzené nástrahy sú živočíšneho a rastlinného pôvodu.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 149.
Kontext	... Povedal by som, že v zime sú ešte lepšie ako **prirodzené nástrahy**. Môžeme ich použiť aj v revíroch, kde je **prirodzená nástraha** zakázaná. Jedna škatuľka pokojne vydrží aj celú zimu. Jedinou nevýhodou je pomerne vysoká cena.
Zdroj kontextu	Lov na dierkach. *Poľovníctvo a rybárstvo.* Bratislava: Spoločnosť 7 Plus, 2009, č. 02. [online]. Dostupné na: https://polovnictvo-rybarstvo.pluska.sk/rybarstvo/lov-dierkach (24.6.2025).
Poznámka	Nástrahy živočíšneho pôvodu môžu predstavovať časť prirodzenej potravy rýb, prevažne niektoré skupiny zoobentosu, ktoré pre svoju veľkosť je možné

	napichnúť na háčik. Nástrahy rastlinného pôvodu predstavujú širokú škálu podobne ako nástrahy predchádzajúce.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Köder RYBY/športový lov/nástrahy
Terminus DE	**Kunstköder**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	Köderimitation (partiell synonym), künstlicher Köder (partiell synonym), Kunstbait
Definition	Kunstköder ist ein Sammelbegriff für alle nicht natürlichen Köder.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 271.
Kontext	**Kunstköder** gibt es viele – es handelt sich hierbei um einen Sammelbegriff für alle Köder, die einen echten organischen Köder imitieren. Diese **Kunstköder** werden meistens beim Raubfischangeln verwendet und mit einer entsprechend ausgefeilten Angeltechnik präsentiert. Techniken sind beispielsweise das Fliegenfischen, Spinnfischen, Schleppangeln oder Trolling. Das Gegenteil des **Kunstköders** ist der Naturköder.
Quelle (Kont.)	Kunstköder. *Angelwissen: Lexikon*. [online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/kunstkoeder/ (6.8.2026).
Anmerkung	Zum Kunstköder zählen z.B. künstliche Köder, also reine Tiernachbildungen wie Wobbler, Twister, Fliegen (Nass, Trockenfliegen, Nymphen, Streamer) u.a. sowie tierähnliche Köder wie Blinker, Spinner und auch manche Fliegentypen.
Termín SK	**umelá nástraha**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	umelé vnadidlo
Definícia	Umelá nástraha je vernou napodobeninou prirodzenej nástrahy, napodobňuje tvar, farbu, pohyb alebo iné znaky koristi (napr. rybky, hmyzu alebo iného vodného živočícha) a slúži na priťahovanie a oklamanie rýb pri love.
Zdroj definície	Sedlák, Ján. 1985. *Praktický rybár.* Bratislava: Vydavateľstvo Obzor. S. 87.
Kontext	Čím viac **umelá nástraha** pripomína živú rybku – tvarom, farbou či pohybom – tým častejšie ju budú atakovať dravce. Ak takáto nástraha aj vonia ako živá rybka, naše šance oklamať zubáča či šťuku sú ešte väčšie. Americkí rybári začali ako prví používať duté gumené nástrahy, nazývané *tube-jig*.
Zdroj kontextu	Tipy a triky. *Poľovníctvo a rybárstvo.* Bratislava: Spoločnosť 7 Plus, 2010, roč. 62, č. 11. [online]. Dostupné na: https://polovnictvo-rybarstvo.pluska.sk/rybarstvo/tipy-triky-11-2010 (17.2.2026).

Poznámka	Umelé nástrahy sú pohotovejšie a trvalejšie než prirodzené. Umelými nástrahami môžeme zapôsobiť na rôzne zmyslové orgány dravých rýb. Najdôležitejší je vizuálny podnet. Veľa druhov dravých rýb, ako napríklad ostriež, šťuka alebo pstruh, loví očami. Napodobnením rýb, ktoré sú ich zvyčajnou korisťou, ich môžeme oklamať alebo krikľavými a svietiacimi farbami môžeme prebudiť ich hryzací reflex. Umelé nástrahy pre lov prívlačou tvoria najbohatší sortiment rybárskych potrieb a na ich klasifikáciu neexistujú objektívne platné kritériá.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Köder RYBY/športový lov/nástrahy
Terminus DE	**tierische Köder**
Morphosyntaktische Züge	Nominalphrase
Synonym	Tierköder, Köder tierischen Ursprungs, lebende Köder, fleischige Köder
Definition	Tierische Köder sind die Köder, die zum Fang von Kleintierfressern (Friedfischen) dienen, einige von ihnen auch zum Fang von Großtierfressern (Raubfische).
Quelle (Def.)	Zeiske, Wolfgang – Plomann, Jürgen. 1985. *Fisch- und Gewässerkunde*. Berlin: Sportverlag. S. 134.
Kontext	Während ein Großteil der Mittelmeerfische mit **tierischen Ködern** fangbar ist, lassen sich besonders Meeräschen gut mit kleinen Brot- oder Teigstückchen überlisten.
Quelle (Kont.)	*Die 10 besten Köder zum Angeln am Mittelmeer*. [online]. Zugänglich unter: https://www.doctor-catch.com/de/meeresangeln/die-besten-koeder-zum-angeln-am-mittelmeer-und-adria (6.8.2026).
Anmerkung	Tierische Köder liefern in Salzwasserumgebungen oft bessere Ergebnisse. Beliebte Gerichte sind Garnelen, Krabben und kleine Fische.
Termín SK	**nástrahy živočíšneho pôvodu**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	živočíšne nástrahy, nástrahy živočíšneho charakteru
Definícia	Nástrahy živočíšneho pôvodu sú časti prirodzenej potravy rýb, prevažne niektoré skupiny zoobentosu, ktoré je možné napichnúť na háčik pre svoju veľkosť.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 149.
Kontext	**Nástrahy živočíšneho pôvodu** zodpovedajú najviac prirodzeným požiadavkám rýb. Sú preto všestrannejšie a účinnejšie.
Zdroj kontextu	Sedlák, Ján. 1985. *Praktický rybár.* Bratislava: Vydavateľstvo Obzor. S. 68.
Poznámka	Nástrahy živočíšneho pôvodu môžu byť larvy pakomárov – patentky, larvy jednodňoviek (podeniek), potočníkov a pod. Ostatné druhy živočíšnych nástrah, reprezentované skupinou suchozemských živočíchov, sa do vôd dostávajú len príležitostne a slúžia ako doplnková výživa rýb.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Köder RYBY/športový lov/nástrahy
Terminus DE	**pflanzliche Köder**
Morphosyntaktische Züge	Nominalphrase
Synonym	Pflanzenköder, vegetarische Köder
Definition	Pflanzliche Köder sind Köder, die ausschließlich zum Fang von Kleintierfressern (Friedfischen) verwendet werden.
Quelle (Def.)	Zeiske, Wolfgang – Plomann, Jürgen. 1985. *Fisch- und Gewässerkunde*. Berlin: Sportverlag, S. 134.
Kontext	Folgende **pflanzliche Köder** eignen sich ebenfalls zum Angeln: Hanf, Boilie (Top Karpfen-Köder), Teig, Kartoffeln, Spargel (unglaublich aber wahr, auf Rotaugen), Wasserkastanien (Karpfen), Frühstücksspeck, Frühstücksfleisch (mit Lebensmittelfarbe färben, gut für Friedfische), Speck (Vorher kochen), Leberstreifen, Käse (vor allem Barben).
Quelle (Kont.)	Angelköder – Naturköder und Kunstköder zum Angeln. In: *DEINE-ANGELWELT.de* [online]. Zugänglich unter: https://www.deine-angelwelt.de/angelkoeder/ (20.4.2026).
Anmerkung	Beim Angeln auf Friedfische wie Karpfen, Brassen oder Rotaugen kommen häufig pflanzliche Köder zum Einsatz. Besonders bewährt haben sich dabei Mais, Teig, Brot oder verschiedene Samen, die sowohl auf der Pose als auch beim Grundangeln verwendet werden können.
Termín SK	**nástrahy rastlinného pôvodu**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	nástrahy rastlinného charakteru, rastlinné nástrahy
Definícia	Nástrahy rastlinného pôvodu sú všetky nástrahy, s ktorými sa ryba v bežnom prostredí nestretne a sú povolené pri určitej technike lovu.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 149.
Kontext	Lov rýb na **nástrahy rastlinného pôvodu**, boilies, cesto, pelety a iné sa považuje za lov na položenú a plávanú.
Zdroj kontextu	SLOVENSKÝ RYBÁRSKY ZVÄZ – RADA. *Všeobecné rybárske pravidlá pre revír VN Rakovec, VN Sigord a ďalšie*. [online]. Dostupné na: https://www.srzsala.sk/tl_files/srzsala.sk/rybolovny-poriadok/SRP_2019_web_1.pdf (17.2.2026).

Poznámka	Medzi nástrahy rastlinného pôvodu patria semená rastlín, či už sú to strukoviny (hrach, sója), obilniny (pšenica, kukurica, ryža), zemiaky, rôzne cestá, drobné ovocie i časti rastlín.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Angelrute**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Angel, Rute, Angelstock, Gerte
Definition	Die Angelrute ist ein längliches, flexibles Fanggerät, das beim Angeln verwendet wird. Angelruten sind neben Schnüren und Haken die wichtigsten Instrumente des Anglers.
Quelle (Def.)	Kölbing, Alexander. 2025. *Fischerprüfung.* Das Standardwerk, 4. Auflage der vollständig überarbeiteten Neuausgabe des Titels „Fischerprüfung“. München: GRÄFE UND UNZER Verlag. S. 251.
Kontext	Die **Angelrute** in Kurzform auch Rute genannt, ist das wichtigste Werkzeug des Anglers. Wer auf den ersten Blick denken mag, eine Angel ist doch eine Angel, der irrt sich gewaltig. Alle **Angelruten** haben unterschiedliche Eigenschaften, wie beispielsweise Material, Länge, Wurfgewicht und Rutenaktion. Diese sind immer optimal auf den Einsatzzweck abgestimmt. Es gibt nicht die eine Angelrute für alle Einsatzgebiete.
Quelle (Kont.)	Angelrute. In: *Angelwissen.* [online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/angelrute/ (17.2.2026).
Anmerkung	Die Angelruten ermöglichen in Kombination mit Angelrollen weite Würfe, helfen durch ihre „Aktion“, einen Fisch sicher zu hacken und tragen durch ihre Elastizität zur schnellen und sicheren Landung bei. Die Rute wird auch als Angel, Angelrute, Angelstock, Gerte oder eine spezielle Rute auch als Wurfrute bezeichnet. Man unterscheidet Steck- und Teleskopruten. Die heute gebräuchlichsten Modelle sind aus Kohlefaser, Glasfaser oder Gemischen dieser Rohmaterialien hergestellt.
Termín SK	**rybársky prút**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	prút, udica, rybárska udica
Definícia	Rybársky prút je nástroj na chytanie rýb, pomocou ktorého môže rybár nahodiť nástrahu do potrebnej vzdialenosti s dostatočnou presnosťou a pomáha pri zaseknutí i zdolávaní ryby.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 142.

Kontext	Čo nás najviac a na prvý pohľad upúta na naozajstnom rybárovi? Samozrejme štíhly pružný **rybársky prút** s pevne opracovanou rukoväťou a jemnou špičkou. **Rybárskych prútov** máme veľmi pestrý výber.
Zdroj kontextu	Sedlák, Ján. 1985. *Praktický rybár*. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor. S. 17.
Poznámka	Rybárske prúty (nazývané ľudovo aj udice) sa vyrábajú z rôznych materiálov (drevo, bambus, laminát, uhlík, alebo ich kombináciami). Na prúte je spravidla osadený príslušný navijak a prút je osadený očkami, ktoré vedú vlasec (silón) alebo pletenú šnúru. Každá rybolovná technika vyžaduje špecializovaný rybársky prút vhodný na zvolenú techniku a cieľovú rybu.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Spinnrute**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Rute zum Spinnfischen, Kunstköderrute (partiell synonym)
Definition	Spinnrute(n) ist ein Sammelbegriff für Angelruten, die als Schleppangel für das Spinnfischen benötigt werden und mit Stationärrollen ausgerüstet sind.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 444.
Kontext	**Spinnruten** werden zum Raubfischangeln verwendet. Es wird mit künstlichen Ködern wie Blinker, Spinner, Wobbler, Gummiköder u. ä. geangelt. Sie haben die Länge zwischen 1,5 und 3,50 m.
Quelle (Kont.)	Kölbing, Alexander. 2025. *Fischerprüfung.* Das Standardwerk, 4. Auflage der vollständig überarbeiteten Neuausgabe des Titels „Fischerprüfung“. München: GRÄFE UND UNZER Verlag. S. 253.
Anmerkung	Eine Spinnrute besteht aus einem schlanken Rutenkörper von ca. 2,40 – 3,00 m Länge, ist zweigeteilt (Steckrute) oder zusammenschiebbar (Teleskoprute). Sie hat einen weichen Griff aus Kunststoff oder Kork mit integriertem Schraubrollenhalter. An diesem ist eine Rolle auswechselbar befestigt.
Termín SK	**prút na prívlač**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	prívlačový prút, spinningový prút, prívlačová udica
Definícia	Prúty na prívlač sú určené na nahadzovanie hlavne umelých nástrah všetkých typov. Vo väčšine prípadov ide o tvrdšie, ale ľahšie prúty, pretože sa s nimi loví celé hodiny.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 143.
Kontext	**Prúty na prívlač** sa vyrábajú v dĺžkach od 1,80 m do 3,30 m a s vrhacími záťažami od 1 g do 200 g až 250 g. Prúty sú delené, a to dvojdielne, trojdielne, ale vyrábajú sa aj viacdielne a teleskopické, v ponuke sú aj prúty s meniteľnými špičkami. **Prívlačové udice** majú viac vodiacich očiek, ktoré umožňujú rovnomernejšie rozloženie záťaže po celej dĺžke prútu, vodiace očká sú zo SIC materiálu a umožňujú aj použitie spletaných šnúr. Väčšina **prívlačových prútov** je, už v dnešnej dobe, vyrábaná z uhlíka.

Zdroj kontextu	Aký prívlačový prút vybrať. *A-Z Rybár.* [online]. Dostupné na: https://www.azrybar.sk/rybarske-clanky/category/rybarska-vybava/article/pruty-privlac-poradca.xhtml (6.8.2026).
Poznámka	Podľa dĺžky delíme prúty pre ľahšiu a ťažšiu prívlač. Rukoväť kratších prútov býva pre jednu ruku, pri dlhších pre dve ruky. Navijak je spravidla upevnený v prvej tretine rukoväti, v sedle so závitom, ktorý umožňuje dvojicou upevňovacích krúžkov jeho spoľahlivé uchytenie.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Fliegenrute**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Rute zum Fliegenfischen, Fliegenangel, Fliegengerte
Definition	Die Fliegenrute ist eine spezielle Art von Angelrute, die zum Fliegenfischen verwendet wird.
Quelle (Def.)	Kölbing, Alexander. 2025. *Fischerprüfung*. Das Standardwerk, 4. Auflage der vollständig überarbeiteten Neuausgabe des Titels „Fischerprüfung. München: GRÄFE UND UNZER Verlag. S. 253.
Kontext	**Fliegenruten** sind nicht nur besonders leicht und flexibel, sie ermöglichen vor allem das kontrollierte Werfen extrem leichter Köder – sogenannter Fliegen. Dabei ist es nicht das Gewicht des Köders, das den Wurf trägt, sondern die speziell konzipierte Fliegenschnur. Genau das macht das Fliegenfischen zu einer Kunstform – und zur idealen Methode für das gezielte Angeln auf Salmoniden wie Forellen, Äschen und Saiblinge.
Quelle (Kont.)	Charakteristiken einer Fliegenrute. *Fisch App.* [online]. Zugänglich unter: https://www.fischapp.com/charakteristiken-einer-fliegenrute/ (6.8.2026).
Anmerkung	Fliegenruten sind in der Regel länger als Spinnruten, typischerweise zwischen 2,40 und 3,60 Meter. Kürzere Fliegenruten (bis 2,70 Meter) eignen sich für kleine Bäche oder dichte Vegetation, während längere Ruten besser für größere Flüsse oder Seen geeignet sind.
Termín SK	**muškársky prút**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	prút na lov na mušku
Definícia	Muškársky prút je špeciálny rybársky prút určený na lov rýb na umelú mušku. Je charakteristický postupným rovnomerným zužovaním od dolného konca ku špičke prútu.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 143.
Kontext	**Muškársky prút** je určený výhradne na muškárenie. Rozdeľujeme ich do niekoľkých kategórií podľa označenia AFTMA, čo je hmotnosť šnúry podľa číselného vyjadrenia a podľa toho tiež volíme **muškársky prút**. Tvrdosť prútu je značená číslami 1 – 9 a symbolom alebo WT.

Zdroj kontextu	Muškárske prúty. *RYBINA.* [online]. Dostupné na: https://www.rybina.sk/rybarske-udice/muskarske-pruty/ (18.2.2026).
Poznámka	Muškársky prút sa vyznačuje ľahkou, pružnou konštrukciou a špeciálnou dĺžkou a akciou, ktorá umožňuje nahadzovanie veľmi ľahkých nástrah a citlivé vycítenie záberu. Používa sa pri technike lovenia rýb na mušky. Podstata tohto spôsobu spočíva vo vrhaní mušiek na vodu.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Stipprute**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Kopfrute, Stippe (ugs.)
Definition	Die Stipprute ist eine unberingte Kopfrute, bei der die Schnur an der Spitze befestigt wird.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 493.
Kontext	Eine **Stipprute** ist eine einfache eher lange Angelrute ohne Rutenringe. Bei den unberingten **Stippruten** wird die monofile Angelschnur direkt an der Spitze der Rute befestigt. Dafür ist die Spitze mit einer kleinen Öse versehen. In den meisten Fällen werden Stippruten mit einer Länge von 4 bis 8 Meter verwendet. Neben diesen einfachen Teleskop **Stippruten** gibt es auch besonders lange **Stippruten** mit Längen bis zu 13 oder 14 Metern, die meist als Steckruten konzipiert sind. Besonders lange **Stippruten** können sogar bis zu 20 Meter Länge erreichen.
Quelle (Kont.)	Stippangeln – Angeltechnik, Montage, Zielfische und Zubehör. *FHP-Angelmagazin*. [online]. Zugänglich unter: https://www.fisch-hitparade.de/magazine/stippangeln/ (15.3.2026).
Anmerkung	Stippruten werden aus besonders leichter Kohlefaser hergestellt, was es ermöglicht, dass selbst so lange Ruten noch relativ leicht sind und sich gut handhaben lassen.
Termín SK	**bič**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Synonymum	rybársky bič
Definícia	Bič je dlhý, teleskopický alebo viacdielny prút bez navijaka a vodiacich očiek, ktorý umožňuje veľmi presnú a jemnú kontrolu udice, pričom je schopný umiestniť nástrahu na miesta, ktoré by sa veľmi ťažko dosahovali hodom, pokiaľ by to bolo vôbec možné.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 493.
Kontext	Doba nám trošku pokročila a lieskové prúty a konské chvosty, používané ako vlasce, vystriedali nové hypermoderné materiály. **Biče** sa dnes vyrábajú od

	základných laminátových modelov až po ultraľahké pretekárske prúty, ktorých cena presahuje stovky eur.
Zdroj kontextu	Abeceda plávanej 2. časť – Biče. *Slovenský rybár – Magazín.* [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/9-2009/abeceda-plavanej-2-cast-bice?utm_source=chatgpt.com https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/9-2009/abeceda-plavanej-2-cast-bice?utm_source=chatgpt.com (17.2.2026).
Poznámka	Rybárske biče bývajú obvykle veľmi ľahké, zo sklolaminátu s prímesou kompozitu, alebo z pevného karbónu.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Federrute**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Feeder-Rute, Feederrute
Definition	Die Federrute ist eine spezielle Angelrute mit einer besonders empfindlichen Spitze, einer Länge von etwa 3 bis 4 Metern und kleinen, stabilen Ringen, die sich besonders gut für das Angeln mit Futterkörben eignet.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 138.
Kontext	Gängige **Feederruten** unterscheiden sich in diversen Merkmalen, wie Länge, Wurfgewicht, dem zu beangelnden Zielfisch, sowie der Beringung und dem Griffmaterial. Natürlich sind **Feederruten** auch in ganz unterschiedlichen Qualitätsstufen erhältlich. So gibt es günstige Modelle, die für Einsteiger geeignet erscheinen und natürlich hochwertige **Feederruten**, die von Profis beim Feederangeln in Welt- und Europameisterschaften eingesetzt werden.
Quelle (Kont.)	Feederruten – Merkmale, Typen, Zielfische. *FHP-Angelmagazin*. [online]. Zugänglich unter: https://www.fisch-hitparade.de/magazine/was-sind-feederruten/ (15.5.2026).
Anmerkung	Die Federrute hat eine mit Signalfarben lackierte Vollglasspitze, die der Bisserkennung dient.
Termín SK	**feedrový prút**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	feeder prút, prút na feeder
Definícia	Feedrový prút je špeciálny rybársky prút určený na lov na feeder, ktorý sa vyznačuje veľmi jemnou, často vymeniteľnou špičkou slúžiacou ako signalizátor záberu.
Zdroj definície	Čo je to feeder? *Slovenský rybár. Magazín.* [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/9-2020/feedrova-skola-s-cabim---pilotna-cast?utm_source=chatgpt.com (15.5.2026).
Kontext	Oveľa väčší priestor na pohyb máme pri love s **feedrovým prútom** (vhodný na zavesenie kŕmidla, feedrového košíka). Princíp je rovnaký ako v prípade pickerky. Aj na **feedrových prútoch** je jemná vymeniteľná špička slúžiaca na signalizáciu záberu. **Feedrové prúty** sú však silnejšie, keďže sa s nimi dajú

	nahadzovať väčšie záťaže na väčšiu vzdialenosť, respektíve sa dajú lepšie využiť výhody jemnejšieho prenosu záberu.
Zdroj kontextu	Lov s feedrovými prútmi. *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/lov-s-feedrovymi-prutmi/ (15.5.2026).
Poznámka	Feedrové prúty sú dlhé 3,30 až 4,0 metra a delia sa do troch skupín: *light*, *médium* a *heavy feeder*. Podľa oblasti použitia sú ľahké feedrové prúty vhodné do stojatých vôd s maximálnou vrhacou záťažou 100 g, pričom stredné znesú vrhaciu záťaž maximálne 150 g a najsilnejšie maximálne 250 g. Najsilnejšie používame v rýchlo tečúcich vodách, kde je potrebná väčšia záťaž, ktorú prúd neodnesie.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Angelrolle**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Rolle
Definition	Eine Angelrolle ist ein Gerät, das benutzt wird, um eine Angelleine aufzuwickeln und abzuspulen. Es besteht aus einem Gehäuse, das in der Regel mit einer Spule aus Metall, Kunststoff oder Grafit ausgestattet ist, und einer Achse, die mit einem Knopf oder einem Hebel verbunden ist, um die Rolle zu bedienen.
Quelle (Def.)	*Fischmaschine.de.* Lexikon. [online]. Zugänglich unter: https://www.fischmaschine.de/glossary/angelrolle/ (20.11.2025).
Kontext	Die **Angelrolle**, in Kurzform auch einfach nur Rolle genannt, dient der Aufnahme und Bewegung der Angelschnur. Es gibt unterschiedlich große **Rollen**, welche auch eine unterschiedliche Länge an Schnur aufnehmen. Mit einer **Angelrolle** kann man die Schnur freigeben und aufspulen. Durch das Betätigen der Kurbel wird die Schnur gleichmäßig aufgewickelt und auf die Spule verteilt. Die meisten **Rollen** haben eine Bremse integriert, diese regelt, wie viel Kraft man aufwenden muss, damit sich die Schnur von der Spule abziehen kann. Das ist besonders beim Drill wichtig, da hier jede Fischart unterschiedlich viel Schnur braucht, um müde zu werden.
Quelle (Kont.)	Angelrolle. *Angel-Wissen.de. Lexikon.* [online]. Verfügbar unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/angelrolle/ (20.11.2025).
Anmerkung	Man unterscheidet meistens zwischen einer Stationärrolle, einer Multirolle oder Spezialformen wie der Fliegenrolle oder der Baitcaster. Jede Angelrute (bis auf die Stippe) hat eine vorgesehene Rollenhalterung, an der sich ganz einfach die Angelrolle befestigen lässt. Multirollen werden auf die Rute aufgesetzt, Stationär- oder Fliegenrollen beispielsweise haben eine hängende Rolle.
Termín SK	**navijak**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Navijak slúži ako zásobník šnúry alebo vlasca, umožňuje nahadzovanie nástrahy a svojou brzdou pomáha pri unavovaní ryby.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 144.
Kontext	**Navijak** je nepochybne vysoko komplexný konštrukčný prvok nášho vybavenia. Množstvo ložísk, skrutiek a iných pohyblivých častí ho určujú na prvé miesto, pokiaľ ide o riziko zlyhania. Nič sa nedá robiť, je to tak. Ak sa zamyslíme nad tým, koľko prvkov je v tomto zdanlivo malom mechanizme, pochopíme, aká

	veľká je šanca na ich zlyhanie. Preto sa domnievam, že výber **navijaka** je veľmi vážna a dôležitá vec.
Zdroj kontextu	Najideálnejší navijak. *Slovenský rybár.* Magazín. [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/2-2023/najidealnejsi-navijak (15.2.2026).
Poznámka	Dnešné navijaky sú výsledkom dlhodobého vývoja. Rozlišujú sa navijaky s dvoma výrazne rozdielnymi typmi cievok – s otáčajúcou sa a pevnou. Jednoduchšie typy navijakov majú vlasec na jednoduchej cievke, ktorá sa otáča na stredovej oceľovej oske. Muškárske navijaky a multiplikátory sú zložitejšími variantmi navijakov s otáčajúcou sa cievkou.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Fliegenrolle**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Die Fliegenrolle ist eine Achsrolle, die in erster Linie zur Aufbewahrung der Schnur dient. Aus der Fliegenrolle wird die Nachschnur (Backing) und Fliegenschnur aufgerollt.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 164.
Kontext	Zum Fliegenfischen braucht man eine spezielle **Fliegenrolle**. Im Grunde ist dies eine einfache Achsrolle, der vor allem die Aufgabe eines Schnurdepots zukommt, denn vor dem Fliegenwurf wird die darüber benötigte Schnurlänge als Wurfgewicht von der Rolle abgezogen.
Quelle (Kont.)	Kölbing, Alexander. 2025. *Fischerprüfung*. Das Standardwerk, 4. Auflage der vollständig überarbeiteten Neuausgabe des Titels „Fischerprüfung“. München: GRÄFE UND UNZER Verlag. S. 258.
Anmerkung	Im Gegensatz zur Stationärrolle verfügt die Fliegenrolle über eine rotierende Spule, und die Achse steht im rechten Winkel zur Rutenflucht. Bei höheren Schnurklassen wird jedoch auch die Qualität der Bremse immer wichtiger.
Termín SK	**muškársky navijak**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Muškársky navijak je navijak používaný pri muškárení s plochou cievkou s priemerom 70 až 90 mm. Je zásobníkom šnúry a súčasne vyvažuje prút.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 145.
Kontext	**Muškársky navijak** slúži ako zásobník podkladovej muškárskej šnúry – backingu a samotnej muškárskej šnúry. Veľkosť **muškárskeho navijaka** záleží od muškárskeho prútu a muškárskej šnúry, ktorú chceme použiť. ... Preto volíme pre všetky súčasti muškárskej zostavy rovnaké AFTMA označenie, aby všetky komponenty zostavy k sebe ladili ako technicky, tak aj funkčne.
Zdroj kontextu	*Muškárske navijaky.* [online]. Dostupné na: https://muskarske.com/sk/pk/muskarske-navijaky/?filter_brand=greys (6.8.2026).
Poznámka	Obal muškárskeho navijaka tvorí puzdro z ľahkej zliatiny s vhodným kruhom pre šnúru a na upevnenie k prútu má nožičku. Automatický muškársky navijak využíva pri love samočinné navíjanie šnúry pružinou, ktorá sa pri odvíjaní šnúry naťahuje.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Stationärrolle**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Festspulenrolle
Definition	Die Stationärrolle ist eine Rolle an der Angelrute, an der sich – im Gegensatz zur Multirolle – die Spule beim Einkurbeln der Schnur nicht mitdreht.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 484.
Kontext	Die Rotation einer **Stationärrolle** ist je nach Einsatzzweck unterschiedlich „übersetzt". Die Angabe der jeweiligen Übersetzung sagt dem Angler, wie schnell er die Schnur einholen kann.
Quelle (Kont.)	Kölbing, Alexander. 2025. *Fischerprüfung*. Das Standardwerk, 4. Auflage der vollständig überarbeiteten Neuausgabe des Titels „Fischerprüfung". München: GRÄFE UND UNZER Verlag. S. 257.
Anmerkung	Es gibt offene, halboffene und geschlossene Stationärrollen. Offene Stationärrollen gibt es mit innen liegender oder übergreifender Spule. Bei der geschlossenen Stationärrolle sitzt die Spule geschützt in einem Gehäuse. Sie werden auch Kapselrollen genannt. Eine Kombination aus beiden Möglichkeiten, die Doppelwandspule mit Schnurhinterlaufsicherung wird auch Petticoat-Spule genannt.
Termín SK	**navijak s pevnou cievkou**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Navijak s pevnou cievkou je typ rybárskeho navijaka, kde je cievka pevne uložená na tele navijaka a slúži ako zásobník vlasca či šnúry, pričom umožňuje ich kontrolované navíjanie pomocou kľuky.
Zdroj definície	Navijak. *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/navijak/?utm_source=chatgpt.com (13.2.2026).
Kontext	Preklápacie **navijaky s pevnou cievkou** sú dnes univerzálne a používajú sa pri love všetkých rýb s výnimkou muškárenia. Cievka navijaka je nasadená na oske, ktorá sa vysúva a klesá a vlasec sa navíja pomocou otáčajúceho sa ramienka (preklápača), ktorý sa pri nahadzovaní nástrahy preklopí. Okrem týchto typov sa vyrábajú navijaky so zakrytou pevnou cievkou.
Zdroj kontextu	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 145.

Poznámka	Tento typ navijaka sa považuje za univerzálny.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Multirolle**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Multiplikatorrolle, Baitcasterrolle
Definition	Multirolle ist die Rolle zum schweren Spinnfischen für das Meeresangeln, die vom Kutter aus eingesetzt und insbesondere in Skandinavien und in den USA genutzt wird.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 332.
Kontext	Angeln mit der **Multirolle** liegt im Trend, da sie in vielerlei Hinsicht gegenüber den Stationärrollen Vorteile bietet. Die **Multirollen** bestechen durch einen hohen Angelkomfort. In der einen Hand kann gekurbelt, in der anderen Hand die Rute geführt werden, so lässt es sich ganz entspannt angeln. Integrierte Bremssysteme verhindern ein Malheur und sorgen dafür, dass sich die Angelrute gut führen lässt, so dass diese Rute sehr gut für den Drill geeignet ist.
Quelle (Kont.)	Angeln mit der Multirolle. In: *Multirollen.* [online]. Zugänglich unter: https://www.multirollen.de/angeln-mit-der-multirolle/?utm_source=chatgpt.com (13.2.2026).
Anmerkung	Die Multirolle wird auch zum Spinn- und Schleppfischen oder schweren Raubfischangeln (z. B. auf Wels) in Binnengewässern eingesetzt. Sie kann sehr viel Schnur aufnehmen und hat eine rotierende Spule und eine gute Bremse, die seitlich angebracht ist.
Termín SK	**multiplikátor**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Synonymum	multinavijak, multiplikátorový navijak, baitcastingový navijak
Definícia	Multiplikátor je verzia jednoduchého navijaka s prevodom, ktorý má namiesto vysokej a úzkej cievky širokú, s malým prierezom.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 142.
Kontext	S **multiplikátormi** sa loví inak ako s klasickými rotačnými navijakmi, a to tak, že navijak je na prúte osadený smerom hore, k rybárovi, na rozdiel od klasického, kde navijak „visí“ smerom k zemi. Na lov s **multiplikátormi** je potrebné mať aj špeciálny prút.

Zdroj kontextu	Multiplikátory – navijaky na prívlač. *OKfish.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.okfish.sk/multiplikatory/privlac (25.2.2026).
Poznámka	Multiplikátory sú špeciálny typy navijakov určené najmä na morský rybolov, alebo ťažší rybolov, teda na lov väčších dravcov. Ich hlavnou výhodou je rýchle navíjanie a systém rýchlej brzdy. Okrem klasickej zdolávacej, tzv. hviezdicovej brzdy môže obsahovať aj brzdu, ktorá ovláda rýchlosť odvíjania vlasca z cievky. Cievka multiplikátora je dokonale vyvážená, obyčajne vyvážená v achátových ložiskách, čo umožňuje jej voľné otáčanie bez odporu pri nahadzovaní.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Angelschnur**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Schnur, Garn (ugs.), Angelsehne (ugs.)
Definition	Die Angelschnur ist eine Fangschnur, die zur Ausübung des Angelsports bzw. der Angelfischerei benötigt wird.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 29.
Kontext	**Angelschnur** gibt es in vielen unterschiedlichen Ausführungen. Häufig auch als **Angelsehne** oder einfach nur **Schnur** bezeichnet, unterscheidet man in der Regel zwischen drei Schnurtypen, wie monofile Schnur, geflochtene Schnur und einer Fliegenschnur. Wer sich unsicher ist, welche Schnur für ihn die richtige ist, findet hier einen Ratgeber.
Quelle (Kont.)	Angelschnur. *Angel-Wissen.de. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/angelschnur/ (6.8.2026).
Anmerkung	Die Angelschnur befindet sich direkt an einer Angelrute oder ist dort auf eine Rolle gewickelt, die sich am unteren Ende der Rute befindet. Diese Schnur wird als Hauptschnur bezeichnet. Am Ende der Angelschnur befindet sich die Pose, das Vorfach, das Blei und der Haken, welcher mit einem Köder bzw. Spinnköder u. a. versehen ist.
Termín SK	**šnúra**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Definícia	Šnúra sprostredkúva kontakt medzi nástrahou a prútom.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 145.
Kontext	Všetky rybárske spôsoby majú svoje vlasce/**šnúry**. Aj muškári, aj kaprári majú svoje špecifické **šnúry** či vlasce, ale nás prívlačiarov v tomto prípade zaujímajú tri hlavné kategórie: nylon (silon, monofil), splietaná šnúra a fluorocarbon. Okrem toho sú na trhu ešte aj „miešané“ vlasce/šnúry, kde napríklad kmeňový nylon zakryjú fluorocarbonovým povlakom alebo **šnúru** potiahnu nylonovým povrchom.

Zdroj kontextu	Šnúra alebo vlasec – 1. časť. *Slovenský rybár.* Magazín. [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/11-2021/snura-alebo-vlasec-1-cast (25.11.2025).
Poznámka	V širšom zmysle sa pojem *šnúra* používa v slovenčine ako nadradený pojem pre *šnúru* aj pre *vlasec*, ktoré sú základné rybárske *šnúry* na cievke prútu. Odlišujú sa ale materiálom, vlasec je pružný, lacnejší, vhodný na jemnejšie techniky a do čistých vôd, zatiaľ čo šnúra je nepružná, pevnejšia, citlivejšia na zábery, ideálna do prekážok, na ďaleké hody a ťažšiu prívlač, často s náväzcom z fluorocarbonu pre neviditeľnosť. Rozdiel je v materiáli (silón vs. pletené vlákna), vlastnostiach (pružnosť, pevnosť, oderuodolnosť) a použití (jemné vs. silové techniky).
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Fliegenschnur**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Flugschnur
Definition	Die Fliegenschnur ist eine spezielle Schnur, die eine leichte winzige Fliege über eine lange Strecke bringen soll.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 164.
Kontext	Die **Fliegenschnur** unterscheidet sich stark von der „gewöhnlichen“ Schnur, die bei anderen Arten des Angelns zum Einsatz kommt. Sie ist zum Beispiel deutlich schwerer, und das muss sie auch sein! Denn der Köder beim Fliegenfischen – die Fliege – hat selbst so gut wie kein Gewicht.
Quelle (Kont.)	Fliegenschnur-Lexikon: Die wichtigsten Begriffe erklärt! *Blinker.de. Magazin.* [online]. Zugänglich unter: https://www.blinker.de/angelmethoden/fliegenfischen/angeltipps/schnuere/ (10.2.2026).
Anmerkung	Bei Fliegenschnüren unterscheidet man nicht nach Durchmesser und Tragkraft, sondern nach AFTMA- Klassen. Desweiteren ist die Schwimmeigenschaft wichtig, hier unterscheidet man zwischen *floating (F)* = schwimmend, *intermediate (I)* = langsam sinkend, *sinking (S)* = sinkend, *F/S, sink tip* = schwimmend mit sinkender Spitze und F/I, intermediate tip = schwimmend mit langsam sinkender Spitze.
Termín SK	**muškárska šnúra**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Muškárska šnúra je šnúra, ktorá slúži na nahadzovanie a vedenie nadstavca s umelými muškami.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 146.
Kontext	**Muškárske šnúry** môžeme deliť podobne ako prúty. Akurát je to trochu komplikovanejšie. Základné rozdelenie je podľa vody, na ktorej muškárime, teda: riečne, jazerné a morské. Ďalšie delenie je podľa AFTMA prúta, len označenie pri šnúre neoznačuje tuhosť šnúry, ale jej hrúbku. Ďalej máme šnúry s označením DT a WF.

Zdroj kontextu	Učíme sa muškáriť s Filipom – 2. kapitola. *Slovenský rybár. Magazín.* [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/5-2024/72-ucime-sa-muskarit-s-filipom-2-kapitola-8858?utm_source=chatgpt.com (10.2.2026).
Poznámka	Muškárske šnúry sú vyrábané z materiálov, ako je spriadaný nylon, Dakron, PVC, pričom celé sú potiahnuté škálou polymérov (polyuretán, PTFE). Vyrábajú sa v dĺžke 25 až 30 m. Pri love väčších rýb je možné podložiť pod šnúru vlasec.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Haken**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	Angelhaken
Definition	Der Haken ist das eigentliche Fanggerät bei der Angelfischerei, der zur Befestigung des Angelköders dient, um damit einen Fisch zu fangen und diesen auch an der Schnur zu halten.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 216.
Kontext	Im Gegensatz zum Fischen mit dem Netz oder der Reuse, wird bei dieser Angelmethode ein **Haken** gewählt. Diesen **Angelhaken** kann man am Köder befestigen oder durch den Köder führen. Damit der **Haken** sich nicht nur durch den Köder spießen lässt, sondern auch durch das Maul des Fisches, muss er sehr spitz sein, daher ist Vorsicht geboten beim Hantieren. Die meisten Hakensorten haben darüber hinaus einen Widerhaken, welcher als eine Art zusätzliche Sicherung dient, damit ein Fisch, der angebissen hat, nicht wieder vom **Haken** rutschen kann.
Quelle (Kont.)	Angelhaken. *Angel-Wissen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/angelhaken/ (9.2.2026).
Anmerkung	Es gibt die Haken in unterschiedlichen Größen und Stärken, sie werden mit Nummern sortiert. Darüber hinaus gibt es unterschiedliche Hakensorten, wie Drillinge und andere Formen, welche immer in ihrer Form und Beschaffenheit immer einem bestimmten Zweck dienen, wie beispielsweise beim Fliegenfischen.
Termín SK	**háčik**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Synonymum	rybársky háčik
Definícia	Háčik je malý, zakrivený a ostrý kus kovu pripevnený na konci vlasca alebo šnúry, na ktorý sa upevňuje nástraha a ktorý slúži na zaseknutie a zadržanie ryby pri love.
Zdroj definície	Rybárske háčiky. *OkFish. Rybársky blog*. [online]. Dostupné na: https://www.okfish.sk/haciky/kaprarina?utm_source=chatgpt.com#pk=1 (9.2.2026).

Kontext	Aby sme sa vyhýbali stratám rýb, potrebujeme mať na svojej výbave doladené aj také detaily, ako sú **háčiky**. Niekedy sú originálne **háčiky** veľmi mäkké alebo sa rýchlo otupia. Samozrejme, časom sa otupia aj tie najkvalitnejšie **háčiky**, alebo keď zavadíme do prekážky, môžu sa **háčiky** aj vyhnúť (v tom lepšom prípade).
Zdroj kontextu	Výber háčikov. *Slovenský rybár.* Magazín. [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/1-2022/vyber-hacikov (9.2.2026).
Poznámka	Na háčiku rozlišujeme *ramienko*, *oblúk*, *špičku*, *protihrot*, *očko* alebo *lopatku*. Háčiky na tvrdých nástrahách môžu byť troj- alebo jednoháčiky. Na niektorých vertikálnych nástrahách sú aj dvojháčiky. Existujú ešte prídavné (assist) háčiky, ktoré vyzerajú podobne ako dvojháčiky. Všetky tieto háčiky sa vyrábajú s protihrotom alebo bez protihrotu.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Pose**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Schwimmer, Floß
Definition	Die Pose ist ein Schwimmkörper, der die Ködertiefe reguliert und anzeigt, wenn ein Fisch anbeißt (oft auch als „Schwimmer“ bezeichnet).
Quelle (Def.)	*FischApp. Angel-Lexikon.* https://www.fischapp.com/angel-lexikon-umfassender-leitfaden-zu-allen-wichtigen-angelbegriffen/ (10.2.2026).
Kontext	Wird der Köder über Grund in einer bestimmten Wassertiefe angeboten, verwendet man eine **Pose** (**Floß**, **Schwimmer**). Die senkrechte Stellung einer **Pose** im Wasser, bei der auch der leichteste Anbiss angezeigt wird, erreicht man durch eine auf die Tragkraft der **Pose** abgestimmte Bleibeschwerung, die meist aus mehreren Bleischroten besteht. Will man z.B. in schnellerer Strömung den Köder rasch in die Tiefe bringen, konzentriert man die Spaltschrote in der Nähe des Hakens.
Quelle (Kont.)	Kölbing, Alexander. 2025. *Fischerprüfung.* Das Standardwerk, 4. Auflage der vollständig überarbeiteten Neuausgabe des Titels „Fischerprüfung“. München: GRÄFE UND UNZER Verlag. S. 276.
Anmerkung	Grundangeln kann man mit und ohne Pose (Schwimmer). Ohne Pose wird der Köder direkt am Gewässerboden abgelegt, wobei ihn eine Bleibeschwerung am gewünschten Ort festhält.
Termín SK	**plavák**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Synonymum	rybársky plavák, *hovor.* splávok
Definícia	Plaváky sú výnimočne citlivé a univerzálne indikátory záberu, udržiavajú nástrahu v určitej hĺbke a informujú rybára o jej polohe.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 147.
Kontext	Či už chytáme na bič, deličku, matchku alebo bolonézu, vždy ako signalizátor záberu slúži **plavák**. **Plaváky** sa vyrábajú z dreva, korku, plastu, peny či iných materiálov. Aby pri zábere kládli rybe čo najmenší odpor, používajú sa spravidla štíhle tvary, rovnako veľkosť a gramáž sa určujú podľa cieľovej ryby. Farebná škála **plavákov** je rôznorodá, no vo všeobecnosti je ponorená spodná časť tmavá, nenápadná, kým vrchná vyčnievajúca anténka je zreteľne sfarbená. V prípade záberu sa prenáša poťahovanie nástrahy cez silón až k **plaváku**, ktorý sa

	môže začať pohojdávať zo strany na stranu, ponorí sa, dvihne sa a ostane ležať na hladine, rozbehne sa doboku. Okrem signalizácie záberu plavák vznáša nástrahu vo vodnom stĺpci, usmerňuje jej čo najprirodzenejší pohyb. Plaváky sú umiestnené na silóne na pevno alebo sa priebežne pohybujú (takzvané anglické).
Zdroj kontextu	Lov na plavák. Všetky informácie, ktoré potrebujete vedieť. *Poľovníctvo a rybárstvo. Časopis.* [online]. Dostupné na: https://polovnictvo-rybarstvo.pluska.sk/rybarstvo/lov-plavak-vsetky-informacie-ktore-potrebujete-vediet (10.2.2026).
Poznámka	Vyrába sa veľké množstvo plavákov rôznej veľkosti a tvaru. Tvar a farba plaváka závisí od použitej techniky lovu, druhu lovených rýb a prostredia, kde lovíme. Plavák sa nedá použiť pri love na veľkú vzdialenosť, pri silnom vetre alebo v silnom prúde.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Bissanzeiger**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	Bissmelder (ugs.)
Definition	Der Bissanzeiger ist ein Gerät, das akustisch oder optisch anzeigt, wenn ein Fisch am Haken hängt.
Quelle (Def.)	*FischApp. Angel-Lexikon.* https://www.fischapp.com/angel-lexikon-umfassender-leitfaden-zu-allen-wichtigen-angelbegriffen/ (10.2.2026).
Kontext	**Bissanzeiger** ist ein Sammelbegriff für verschiedene Geräte und Verfahren, die den Biss eines Fisches an einem Angelgerät signalisieren. Das können eine Pose, Floß oder optische Kontaktauslöser (Monkey-Climber, Swinger) elektronische oder akustische (Schele, Glocke, elektrischer Ton) u.a. Signalgeräte oder auch die Rutenspitze sein.
Quelle (Kont.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 71.
Anmerkung	Zu den klassischen Bissanzeigern zählen Knicklichter und Glocken. Die moderneren Varianten sind die elektronischen Bissanzeiger.
Termín SK	**signalizátor záberu**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	signalizátor
Definícia	Signalizátor záberu je rybárske zariadenie alebo pomôcka, ktorá pri pohybe vlasca či prúta signalizuje záber ryby mechanicky, zvukovo alebo svetelne, aby rybár mohol okamžite reagovať.
Zdroj definície	Signalizátory záberu. *Háčik.sk.* https://www.hacik.sk/shop/signalizatory/c-10.xhtml?utm_source=chatgpt.com (10.2.2026).
Kontext	Závesný **signalizátor záberu** sa pripevňuje priadzou k držiaku prúta a pri položenom prúte sa prištipne na šnúru a tak signalizuje záber. Ak ryba odtiahne šnúru, **signalizátor** sa pohne smerom nahor a môžeme sa pripraviť na zásek. Pri zdvihnutí prúta štipec **signalizátora** pustí šnúru a môže sa začať zdolávanie.
Zdroj kontextu	*PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/zavazia-zataze-signalizator-krmidlo/ (10.2.2026).

Poznámka	Signalizátory záberu majú za úlohu pomôcť identifikovať rybárovi aj tie najjemnejšie zábery. Elektronické signalizátory majú pridaný i malý reproduktor, ktorý vydáva zvukový signál pri každom zábere. Obyčajné signalizátory zasa poukazujú na záber svojim pohybom buď smerom hore, alebo dolu.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Vorfach**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Definition	Das Vorfach ist das oft recht kurze Verbindungsstück zwischen der Hauptschnur und dem Haken.
Quelle (Def.)	Kölbing, Alexander. 2025. *Fischerprüfung.* Das Standardwerk, 4. Auflage der vollständig überarbeiteten Neuausgabe des Titels „Fischerprüfung“. München: GRÄFE UND UNZER Verlag. S. 265.
Kontext	Das **Vorfach** hat die Aufgabe, einen möglichst feinen und doch stabilen Übergang zur meist starken Hauptschnur zu bilden. Er soll gewährleisten, dass der Fisch die Schnur schwerer wahrnimmt und soll auch (wie bei einer Sicherung) bei einem Hacker / Hänger ausschließen, dass die ganze Schnur verlorengeht.
Quelle (Kont.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 545.
Anmerkung	Ein Vorfach schützt die Hauptschnur vor Schäden, verbessert die Köderpräsentation und erhöht die Fangchancen. Es dient als Puffer zwischen Schnur und Fisch, verhindert das Durchbeißen bei Raubfischen mit scharfen Zähnen und mindert die Sichtbarkeit unter Wasser.
Termín SK	**nadväzec**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Definícia	Nadväzec je koncová časť udice, na ktorú sa upevňuje háčik, umelá muška alebo nástraha na prívlač.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 146.
Kontext	V rybárskych potrebách sa dajú kúpiť hotové **nadväzce** alebo materiál potrebný na domácu výrobu **nadväzcov**. Lepšie sú doma zhotovené **nadväzce**, lebo môžeme sami určiť a zharmonizovať veľkosť háčika a dĺžku a silu **nadväzca**. Nadväzcová šnúra (lanko), obratlík, štiepacie kliešte a zarážka, to je všetko, čo budeme potrebovať.
Zdroj kontextu	Lov s klasickým plavákom. *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/lov-s-klasickym-plavakom/ (15.1.2026).

Poznámka	Použitie nadväzca umožňuje lov na dva háčiky na nadväzcoch nerovnakej dĺžky a pri zachytení o prekážku sa takto odtrhne len háčik. Pri love niektorých dravých rýb sa používajú kovové nadväzce, obyčajne spletané z jemného oceľového drôtu.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Blinker**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	Löffelblinker, Löffel
Definition	Der Blinker ist ein künstlicher Metal- bzw. Spinnköder in verschiedenen Formen, Größen und Varianten mit mehr oder weniger aufwendigen Lackierungen oder Verzierungen, der zum Spinnfischen und Angeln auf kleine und große räuberisch lebende Fischarten verwendet wird.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 74.
Kontext	**Blinker** sind klassische Kunstköder, die vor allem beim Angeln auf Raubfische wie Hecht, Barsch und Forelle eingesetzt werden. Sie bestehen aus Metall und imitieren durch ihre blinkenden Reflexionen und taumelnde Bewegung einen verletzten Beutefisch. **Blinker** sind in verschiedenen Formen, Größen und Farben erhältlich und eignen sich besonders für das Spinnfischen in Seen und Flüssen.
Quelle (Kont.)	Blinker. *Fisch-App.* [online]. Zugänglich unter: https://www.fischapp.com/koeder/kunstkoeder/blinker/ (14.1.2026).
Anmerkung	Im Gegensatz zum Spinner hat der Blinker keine Drahtachse, um die er sich drehen kann. Es gibt fischförmige Blinker und löffelförmige Blinker in unterschiedlichen Farben, Formen und Größen, die man nicht nur nach eigenem Geschmack und Empfinden wählt, sondern unter anderem auch nach dem Einsatzgebiet.
Termín SK	**plandavka**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Synonymum	lyžičkový blyskáč
Definícia	Plandavky (lyžičkové blyskáče) sú typy kovových nástrah, ktoré nerotujú, ale vo vode sa pohybujú zo strany na stranu („plandajú“), čím napodobňujú zranenú, alebo unikajúcu korisť.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 150.

Kontext	**Plandavky** sú jednou z najjednoduchších umelých nástrah, napriek tomu sú vo väčšine vôd mimoriadne úspešné. Mierne ohnuté kovové telo sa potáca s malými výpadmi do strán. Dajú sa kúpiť v rôznych veľkostiach a vo všetkých tvaroch od dlhého oválu až po vypuklý ovál. Čím je **plandavka** masívnejšia a ťažšia, tým hlbšie sa dá vodiť. Obchody ponúkajú rôzne modely často s farebnými perami alebo umelými figúrkami, čo ešte viac láka dravé ryby.
Zdroj kontextu	Lyžičkové blyskáče (plandavky). *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/lyzickove-blyskace-plandavky/ (9.1.2026).
Poznámka	Nadradený/generický pojem pre pojem *plandavka (lyžičkový blyskáč)* je *blyskáč*. Okrem lyžičkových blyskáčov (plandaviek) sa používajú aj rotačné blyskáče (rotačky). Plandavky pred niekoľkými rokmi stratili popularitu a nahradili ich gumené nástrahy a rotačky. S nástupom pretekárskej prívlače však plandavky opäť získali popularitu a na trhu sa objavujú rôzne tvary či farby a veľkosti.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Spinner**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	Drehköder
Definition	Der Spinner ist ein lebhaft rotierender Kunstköder für das Spinnfischen, der meist an einer Achse befestigt ist und über 1 – 2 bewegliche, oft farbige Metallblätter bzw. Spinnköder verfügt, oft auch mit einem vorgeschalteten Blei.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 444.
Kontext	Der **Spinner** ähnelt auf den ersten Blick dem Blinker, doch hat er ein rotierendes Spinnblatt. Sobald man beginnt den Köder einzuholen, beginnt dieses sich um die eigene Achse zu drehen.
Quelle (Kont.)	Spinner. *Angel-Wissen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/spinner/ (20.11.2025).
Anmerkung	Der Spinner wird insbesondere für das Flachspinnen, also nicht unter der Wasseroberfläche verwendet. Er wird schneller und gleichmäßiger geführt als ein Blinker.
Termín SK	**rotačný blyskáč**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Synonymum	prívlačová rotačka, *hovor.* rotačka, spinner
Definícia	Rotačné blyskáče sú umelé nástrahy založené na princípe rotácie blyskáča okolo centrálnej osky zakončenej trojháčikom.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 150.
Kontext	(1) Aj **rotačné blyskáče** sú umelé nástrahy vyrobené z kovu. Pri prívlači na centrálnej oske rotuje kovové krídelko, ktoré provokuje bočnú čiaru rýb, keďže **rotačný blyskáč** produkuje obrovské vibračné vlny. Aj tu platí: čím je model ťažší a masívnejší, tým hlbšie sa dá viesť. **Rotačné blyskáče** vybavené dlhými tenkými kovovými lopatkami používame v tečúcich vodách. Zatiaľ čo s ľahkými modelmi bez záťaže lovíme v povrchových vodách, ťažšie používame v stredných vrstvách. Na lov v hlbokých vodách boli vyvinuté **rotačné blyskáče** s olovenou hlavičkou, ktoré pre ťažkú hlavičku klesnú aj do hlbokých vrstiev vôd.

	(2) **Rotačky**, blyskáče na prívlač sú kovové druhy nástrah, ktoré sa vyznačujú rotujúcim listom. Odlesky a vibrácie tohto lístka dráždia a lákajú ryby k útoku. Na trhu sú rôzne druhy a tvary. Môžu mať trojháčiky, ale aj jednoháčiky z ktorých sa ryby lepšie odháčikujú. Väčšie typy sú osadené trojháčikmi, môžu mať iné dráždidlá ako pierka na háčiku a pod. V posledných rokoch pribudol nový typ rotačiek, tzv. spinnerbait. Ide o kombinovanú nástrahu, ktorá sa skladá z napodobeniny rybky s rozličnými gumenými nožičkami a z rotačného listu. Spinnerbaity sú vhodné na väčšie druhy rýb.
Zdroj kontextu	(1) Rotačné blyskáče. *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/rotacne-blyskace/ (17.2.2026). (2) Rotačky, blyskáče na prívlač. *OkFish. Rybársky blog*. [online]. Dostupné na: https://www.okfish.sk/rotackyblyskace/privlac#pk=1 (17.2.2026).
Poznámka	Nadradeným pojmom pre pojem *rotačka*, resp. *rotačný blyskáč* je pojem *blyskáč*, resp. *blyskáč na prívlač*. Okrem rotačných blyskáčov (rotačiek) sa používajú aj lyžičkové blyskáče (plandavky). Niektoré modely rotačiek sú ľahké a určené na lov v plytších vodách, iné majú určitý typ závažia ako valček na tele, ktorý pridáva hmotnosť a umožňuje lov aj v hlbších častiach vodného stĺpca.
Erstellt von / Vypracovali	Petra Jesenská a Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Wirbel**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	Angelwirbel
Definition	Der Wirbel ist das Bindeglied, das gegen den Schnurdrall und unkontrolliertes Verdrehen der Schnur verwendet wird; ein Verbindungselement zwischen zwei Schnüren, das in der Regel zur besseren Rotation des Vorfachs oder Köders verwendet wird.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Wirbel. *Die Angelschule.* [online]. Zugänglich unter: https://www.dieangelschule.de/geratekunde/wirbel (24.1.2026).
Kontext	Um das Verdrehen der Schnur zwischen Rolle und Vorfach sowie Vorfach und Köder zu verhindern, werden bei den meisten Angelmethoden, zwischen Hauptschnur und Vorfach sowie zwischen Vorfach und Köder sogenannte **Wirbel** eingefügt. Ausgenommen ist das Fliegenfischen. Vor allem beim Spinnfischen mit einem rotierenden Köder, sind **Wirbel** ein absoluter Muss, wenn das Verdrehen (Verdrallen) der Angelschnur verhindert werden soll.
Quelle (Kont.)	Kölbing, Alexander. 2025. *Fischerprüfung*. Das Standardwerk, 4. Auflage der vollständig überarbeiteten Neuausgabe des Titels „Fischerprüfung“. München: GRÄFE UND UNZER Verlag. S. 268.
Anmerkung	Der Wirbel muss mindestens die gleiche Bruchfestigkeit haben wie die Schnur. Beim Fliegenfischen ist kein Wirbel nötig.
Termín SK	**obratlík**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Synonymum	rybársky obratlík
Definícia	Rybársky obratlík je malé, kruhové zariadenie používané v rybárskom náčiní, aby sa zabránilo skrúteniu alebo zamotaniu vlascov. Skladá sa z dvoch do seba zapadajúcich krúžkov spojených otočným kĺbom.
Zdroj definície	Obratlíky – prívlač. *OkFish. Rybársky blog*. [online]. Dostupné na: https://www.okfish.sk/obratliky/privlac?utm_source=chatgpt.com#pk=1 (25.1.2026).
Kontext	Základnou funkciou **obratlíkov** je predchádzať skrúcaniu vlasca spôsobeného jeho navíjaním na navijak, rotujúcou nástrahou, alebo zdolávanou rybou. V kombinácii s karabínou sú vhodné na spájanie nadväzca s hlavným vlascom.

Zdroj kontextu	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 147.
Poznámka	Obratlíky sú bežne vyrobené z kovu, ako je nehrdzavejúca oceľ alebo mosadz, v rôznych veľkostiach a prevedeniach, aby vyhovovali rôznym metódam lovu.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Wobbler**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	Hardbait *(Anglizismus)*
Definition	Der Wobbler ist ein Kunstköder zum Raubfischangeln, der aus Holz, Kunststoff oder Metall produziert werden kann. Die meisten Wobbler haben eine Tauchschaufel, welche für die nötige Tauchtiefe sorgt.
Quelle (Def.)	Wobbler. *Angel-Wissen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/wobbler/ (12.1.2026).
Kontext	Der **Wobbler** kann weit oder zielgenau geworfen werden. Durch seine Bewegung in Oberflächennähe täuscht er einen kranken oder lahmen kleinen Fisch vor. Durch seine Konstruktion erzeugt der **Wobbler** viel Unruhe oder Druckwellen, manchmal auch Geräusche, was unter Wasser die Aufmerksamkeit auf ihn lenken soll.
Quelle (Kont.)	Gerätekunde. Wobbler. *Die Angelschule*. [online]. Zugänglich unter: https://www.dieangelschule.de/geratekunde/wobbler (12.1.2026).
Anmerkung	Der Wobbler dreht sich nicht wie ein Blinker oder Spinner, sondern sein Körper aus Kunststoff bleibt grundsätzlich stabil und in aufrechter Position. Der Wobbler ist sehr leicht und schwimmt, dadurch wird er nahe der Wasseroberfläche angeboten. Als Haken hat er einen oder mehrere Drillinge.
Termín SK	**wobler**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Synonymum	wobbler, umelá nástraha s lopatkou
Definícia	Woblery sú umelé rybky zhotovené z dreva, umelých hmôt a kovu. Podľa funkcie sa rozlišujú na potápavé, nepotápavé a klesajúce pri pohybe ku dnu.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 150.
Kontext	**Wobblery** sú umelé rybky vyrobené z dreva alebo plastu. Ich kymácavý pohyb napodobňuje pohyb zoslabnutých rýb. Pomocou lopatky sa dajú dostať do akejkoľvek hĺbky. Hĺbku ponoru určuje umiestnenie a veľkosť lopatky. Čím je lopatka vodorovnejšia, tým hlbšie dokáže wobbler plávať. Väčšie lopatky nasmerujú wobblery do väčších hĺbok. **Wobblery** plávajúce v plytkej vode

	spoznáme podľa zvislejšie uloženej lopatky. Existujú aj modely s nastaviteľnou lopatkou.
Zdroj kontextu	Umelé nástrahy s lopatkou (wobbler). *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/umele-nastrahy-s-lopatkou-wobbler/ (15.1.2026).
Poznámka	Woblery majú cigarový tvar a sú jedno alebo aj viacdielne. Hĺbku ich ponoru určuje rýchlosť ich vláčenia alebo nastaviteľná plošinka na ich hlave.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Ausrüstung RYBY/športový lov/náčinie
Terminus DE	**Rutenaktion**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Aktion der Rute, Biegeverhalten der Rute, Biege-Aktion der Rute, Biegsamkeit der Rute, Biegekurve der Rute
Definition	Die Rutenaktion (Aktion der Rute) ist die Dynamik und Kraftverteilung der Rute und damit den Grad ihrer Biegung unter Belastung.
Quelle (Def.)	Kölbing, Alexander. 2025. *Fischerprüfung*. Das Standardwerk, 4. Auflage der vollständig überarbeiteten Neuausgabe des Titels „Fischerprüfung“. München: GRÄFE UND UNZER Verlag. S. 252.
Kontext	Die **Rutenaktion** entscheidet darüber, wie schnell oder langsam **Aktionen von der Rute** umgesetzt werden. Denn durch die Biegung des Blanks wird die Aktion (beispielsweise ein leichter Zupfer beim Jiggen, um den Köder über den Grund springen zu lassen), unterschiedlich schnell an das Ende, also den Köder übertragen.
Quelle (Kont.)	Hein, Christoph. 2024. Rutenaktion: Biege-Aktion von Angelruten erklärt. *Angelmagazin.de* [online]. Zugänglich unter: https://angelmagazin.de/ratgeber/rutenaktion/ (16.1.2025).
Anmerkung	Grundsätzlich werden drei Aktionstypen unterschieden: Spitzenaktion, semiparabolische und parabolische Aktion. Die semiparabolische Aktion tritt dabei in zwei Varianten auf – schnell und mittel.
Termín SK	**akcia prúta**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	pružnosť prúta, reakcia prúta, tuhosť prúta, flexibilita prúta
Definícia	Pod akciou prúta rozumieme hodnotu oblúka, ktorý prút vytvorí pri nahadzovaní alebo pri zdolávaní ryby za predpokladu, že nie je nadmerne preťažený.
Zdroj definície	Sedlák, Ján. 1985. *Praktický rybár*. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor. S. 20.
Kontext	Určite ste sa stretli s tým, že niektorý 3 lb prút je oveľa tvrdší ako iný s rovnakou krivkou, dokonca nie je nezvyčajné, že aj 3,5 lb môže pôsobiť a pracovať oveľa jemnejšie než niektoré tvrdšie „trojlibráky“. Rovnako tak bezpochyby viete, že každý **prút má** trochu inú **akciu**. Niektorý pracuje až dole k rukoväti, iný má spodok tuhší a ohýba sa len vrchná časť. Je to dané materiálom blanku, ale aj tým, ako je prút postavený.

Zdroj kontextu	Pár slov o prútoch. *Slovenský rybár.* [online]. Bratislava: Spoločnosť 7 Plus, 2010, roč. 62, č. 11. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/1-2016/par-slov-o-prutoch (14.1.2026).
Poznámka	Na lepšie posúdenie akcií prútov sa používa stupnica označená písmenami A až D. Prúty s akciou v špičke, resp. do hornej štvrtiny jeho dĺžky sú tvrdé a označujú sa písmenom A. Prúty so strednou akciou, ktoré sú ohybné v hornej tretine dĺžky prútu, sú označované písmenom B. Prúty ohybné do hornej polovice dĺžky sa označujú písmenom C. Prúty ohybné po celej dĺžke, veľmi mäkké, sa označujú písmenom D.
Autor / Vypracoval(a)	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Technik RYBY/športový lov/technika
Terminus DE	**Grundangeln**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Synonym	Grundfischen, Legerfischen, Stillangeln
Definition	Das Grundangeln ist eine besonders einfache und beliebte und außerdem weit verbreitete Angelmethode, bei der der Köder auf dem Grund angeboten wird.
Quelle (Def.)	Grundangeln. *FHP-Angelmagazin*. [online]. Zugänglich unter: https://www.fisch-hitparade.de/magazine/grundangeln/#Feederangeln (14.1.2026).
Kontext	Das **Grundangeln** gehört zu den beliebtesten und am weitesten verbreiteten Angelmethoden. Die meisten Fische finden ihre Nahrung im und am Gewässergrund. So verstecken sich Muscheln, Krebse, Larven, Würmer etc. in Schlamm, Sand und Sediment. Tote Fische sinken zu Boden und warten dort auf die Weiterverwertung durch einen hungrigen Raubfisch.
Quelle (Kont.)	Angelmethoden – Grundangeln. *Anglerschmiede.de – Glossar.* [online]. Zugänglich unter: https://anglerschmiede.de/glossar/angelmethoden/?utm_source=chatgpt.com (14.1.2026).
Anmerkung	Das Ziel dieser Angelmethode ist es, Fische zu fangen, die ihre Nahrung vorwiegend vom Grund aufnehmen. Es gibt verschiedene Techniken und Montagen, die beim Grundangeln verwendet werden können. Dabei kann eine einfache Grundbleimontage oder eine Posenmontage verwendet werden. Außerdem kann der Köder auch mit freier Leine am Grund angeboten werden.
Termín SK	**lov na položenú**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	lov na ťažko
Definícia	Lov na položenú je spôsob lovu rýb, ktorý pomocou záťaže umožňuje nahodenie nástrahy na miesto lovu a jej udržanie na dne alebo v jeho blízkosti.
Zdroj definície	§ 16 Spôsob lovu rýb. *Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky zo 17. apríla 2002, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o rybárstve.* [online]. Dostupné na: https://static.slov-lex.sk/static/SK/ZZ/2002/238/vyhlasene_znenie.html?utm_source=chatgpt.com (18.1.2026).
Kontext	**Lov na položenú** je základný lovný spôsob, pri ktorom sa primerane zaťažená nástraha nahodí na vyhliadnuté miesto, kde aj určitý čas zostane. Ide teda

	o pasívny lovný spôsob, pri ktorom vychádzame z predpokladu, že ryby pri svojich potulkách za potravou natrafia na nástrahu.
Zdroj kontextu	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 152.
Poznámka	Tento spôsob lovenia rýb možno prakticky použiť všade, s výnimkou veľmi zarastených úsekov vôd.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Technik RYBY/športový lov/technika
Terminus DE	**Posenangeln**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Synonym	Posenfischen
Definition	Das Posenangeln ist eine der ältesten und gleichzeitig effektivsten Angeltechniken, bei der eine Schwimmerpose genutzt wird.
Quelle (Def.)	Posenangeln: Angeltechnik & Montage mit Pose einfach erklärt. *Focus online.* [online]. Zugänglich unter: https://praxistipps.focus.de/posenangeln-angeltechnik-montage-mit-pose-einfach-erklaert_184356?utm_source=chatgpt.com (13.1.2026).
Kontext	**Posenangeln** macht nicht nur Spaß, sondern bringt einige Vorteile mit sich. Während man beim Grundangeln nur schwer erahnen kann, wo genau der Köder liegt (besonders wenn es starke Wasserbewegungen gibt), bietet die Pose eine ständige Orientierung.
Quelle (Kont.)	Posenangeln – mit der Pose zum Erfolg! *Angel-Wissen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/posenangeln-mit-der-pose-zum-erfolg/ (13.1.2026).
Anmerkung	Die Pose dient beim Posenfischen als Bissanzeiger und hilft den Anglern, auf die Bewegung oder das Absinken der Pose zu reagieren, um den Fisch zu haken.
Termín SK	**lov na plávanú**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	lov na plavák, plavákový lov
Definícia	Lov na plávanú je spôsob lovu rýb, pri ktorom sa používa plavák ako signalizačné zariadenie záberu rýb. Nástraha sa nachádza v hĺbke vymedzenej plavákom.
Zdroj definície	§ 16 Spôsob lovu rýb. *Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky zo 17. apríla 2002, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o rybárstve.* [online]. Dostupné na: https://static.slov-lex.sk/static/SK/ZZ/2002/238/vyhlasene_znenie.html?utm_source=chatgpt.com (18.1.2026).
Kontext	**Lov na plávanú** je technika lovu, pri ktorej sa používajú rôzne plaváky, ktoré umožňujú udržiavať nástrahu v rôznej hĺbke vodného stĺpca a plavák súčasne signalizuje záber ryby.

Zdroj kontextu	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 153.
Poznámka	Pri tomto spôsobe lovu sa používajú dlhšie prúty, od 3,5 do 6 až 7 m, primerane veľké navijaky prevažne na použitie vlasca 0,20 až 0,35 a rôzne typy plavákov.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Technik RYBY/športový lov/technika
Terminus DE	**Feederangeln**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Synonym	Feedern, Feederfischen
Definition	Federn (Feederangeln) ist eine Angeltechnik, bei der ein Futterkorb und eine feine Rutenspitze verwendet werden.
Quelle (Def.)	Feedern. Begriffe im Angeln einfach erklärt. *Fanggplatz.de Angel-Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.fangplatz.de/lexikon (19.1.2026).
Kontext	Das Grundprinzip des **Feederangelns** ist so einfach wie genial. Man bringt mit einem Futterkorb kontinuierlich kleine Mengen Futter auf einen räumlich sehr begrenzten Raum ein und provoziert damit einen Futterneid unter den Fischen.
Quelle (Kont.)	Feederangeln – der komplette Einsteiger-Guide zum Feedern. *Netzwerk Angeln.* [online]. Zugänglich unter: https://www.netzwerk-angeln.de/angeln/angelpraxis/friedfischangeln/547-feederangeln.html?utm_source=chatgpt.com (18.1.2026).
Anmerkung	Die Bezeichnung *Feeder – to feed* kommt aus England und heißt übersetzt *füttern*. Das Feedern (Feederangeln) ist eine Methode zum Anfüttern, welche direkt am Haken erfolgt. So erreicht man nicht nur eine extrem große Reichweite, sondern hat auch eine wenig windempfindliche Montage. Während beim normalen Anfüttern viel Futter daneben geht, wird hier nur direkt am Köder angefüttert.
Termín SK	**lov na feeder**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	feeder, feederový lov, technika method feeder (anglicizmus)
Definícia	Lov na feeder je veľmi aktívny lov, kde základom úspechu je neustále prehadzovanie a prísun malých dávok krmiva na lovné miesto.
Zdroj definície	Feeder za horizontom, 2. časť – stratégia lovu a krmivo. *Slovenský rybár.* Magazín. [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/7-2016/feeder-za-horizontom-2-cast-strategia-lovu-a-krmivo (19.1.2026).
Kontext	Zvláštnosťou **lovu na feeder** je to, že na udicu uviažeme špeciálny feedrový košík (kŕmidlo), ktorým dostaneme krmivo priamo do loviska. Návnada sa týmto spôsobom dostane do bezprostrednej blízkosti miesta zakrmovania. Existujú rôzne typy feedrových košíkov, v ktorých sa dajú na miesto lovu dostať nielen

	práškové aromatizované krmivá, ale aj živé návnady, napríklad červy, kostné červy.
Zdroj kontextu	Lov s feedrovými prútmi. *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/lov-s-feedrovymi-prutmi/ (15.5.2026).
Poznámka	Lov na feeder je veľmi podobný ako lov na položenú. Od lovu na položenú sa líši najmä prútom ktorý je jemný a špičkou ktorá je ešte jemnejšia a osadená viacerými očkami. Signálna špička slúži ako ukazovateľ záberu – signalizátor. Špička sa niekedy jemne chveje inokedy zase prudko ohýba.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Technik RYBY/športový lov/technika
Terminus DE	**Fliegenfischen**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Synonym	Fliegenangeln, Flugangeln
Definition	Fliegenfischen ist das Fischen mit einer leichten künstlichen Fliege. Dabei werden eine spezielle Flugrute und besondere Fliegenschnüre mit einem besonderem Wurfgewicht eingesetzt.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 164.
Kontext	Unter **Fliegenfischen** versteht man das Fangen eines Fisches mit einer künstlichen Fliege. Diese Art der Fischerei war ursprünglich nur der adeligen und gutbürgerlichen Bevölkerung Großbritanniens vorbehalten, daher gilt auch England als die Wiege des **Fliegenfischens**.
Quelle (Kont.)	Was ist Fliegenfischen? *AOS Fly Fishing.* [online]. Verfügbar unter: https://www.aos.cc/de/blog/post/was-ist-fliegenfischen (18.1.2026).
Anmerkung	Allgemein gilt das Fliegenfischen als die eleganteste Disziplin unter den Angelmethoden. Grundsätzlich kann man mit der Fliege in jedem Gewässer – ob Bach, Fluss, See oder auch im Meer – fischen. Das Fliegenfischen ist die schönste Art, einen Fisch zu fangen.
Termín SK	**muškárenie**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (stredný rod)
Synonymum	lovenie rýb na mušku, lov na mušku
Definícia	Muškárenie je spôsob lovu rýb, podstata ktorého spočíva vo vrhaní mušiek na vodu s cieľom vydráždiť ryby k útoku na nástrahu.
Zdroj definície	Sedlák, Ján. 1985. *Praktický rybár*. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor. S. 64.
Kontext	**Muškárenie** je spôsob lovu, pri ktorom chytáme na umelú mušku, ktorú nahadzujeme pomocou muškárskej šnúry. Pri tomto spôsobe lovu používame aj špeciálny muškársky navijak (nemožno ním klasicky nahadzovať) a muškársky prút. Dôvod, prečo sa v priebehu storočí vyvinulo toto špeciálne rybárske náradie, je vcelku jednoduchý: samotná umelá muška je väčšinou veľmi ľahká a nemožno s ňou nahadzovať len pomocou vlasca a navijaka, ako je tomu napríklad u nástrah prívlačových.

Zdroj kontextu	Muškárenie. *PreLovca.sk*. [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/muskarenie/?utm_source=chatgpt.com (19.1.2026).
Poznámka	Muškárenie bolo v minulosti zamerané na lov lipňa a lososových rýb. Medzičasom sa ukázalo, že touto technikou sa dajú rovnako atraktívne a efektívne loviť skoro všetky u nás žijúce druhy rýb.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Technik RYBY/športový lov/technika
Terminus DE	**Spinnfischen**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Synonym	Spinnangeln
Definition	Das Spinnfischen ist das aktive Angeln, das in der Angelfischerei zum Fischen auf Raubfische in Süßwasser und im Meer mit einer Spinnrute bzw. -angel betrieben wird.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 444.
Kontext	Das Prinzip des **Spinnfischens** besteht darin, Beuteimitate wie Spinner, Blinker, Wobbler oder Spinnsysteme so verlockend vorzuführen, dass der Raubfisch zum Anbiss verleitet wird. Das **Spinnfischen** ist daher eine aktive und bewegungsreiche Fischereimethode auf alle Arten von Raubfischen wie zum Beispiel Egli, Bachforelle, Hecht, Zander oder Wels.
Quelle (Kont.)	Spinnfischen. *Bernisch Kantonaler Fischerei-Verband BKFV*. [online]. Zugänglich unter: https://www.bkfv-fcbp.ch/fischen-im-kanton-bern/fangmethoden/spinnfischen/ (20.1.2026).
Anmerkung	Spinnfischen bezeichnet das aktive Angeln mit künstlichen Ködern. Beim Spinnfischen wird dem Kunstköder (Spinner, Blinker, Wobbler, Weichplastikköder) durch den Angler Leben eingehaucht. Alternativ wird ein toter Köderfisch an einem Spinnsystem geführt, er wird durch Rolle und Rute aktiv geführt und imitiert einen verletzten oder flüchtenden Beutefisch.
Termín SK	**prívlač**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Synonymum	lov prívlačou, prívlačový lov, prívlačový spôsob lovu, lov vláčením, vláčenie (hovorový výraz)
Definícia	Prívlač je lovný spôsob, pri ktorom ťaháme nástrahu navíjaním vlasca na navijak. Táto svojím pohybom, farbou, tvarom a leskom predstavuje poranenú rybu a tým vydráždi dravú rybu k záberu.
Zdroj definície	Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene. S. 153.
Kontext	**Prívlač** je jednou z najúspešnejších rybolovných techník pre lov dravcov. Táto technika lovu spočíva vo vedení umelej nástrahy ako je napríklad wobler, blyskáč, twister, či ripper , ktoré svojim pohybom napodobňujú poranenú rybku, ktorej neodolá žiadny dravec.

Zdroj kontextu	Prívlač. *FISHIN.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.fishin.sk/privlac/ (21.1.2026).
Poznámka	Lov prívlačou je spôsob lovu rýb len na jednu udicu, pri ktorom loviaci po nahodení nástrahy ju priťahuje prerušovaným alebo súvislým pohybom s cieľom vyprovokovať ryby k záberu. Lov rýb s použitím umelých mušiek ako nástrahy s pomocou bubliny alebo drievka sa považuje za lov prívlačou.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	FISCH/Sportangeln/Technik RYBY/športový lov/technika
Terminus DE	**Schleppangeln**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Synonym	Trolling, Schleppfischen
Definition	Schleppangeln ist eine Angelform der Angelfischerei auf Raubfische von einem Wasserfahrzeug aus, bei der ein künstlicher Köder – alternativ auch ein Köderfisch – einzeln oder mehrfach an einer Angelschnur hinter dem Wasserfahrzeug geführt wird, wobei die Angelrute zum Einsatz kommen kann oder auch nicht und der Köder unter, auf oder über der Wasseroberfläche in einem Abstand von etwa 10–20 Metern gezogen bzw. geschleppt wird.
Quelle (Def.)	Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.; S. 462.
Kontext	**Schleppangeln**, auch als ***Schleppfischen*** oder ***Trolling*** bezeichnet, ist eine Angeltechnik, bei der der Köder oder die Kunstköder hinter einem langsam fahrenden Boot hergezogen werden. Diese Methode wird häufig verwendet, um Raubfische wie Hechte, Zander, Barsche, Lachse oder Meerforellen zu fangen, da sie den Köder in einer kontinuierlichen Bewegung präsentiert, die für Fische attraktiv ist und ihr Beutefangverhalten auslöst.
Quelle (Kont.)	Schleppangeln (Schleppfischen). *FishingKing.* [online]. Zugänglich unter: https://www.fishing-king.de/wissen/wiki/schleppangeln?utm_source=chatgpt.com (20.1.2026).
Anmerkung	Diese Methode wird vorwiegend beim Hochseeangeln auf Großfischarten betrieben und ist in der Regel auf Binnengewässern oft eine verbotene Angelmethode.
Termín SK	**trolling**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Synonymum	lov trollingom, lov vláčením, vláčenie, vláčenie za člnom
Definícia	Trolling je technika lovu, keď nástrahu pomalou rýchlosťou ťaháme za člnom a prelovujeme tak veľké úseky vody a snažíme sa aktívne hľadať ryby.
Zdroj definície	Lov z lode na 4 spôsoby. *Slovenský rybár. Magazín.* [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/11-2024/36-lov-z-lode-na-4-sposoby-4394-5366?utm_source=chatgpt.com (20.1.2026).
Kontext	Na prvý pohľad sa zdá najmä na rozľahlých stojatých i tečúcich vodách **vláčenie za člnom**, nazývané aj ***trolling***, nádejnejšie než nahadzovanie. Pri **vláčení** je totiž nástraha ustavične vo vode, takže čas lovu sa fakticky predlžuje. Okrem toho

	týmto spôsobom prelovíme za rovnaký čas podstatne väčšiu plochu a vyskúšame v prípade potreby viacero nástrah.
Zdroj kontextu	Poľovníctvo a rybárstvo. *Hádzať, alebo vláčiť? [*online]. Dostupné na: https://polovnictvo-rybarstvo.pluska.sk/rybarstvo/hadzat-alebo-vlacit (20.1.2026).
Poznámka	Na trolling – vláčením možno uloviť v podstate všetky dravce, ktoré sa úspešne lovia prívlačou (najmä šťuky, ostrieže, pstruhy, zubáče, sumce a bolene). Všetko závisí od charakteru vody, zloženia rybích druhov a v neposlednom rade od veľkosti vláčenej nástrahy. Dôležité je poznať miesta a správanie miestnych rýb.
Erstellt von / Vypracovala	Jana Štefaňáková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Včelárstvo / Imkerei

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Bienenkörper**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Definition	Der Bienenkörper untergliedert sich in drei Bereiche: in den Kopf, die Brust und den Hinterleib.
Quelle (Def.)	Bienenkörper. In: *Fleißiges Bienchen. Bienenlexikon von A bis B.* [online]. Zugänglich unter: https://fleissigesbienchen.de/bienenlexikon-a-bis-b (25.5.2026).
Kontext	Die Struktur des **Bienenkörpers** ist ein komplexes Zusammenspiel von verschiedenen Körperteilen und Organen, das den Bienen ermöglicht, ihre vielfältigen Aufgaben im Bienenstock effizient zu erfüllen. Von den Flügeln über den Saugrüssel bis hin zu den spezialisierten Drüsen – die Anatomie der Honigbiene bietet einen faszinierenden Aufbau, der Einblicke in die Evolution und die erstaunlichen Anpassungen dieser sozialen Insekten liefert.
Quelle (Kont.)	Körperbau – Anatomie der Biene. *Serumwerk Bernburg.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-gesundheit.com/koerperbau-anatomie-der-biene/ (22.5.2026).
Termín SK	**telo včely**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Telo včely medonosnej sa skladá z troch telesných oddielov: hlavy, hrude a bruška. Jednotlivé oddiely sú od seba oddelené zárezmi, ktoré im umožňujú pohyblivosť.
Zdroj definície	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 224. (Konzultácia: M. Trenčiansky)
Kontext	Zloženie **tela včely**: Vonkajšia kostra včely – pokožka, ktorej vonkajšiu časť tvorí z podstatnej časti chitín, je pokrytá chĺpkami a brvami rozličného tvaru a dĺžky. [...] **Telo [včely]** je hlbokými zárezmi rozdelené na hlavu, hruď a bruško. Na hruď sa pripájajú nohy a krídla.
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (22.5.2026).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Antennen**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die, Pl.)
Synonym	Fühler (der, Pl.)
Definition	Antennen sind paarige Anhänge des Kopfes mit auffälligen Größenunterschieden zwischen weiblichen Bienenwesen und Drohnen; bei den adulten Bienen bestehen sie aus einem länglichen Schaftglied *(Scapus)*, das mit einem knopfartigen Ende über eine Chitinmembran an der Kopfkapsel befestigt ist und zwei Muskelzüge enthält.
Quelle (Def.)	Bearbeitat nach: Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 21 – 22.
Kontext	Die **Antennen** sind das wichtigste Sinnesorgan der Biene, denn mithilfe der **Antennen** tastet sie sich durch die Dunkelheit im Bienenstock.
Quelle (Kont.)	Antennen. In: *Anatomie der Biene. Der Körperbau. Imkerverein Germersheim e. V*. [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/ (30.11.2025).
Anmerkung	Antennen sind beweglich und bestehen aus drei Elementen. Einem Schaft, einem extrem flexiblen Wendeglied und der Geißel, die bei Arbeiterin und Königin aus zehn, beim Drohn aus elf Gliedern besteht. Die Geißel ist intensiv mit Sinneshaaren und Sinneszellen besetzt. Mit ihr können sie Geruch, Geschmack und Vibrationen wahrnehmen und sie werden zum tasten eingesetzt. Die Antennen sind stark mit Tracheen und Nervenzellen durchzogen. (vgl. Antennen. In: *Anatomie der Biene. Der Körperbau. Imkerverein Germersheim e. V*. [online])
Termín SK	**tykadlá**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (stredný rod, množné číslo)
Synonymum	*antennae* (lat.)
Definícia	Tykadlá včiel sú dva článkované ústroje s receptormi, sú umiestnené v strede prednej časti hlavy, u matky a robotnice sa skladajú z 12, u trúda 13 tykadlových článkov, ktoré sú navzájom spojené kĺbmi a ovládané svalmi.
Zdroj definície	Spracované podľa: Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 232.
Kontext	Na hlave je 5 očí - dve zložené a tri jednoduché, **tykadlá** a ústny otvor, okolo ktorého sú ústne ústroje a tylový otvor, ktorým je orgánovo spojená s hruďou.

Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (22.2.2026).
Poznámka	Na tykadlách má včela umiestnené čuchové a hmatové zmyslové ústroje na vnímanie tepla a hygroreceptory na zisťovanie vlhkostných pomerov. Stredom tykadiel sa ťahá dutinka, cez ktorú prechádzajú nervové vlákna jednotlivých zmyslových ústrojov, vedúce do nervového ústredia v druhomozgu (porov. Milla 1971, 232).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Facettenaugen**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das, Plural)
Synonym	Komplexaugen (das, Plural)
Definition	**Facettenaugen** sind die paarigen Sehorgane, die einen großen Teil der Kopffläche beanspruchen. Sie sind aus Ommatidien zusammengesetzt, Strukturelementen mit selbständigem Dioptrie-, Photorezeptor- und Abbildungsapparat.
Quelle (Def.)	Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 39.
Kontext	**Facettenaugen** der Biene bestehen aus mehreren Einzelaugen. Sie sind spezialisiert auf die Wahrnehmung von Bewegungen.
Quelle (Kont.)	Facettenaugen. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/F (30.11.2025).
Termín SK	**zložené oči včely**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza (stredný rod, množné číslo)
Synonymum	facetové oči
Definícia	**Zložené oči** sú párovým orgánom zraku, zložené z očiek (*facetta, ommatídium*) ihlancovitého tvaru.
Zdroj definície	Spracované podľa: Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 269.
Kontext	**Zložené oči** sú umiestnené po stranách hlavy; majú obličkovitý tvar a pozostávajú z mnohých jednoduchých očiek, ktoré ku sebe tesne priliehajú. Majú tvar klenutých šesťbokých políčok nazývaných *facety*. Preto ich nazývame ***facetové oči***. Z každého rohu facetového očka vyrastá chĺpok súbežne s osou oka. Preto chĺpky pri videní nie sú včelám na prekážku. Obraz **zložených očí** je nejasný, mozaikový; jeho ostrosť vyrovnávajú jednoduché očká.
Zdroj kontextu	Anatómia včely. In: *Mojevcely.sk* [online]. Dostupné na: https://mojevcely.sk/anatomia-vcely/ (20.1.2026).
Poznámka	Včely majú dve zložené oči umiestnené po stranách temena na hlave. Zložené oko matky má okolo 4000 očiek, robotnice 4500 a trúda až 9500 očiek. Množstvo očiek umožňuje dobre vidieť v priestore (Milla 1971, 269).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Punktaugen**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der, Plural)
Synonym	Ocellen (*lat.*, die, Plural)
Definition	Punktaugen sind winzig kleine Augen auf der Stirn der Biene, es sind einfach gebaute Sinnesorgane, die besonders gut Licht wahrnehmen können. Ein Punktauge, die Ocelle, besteht nur aus einer einzigen Linse mit extrem hoher Lichtstärke.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Ocellen. In: *Fleißiges Bienchen. Bienenlexikon von L bis O.* [online]. Zugänglich unter: https://fleissigesbienchen.de/bienenlexikon-l-bis-o (19.5.2026).
Kontext	Die **Ocellen** sind drei kleine einfache Augen der Biene, die auf dem Scheitel liegen. Der äußere Teil jeder **Ocelle** wird von einer dicken doppelkonvexen Linse gebildet, die eine Cuticularverdickung darstellt. Die einfachen Augen sind dem gegenständlichen nicht angepasst. Sie senden phasige und tonische Information ins Gehirn u. dienen zur Messung der absoluten Beleuchtung, zur Stimmulierung des Zentralnervensystems und Regulierung einiger phototaktischer Bewegungen.
Quelle (Kont.)	Bearbeitet nach: Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 38 – 39.
Anmerkung	Dank der Ocellen kann die Biene selbst bei Dunkelheit zum Bienenstock zurückfinden (vgl. Ocellen. In: *Fleißiges Bienchen. Bienenlexikon von L bis O*).
Termín SK	**jednoduché oči včely**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza (ženský rod, množné číslo)
Synonymum	ocelli (*lat.*, mn. č.)
Definícia	**Jednoduché oči včely** sú trojicou malých očí (ocelli), ktoré sa nachádzajú na temene hlavy včely. Nevytvárajú detailný obraz, ale rozlišujú intenzitu a smer svetla, ich funkciou je orientácia podľa polohy slnka a stabilizácia letu.
Zdroj definície	Spracované podľa: Význam zraku u včel. In: iVČELAŘSTVÍ. [online]. Dostupné na: https://www.ivcelarstvi.cz/vyznam-zraku-u-vcel/ (24. 6. 2026). [Vlastný preklad; konzultácia: M. Trenčiansky].
Kontext	**Jednoduché oko** sa skladá z priehľadnej rohovky, ktorá chráni pod ňou umiestnenú, obojstranne vyklenutú šošovku. Po oboch stranách šošovky je dúhovka, ktorá obsahuje čierny pigment. Na spodnom okraji šošovky je sietnica

	vytvorená podlhovastými bunkami. Medzi nimi je priehľadná os, ktorej úlohou je usmerňovať svetlo k šošovke. Aj bunky sietnice obsahujú čierne farbivo. Na ich spodných koncoch vychádzajú nervové vlákna. Nimi ide svetelné podráždenie do mozgu.
Zdroj kontextu	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 73.
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Rüssel**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Definition	Der Rüssel ist ein Teil der feingegliederten Mundwerkzeuge, im Rüssel wirkt die dichtbehaarte Zunge als Kapillare und zusammen mit der Mundhöhle als Pumpe. Der Rüssel der Biene besteht aus den beiden Unterkiefern und der Unterlippe. Darüber sitzen die Mandibeln, die Oberkiefer der Biene.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Deutscher Imkerbund. 1997. *Bienenwelt. Ein kleiner Begleiter durch die Welt der Bienen und Imker.* Deutscher Imkerbund, e. V.; S. 41 und nach Mandibel. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/M (31.3.2026).
Kontext	Die **Rüssel** der drei Bienenwesen sind höchst unterschiedlich. So ist der Rüssel der Königin ausgesprochen kurz. Sie wird ihr Leben lang gefüttert und muss nicht selbst Futter suchen. Die Drohnen können selbständig Nektar aufnehmen. Ihr Rüssel ist länger. Den längsten Rüssel aber haben die Arbeiterinnen. Ihr Rüssel ist ein Multifunktionswerkzeug, mit dem sie Nahrung aufnehmen und abgeben, Waben bauen und reinigen.
Quelle (Kont.)	Rüssel. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/R (31.3.2026).
Termín SK	**cuciak**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (der)
Definícia	Cuciak je rúrkovitý útvar na hlave včely, stredom ktorého prechádza jazyk. Včela cuciak používa na nasávanie tekutej potravy.
Zdroj definície	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 248.
Kontext	Tráviaca sústava začína ústami, čeľuste a dolný pysk formujú **cuciak**, vo vnútri ktorého je jazýček. Pri nasávaní potravy cuciakom spolupracuje hltan, ktorý sa striedavo rozširuje a sťahuje.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. S. 10. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (22.2.2026).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Thorax**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	(die) Brust [der Honigbiene]
Definition	Der Thorax ist der Brustabschnitt, d. h. der zwischen Kopf (*Caput*) und Hinterleib (*Abdomen*) gelegener Körperabschnitt der Biene, der aus drei Segmenten (*Chitincuticula*), dem Prothorax, Mesothorax und Metathorax besteht.
Quelle (Def.)	Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 335.
Kontext	**Thorax:** also in der **Brust der Honigbiene** befindet sich der Muskelapparat. Die meisten Muskeln werden für das Fliegen benötigt, die übrigen für das Atmungssystem. Im **Thorax** sind aber auch Schlagader und Darm sowie unzählige Nervenstränge angesiedelt. Die Brust bildet also sozusagen das Zentrum des Bienenkörpers.
Quelle (Kont.)	Thorax. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/T (30.11.2025).
Anmerkung	Im Unterschied zu vielen Insekten tritt bei der Honigbiene, wie auch bei den Verwandten der Biene, ein viertes Segment zum Thorax hinzu. Es handelt sich dabei um das erste Hinterleibsegment, das dem Thorax eng angeschlossen ist und mit ihm eine Einheit bildet. (vgl. Hüsing – Nitschmann 1987, 335)
Termín SK	**hruď**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Synonymum	*thorax* (lat.)
Definícia	**Hruď** je stredný článok tela včely, je nosičom ústrojov pohybu, krídel a nôh. U včely sa skladá zo štyroch článkov, a to z predohrude (*prothorax*), stredohrude (*mesothorax*), zadohrude (*metathorax*) a presunutého krúžku (*propodeum*).
Zdroj definície	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 59.
Kontext	Telo je hlbokými zárezmi rozdelené na hlavu, **hruď** a bruško. Na **hruď** sa pripájajú nohy a krídla.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* S. 9. [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (20.2.2026).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Hinterleib**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	Abdomen (das)
Definition	Der Hinterleib ist ein Körperteil der Bienenwesen, der bei der adulten Biene beweglich mit dem Thorax verbunden ist, er zeichnet sich durch eine regelmäßige Segmentierung aus und enthält einen großen Teil der inneren Organe des Bienenkörpers (Darmkanal, Herzschlauch, Geschlechtsorgane, Fettkörper, Muskulatur u. Tracheen).
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. Lexikon der Bienenkunde. Leipzig: Edition Leipzig. S. 7.
Kontext	Der Hinterleib der Biene, das Abdomen, besteht aus 11 Segmenten. Der Bienen-Embryo hat sogar noch ein Segment mehr das sich dann aber später zurückbildet. Im Abdomen befinden sich die Hauptorgane der Biene, hier sitzen auch die Drüsen. Bedingt durch den ringförmigen Aufbau ist der Hinterleib der Biene ausgesprochen beweglich.
Quelle (Kont.)	Abdomen. In: Fleißiges Bienchen. Bienenlexikon von A bis B. [online]. Zugänglich unter: https://fleissigesbienchen.de/bienenlexikon-a-bis-b (30.11.2025).
Termín SK	**bruško**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (stredný rod)
Synonymum	*abdomen* (lat.)
Definícia	Bruško je časť tela včely, skladá sa z krúžkov, ktoré sa čiastočne prekrývajú. Ich vrchná časť sa nazýva tergit, spodná časť sternit.
Zdroj definície	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. Príručka začínajúceho včelára. S. 9. [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (22.6.2026). Konzultácia: Trenčiansky
Kontext	Bruško robotnice i matky sa skladá zo šiestich krúžkov medzi sebou pohyblivo spojených pleurami (blankami).
Zdroj kontextu	1000 otázok a odpovedí o včelách. Anatómia včely. In: Slovenský včelár 11/2012. S. 8. [online]. Dostupné na: https://www.spolokvcelarovslovenska.sk/evt_file.php?file=1495 (10.8.2026).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Flügel [der Biene]**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der, Plural)
Definition	Flügel sind ein Körperteil der Bienenwesen, sie bestehen aus Vorderflügel und Hinterflügel.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 132.
Kontext	Die durchscheinenden zarten **Flügel** der Biene bestehen aus Chitin. Dadurch sind sie leicht und beweglich und dennoch sehr widerstandsfähig. Bewegt werden die **Flügel** der Biene durch ihre Brustmuskultur.
Quelle (Kont.)	Flügel. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/F (30.11.2025).
Anmerkung	Vorderflügel und Hinterflügel einer Seite werden als Flügelsatz bezeichnet. Nach Flügeladerung und Massenverteilung ist der als Einheit arbeitende Flügelsatz (Flügelkopplung) der Biene biophysikalisch eine Tragfläche mit verstärktem Nasenholm, nachgiebiger Hinterkante und ausgedehnter Heckklappe. Die Flügelbewegung (Flügelkinematik) erzeugt Trägheitskräfte im F. (Flügeldynamik) und Luftkräfte (Flugdynamik) in allen Richtungen, was beim stehenden Tier zu Ventilation des Stockes oder zur Signalgabe im Sterzeln führt (vgl. Hüsing – Nitschmann 1987, 132).
Termín SK	**krídla [včely]**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (stredný rod, množné číslo)
Synonymum	*alae* (lat., mn. č.)
Definícia	Krídla sú ústroje pohybu. Včela má po oboch stranách hrude po jednom páre krídel, ktorých blanitý povrch je pokrytý množstvom veľmi drobných chĺpkov. Predný pár krídel je značne väčší ako druhý a sú upevnené medzi bočnými a chrbtovými šupinkami na 2. a 3. hrudnom krúžku.
Zdroj definície	Spracované podľa: Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 88 a podľa: *Mojevcely.sk* [online]. Dostupné na: https://mojevcely.sk/anatomia-vcely/ (20.1.2026).
Kontext	Bzučanie je zvuk včelích trepotajúcich **krídel**. Včely majú na každej strane tela dve **krídla**, ktoré sú držané spolu hrebeňovitými zubami nazývanými *hamulus*.
Zdroj kontextu	Let včiel. In: *Včelie úle.* [online]. Dostupné na: https://www.vcelieule.sk/let-vciel/ (24. 6. 2026).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Beine [der Biene]**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das, Plural)
Synonym	*pedes* (*lat.*; Plural)
Definition	Die Beine der Biene sind Körperteile der Biene. Sie dienen nicht nur zur Fortbewegung, sondern werden auch zum Wabenbau und zum Sammeln von Pollen eingesetzt. Ein Bein besteht aus fünf unterschiedlich großen und geformten, gelenkig miteinander verbundenen Gliedern: Hüfte (Coxa), Schenkelring (Trochanter), Schenkel (Femur), Schiene (Tibia) und Fuß (Tarsus).
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Beine. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/B (30.11.2025) und Wildbienen-Anatomie. [online]. Zugänglich unter: https://www.wildbienen.de/wbi-anat.htm (2.7.2026).
Kontext	Wie auch die anderen Insekten verfügt die Biene über sechs **Beine**, die hauptsächlich der Fortbewegung an Boden dienen. Die Vorder-, Mittel- und Hinterbeine haben jedoch unterschiedliche Beschaffenheiten und spezielle Hilfskonstruktionen. Die **Beine** bestehen aus fünf Gliedern (Hüfte, Schenkelring, Schenkel, Schiene und Bürste). Die äußere Hülle besteht aus Chitin. In Inneren befinden sich die Muskeln, Sehnen und Nervenstränge. Am Beinende befinden sich jeweils zwei Krallen und ein Haftlappen, mit welchem die Biene ihre Bodenhaftung erhöht und sogar Beispielsweise an einer glatten Fensterscheibe nicht abrutscht und Halt findet.
Quelle (Kont.)	Beine In: *Anatomie der Biene. Imkerverein Germersheim e. V.* [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/ (30.1.2026).
Termín SK	**nohy [včely]**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod, množné číslo)
Synonymum	*pedes* (lat., mn. č.)
Definícia	Nohy sú časťou tela včely, umožňujú včele chôdzu, slúžia jej na čistenie tela a zbieranie peľu. Každá noha včely sa skladá z desiatich navzájom pohyblivo spojených článkov: bedra, chochola, stehna, holene a chodidla, ktoré je zložené z piatich článkov.
Zdroj definície	Spracované podľa: Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 135.
Kontext	Včela má tri páry **nôh**, ktoré slúžia nielen na pohyb, ale aj ako pracovné nástroje. **Na prvom páre nôh** sa nachádza ústroj na čistenie tykadiel, na druhom

	páre tŕň na zhadzovanie peľových obnôžok, z peľových košíčkov umiestnených na treťom páre nôh.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. S. 9. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (22.2.2026).
Poznámka	Jednotlivé páry nôh sú vkĺbené na spodnom zadnom okraji prvého, druhého a tretieho hrudného článku. Pokryté sú chĺpkami, v hornej časti jemnými, v chodidlovej časti ostrými.
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Vorderbeine [der Biene]**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die, Plural)
Definition	Die Vorderbeine sind eines der drei Beinpaare der Biene, sie werden besonders häufig zum Putzen verwendet und verfügen über eine Putzscharte, die das Entfernen von Fremdkörpern erleichtert.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach Körperbau – Anatomie der Biene. *Serumwerk Bernburg.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-gesundheit.com/koerperbau-anatomie-der-biene/ (22.5.2026).
Kontext	Wie auch die anderen Insekten verfügt die Biene über sechs Beine, die hauptsächlich der Fortbewegung an Boden dienen. Die **Vorder-**, Mittel- und Hinter**beine** haben jedoch unterschiedliche Beschaffenheiten und spezielle Hilfskonstruktionen. Die **Vorderbeine** werden eingesetzt, um die Fühler und die Augen zu putzen. Als besonderes Hilfsmittel hat sie eine Putzscharte am Fersenglied, welches nur an diesen Beinpaaren zu finden ist.
Quelle (Kont.)	Beine. In: *Anatomie der Biene. Imkerverein Germersheim e. V.* [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/ (20.2.2025).
Termín SK	**predný pár nôh [včely]**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	prvý pár nôh, predné nohy [včely medonosnej]
Definícia	Predný pár nôh včely medonosnej je prispôsobený na pohyb, čistenie tela a čistenie tykadiel.
Zdroj definície	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. S. 15. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (16.7.2026). (Konzultácia: M. Trenčiansky)
Kontext	Nohy – včela má tri páry nôh, ktoré slúžia nielen na pohyb, ale aj ako pracovné nástroje. Na **prvom páre nôh** sa nachádza ústroj na čistenie tykadiel, na druhom páre tŕň na zhadzovanie peľových obnôžok z peľových košíčkov umiestnených na treťom páre nôh.
Zdroj kontextu	Včela medonosná. Telo. *O včelárstve.* [online]. Dostupné na: https://www.stiavnik.sk/13605/o-vcelarstve (14.8.2026).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Mittelbeine [der Biene]**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die, Plural)
Synonym	das mittlere Beinpaar
Definition	Die Mittelbeine sind eine der drei Beinpaare der Biene. Sie dienen vorwiegend der Fortbewegung und dem Festhalten am Untergrund.
Quelle (Def.)	Körperbau – Anatomie der Biene. *Serumwerk Bernburg.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-gesundheit.com/koerperbau-anatomie-der-biene/ (20.5.2026).
Kontext	Wie auch die anderen Insekten verfügt die Biene über sechs Beine, die hauptsächlich der Fortbewegung an Boden dienen. Die Vorder-, **Mittel**- und Hinter**beine** haben jedoch unterschiedliche Beschaffenheiten und spezielle Hilfskonstruktionen. [...] Das **mittlere Beinpaar** dient lediglich zum Laufen und Festhalten.
Quelle (Kont.)	Mittelbeine. In: *Anatomie der Biene. Der Körperbau. Imkerverein Germersheim e. V.* [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/ (20.5.2026).
Termín SK	**prostredný pár nôh [včely]**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	druhý pár nôh
Definícia	Prostredný pár nôh je druhým párom nôh včely medonosnej, prispôsobený na pohyb, čistenie tela a manipuláciu s peľom.
Zdroj definície	Spracované podľa: Križan, Vojtech. 1975. *100 otázok a odpovedí zo včelárstva*. Príroda Bratislava. S. 32. (Konzultácia: M. Trenčiansky)
Kontext	Na **druhom páre nôh** má včela robotnica na holeni silný tŕň, ktorým vysúva z peľového košíčka peľovú obnôžku.
Zdroj kontextu	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 135.
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Hinterbeine [der Biene]**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die, Plural)
Definition	Die Hinterbeine sind eine der drei Beinpaare der Biene, an ihnen befinden sich die sogenannten Körbchen (flache Vertiefungen am Unterschenkel mit langen Haaren). Mit diesen sammeln sie den Pollen und transportieren diesen in den Bienenstock.
Quelle (Def.)	Körperbau – Anatomie der Biene. *Serumwerk Bernburg.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-gesundheit.com/koerperbau-anatomie-der-biene/ (20.5.2026).
Kontext	Wie auch die anderen Insekten verfügt die Biene über sechs Beine, die hauptsächlich der Fortbewegung an Boden dienen. Die Vorder-, Mittel- und **Hinterbeine** haben jedoch unterschiedliche Beschaffenheiten und spezielle Hilfskonstruktionen.
Quelle (Kont.)	Hinterbeine In: *Anatomie der Biene. Imkerverein Germersheim e. V.* [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/ 20.2.2026).
Termín SK	**zadný pár nôh [včely]**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	zadné nohy včely, tretí pár nôh, zberacie nohy
Definícia	Zadný pár nôh včely sú nohy prispôsobené na zbieranie a prenášanie peľu.
Zdroj definície	Országhová, Zlatica – Schlarmannová, Janka a kol. 2010. *Slovník zoologických termínov a taxónov.* Bratislava: Univerzita Komenského. [online]. Dostupné na: https://fns.uniba.sk/fileadmin/prif/biol/kzo/Predmety/Slovniky_Orszaghova/Slovnik_zool_term_a_tax..pdf (16.7.2026). (Konzultácia: M. Trenčiansky)
Kontext	Na vonkajšej strane **holene tretieho páru nôh** je peľový košíček, vyhĺbenina s dovnútra zahnutými chĺpkami, v ktorom robotnica ukladá peľ v podobe peľovej obnôžky. Matka a trúd peľový košíček nemajú.
Zdroj kontextu	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 135.
Autor / Vypracoval(a)	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Stachel**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	Giftstachel
Definition	Der Stachel ist ein markantes Merkmal des Hinterleibs, der den weiblichen Bienen als Verteidigungsinstrument dient und es ihnen ermöglicht, Gift zu injizieren.
Quelle (Def.)	Körperbau – Anatomie der Biene. *Serumwerk Bernburg.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-gesundheit.com/koerperbau-anatomie-der-biene/ (22.5.2026).
Kontext	Der **Giftstachel** der Biene gilt nur zu ihrer eigenen Verteidigung. Da der **Giftstachel** eine Weiterentwicklung des Eiablagestachels ist, verfügen nur weibliche Bienen über ihn. Drohnen haben keinen **Stachel**. Die Bienen verwenden den **Stachel**, um ihre Beute zu lähmen. Nur so können sie sie transportieren oder verspeisen. Da die Bienen aber fast ausschließlich Vegetarierinnen sind, kommt der **Stachel** nur dann zum Einsatz, wenn sie sich verteidigen müssen.
Quelle (Kont.)	Stachel. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/S (30.11.2025).
Termín SK	**žihadlo [včely]**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (stredný rod)
Definícia	Žihadlo včely je premenené kladielko slúžiace na vlastnú obranu jedinca. Majú ho len samičky. Je duté, spojené s jedovou žľazou
Zdroj definície	Országhová, Zlatica – Schlarmannová, Janka a kol. 2010. *Slovník zoologických termínov a taxónov.* Bratislava: Univerzita Komenského. [online]. Dostupné na: https://fns.uniba.sk/fileadmin/prif/biol/kzo/Predmety/Slovniky_Orszaghova/Slovnik_zool_term_a_tax..pdf (16.7.2026). (Konzultácia: M. Trenčiansky)
Kontext	Trúdy, samce, sú väčšie a nemajú **žihadlo**. Samice včiel (robotnice a kráľovné) sú jediné, ktoré môžu bodnúť, a ich **žihadlo** je modifikovaný ovipositor (predĺžený orgán za pomoci ktorého hmyz kladie vajíčka). Včelia kráľovná má ostré a hladšie **žihadlo** a môže, ak je to potrebné, bodnúť aj viackrát, ale za normálnych okolností kráľovná neopúšťa úľ.
Zdroj kontextu	Žihadlo. In: *Včelie úle.* [online]. Dostupné na: https://www.vcelieule.sk/zihadlo/ (20.1.2026).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie/Drüsen VČEL/anatómia/žľazy
Terminus DE	**endokrine Drüsen**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die, Plural)
Definition	Endokrine Drüsen sind Drüsen, die Stoffe nach innen abgegeben. Sie stehen in direktem Kontakt mit dem Nervensystem. Die Aktivitäten zwischen dem Hormon- und Nervensystem sind miteinander durch Regelkreise abgestimmt. Endokrine Drüsen sind für den Hormonhaushalt im Bienenkörper selbst aktiv.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: *Drüsen der Honigbiene. Imkerverein Germersheim e. V*. [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/dr%C3%BCsen/ (20.5.2026).
Kontext	Man unterscheidet zwischen endokrinen und exokrinen Drüsen. **Endokrine Drüsen** sind Drüsen, deren Sekrete im Körperinneren abgegeben werden. Exokrine Drüsen hingegen verfügen über einen Drüsenausgang nach außen.
Quelle (Kont.)	*heslo v online slovníku:* Giftdrüse. In: *Fleißiges Bienchen. Bienenlexikon von* C *bis E.* [online]. Zugänglich unter: https://fleissigesbienchen.de/Bienenlexikon-c-bis-e (20.5.2026).
Termín SK	**endokrinné žľazy**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	žľazy s vnútornou sekréciou
Definícia	Endokrinné žľazy sú žľazy s vnútornou sekréciou, bez vývodu, takže ich výlučok – hormóny, ide priamo do hemolymfy. Endokrinné žľazy ovplyvňujú rast, vývin a premenu včelej larvy na včeliu kuklu.
Zdroj definície	Spracované podľa: Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 40. (Konzultácia: M. Trenčiansky)
Kontext	Vo vývoji včelej larvy sú dôležité **žľazy s vnútornou sekréciou.** ... Ovplyvňujú premenu larvy na kuklu.
Zdroj kontextu	Križan, Vojtech. 1975. *100 otázok a odpovedí zo včelárstva*. Príroda Bratislava. S. 43.
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie VČEL/anatómia
Terminus DE	**Hämolymphe**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Haemolymphe (die), Blutflüssigkeit (die)
Definition	Die Haemolymphe ist Blutflüssigkeit. Es ist eine farblose bis schwach gelbliche Grundsubstanz, in der sich eine wechselnde Anzahl von Blutzellen (Haemozyten) befindet. Sie zirkuliert frei in der Leibeshöhle der Biene und umspült dabei die inneren Organe.
Quelle (Def.)	Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 160.
Kontext	Im Gegensatz zum Menschen hat die Biene wie alle anderen Insekten auch einen offenen Kreislauf und anstelle von Blut die **Hämolymphe**. Durch das offene Kreislaufsystem sind Blut und Lymphe, also Gewebeflüssigkeit, nicht getrennt. Sie vermischen sich zur **Hämolymphe**, und transportiert Abbauprodukte und Nährstoffe an die malpighischen Gefäße beziehungsweise an den Organismus.
Quelle (Kont.)	Hämolymphe. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/H (25.5.2026).
Termín SK	**hemolymfa**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Synonymum	krv včely, včelia krv, telová tekutina včely, krvomiazga
Definícia	Hemolymfa je telová tekutina, ktorá prúdi v otvorenej obehovej sústave niektorých bezstavovcov (napr. mäkkýšov, článkonožcov).
Zdroj definície	Országhová, Zlatica – Schlarmannová, Janka a kol. 2010. *Slovník zoologických termínov a taxónov.* Bratislava: Univerzita Komenského. [online]. Dostupné na: https://fns.uniba.sk/fileadmin/prif/biol/kzo/Predmety/Slovniky_Orszaghova/Slovnik_zool_term_a_tax..pdf (16.7.2026). (Konzultácia: M. Trenčiansky)
Kontext	Telovou tekutinou včiel je **hemolymfa**. Obeh je otvorený, **hemolymfa** sa len sčasti pohybuje v cieve, inak voľne obmýva tkanivá a dutiny. Do pohybu sa uvádza pomocou srdca uloženého pozdĺž chrbtovej časti bruška.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (20.2.2026).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie/Drüsen VČEL/anatómia/žľazy
Terminus DE	**Giftdrüsen**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die, Plural)
Definition	Giftdrüsen sind zwei Drüsen, eine eigentliche Giftdrüse und eine weitere Drüse, die sogenannte alkalische Giftdrüse. Die eigentliche Giftdrüse besteht aus zwei langen Schläuchen, die ihr produziertes Gift über einen inneren Gang in die Giftblase abgegeben und in dieser gesammelt wird.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Drüsen der Honigbiene. *Imkerverein Germersheim e. V*. [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/dr%C3%BCsen/ (20.5.2026).
Kontext	Die ausgewachsene Biene produziert das Bienengift in der **Giftdrüse** am Hinterleib. Ist das Gift erst einmal gebildet, wird es in der Giftblase bis zu seinem Einsatz gelagert. Rechtzeitig zu ihrer Aufgabe als Wächterin des Bienenstocks ist die Giftblase der Arbeiterbiene gefüllt. Die Blase kann nicht nachgefüllt werden. Jeder Biene steht nur der einmalige Vorrat an Gift, das sind etwa 0,1 Milligramm, zur Verfügung.
Quelle (Kont.)	Giftdrüse. In: *Fleißiges Bienchen. Bienenlexikon von F bis H.* [online]. Zugänglich unter: https://fleissigesbienchen.de/bienenlexikon-f-bis-h (20.5.2026).
Termín SK	**jedové žľazy**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	jedotvorná žľaza
Definícia	Jedové žľazy sú párové exokrinné žľazy včely produkujúce včelí jed, ktorý sa zhromažďuje v jedovom vačku a prostredníctvom žihadlového aparátu sa uvoľňuje pri bodnutí.
Zdroj definície	Majtán, Juraj. 2020. Apiterapia a jej využitie v klinickej praxi. In: *XXI. medzinárodná vedecká konferencia mladých* Bratislava: Slovenský zväz včelárov. [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2021/01/apiterapia.pdf (15. 7. 2026). (Konzultácia: M. Trenčiansky)
Kontext	**Jedotvorná žľaza** vyúsťuje do jedového vačku spojeného so žihadlom. U spárenej matky napomáha jej sekrét spolu s výlučkom pripojenej Dufourovej a Koševnikovej žľazy pri kladení vajíčok.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (20.2.2025).

Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie/Drüsen VČEL/anatómia/žľazy
Terminus DE	**Koschevnikowsche Drüse**
Morphosyntaktische Züge	Nominalphrase
Synonym	Stachelkammerdrüse (die)
Definition	Die Koschevnikowsche Drüse besteht aus einem Feld von einzelnen Drüsenzellen, die individuell durch ihre Ausfuhrgänge an der Oberfläche der Quadratplatten ausmünden (am Stachelapparat).
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 199.
Kontext	Die **Koschevnikowsche Drüse**, auch **Stachelkammerdrüse** genannt, ist bei der Begattung und der Schwarmphase als Geschlechtslockstoff im Flug auf Drohnensammelplätzen und als Anregung des Geschlechtstriebes (Aphrodisiakum) von großer Bedeutung.
Quelle (Kont.)	Koschevnikowsche Drüse. In: *Drüsen der Honigbiene.* [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/drüsen/ (20.5.2026).
Termín SK	**Koževnikovove žľazy**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	Koševnikovova žľaza, Koževnikovova žľaza
Definícia	Koževnikovove žľazy sú skupina žľazových buniek (zhluky buniek), umiestnených na hornom okraji štvorcových doštičiek, ktoré sú súčasťou žihadla. Sekrét Koževnikovovej žľazy slúži ako mazadlo, ktoré uľahčuje pohyb žihadlových pichadiel.
Zdroj definície	Spracované podľa: Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 87 a podľa: Križan, Vojtech. 1975. *100 otázok a odpovedí zo včelárstva*. Bratislava: Príroda. S. 43.
Kontext	Jedotvorná žľaza vyúsťuje do jedového vačku spojeného so žihadlom. U spárenej matky napomáha jej sekrét spolu s výlučkom pripojenej Dufourovej a **Koševnikovej žľazy** pri kladení vajíčok.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (20.2.2026).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Anatomie/Drüsen VČEL/anatómia/žľazy
Terminus DE	**Wachsdrüsen**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die, Plural)
Definition	Wachsdrüsen sind wachsabscheidende Hautzellen bei den Arbeitsbienen, die zu den Zeiten stärksten Wachserzeugung besonders mächtig ausgebildet sind. Wachsdrüsen bestehen aus spezialisierten Epidermiszellenkomplexen und befinden sich über den paarigen Wachspiegeln der Abdominalsternite 4 – 7 (an der Bauchseite der letzten vier Hinterleibsringe).
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Hüsing, Johannes Otto -Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 371 – 372.
Kontext	**Wachsdrüsen** sind Drüsen, nur bei Arbeiterinnen angelegt und nur in der Lebensphase als Baubiene im Einsatz, jedoch bei hohem Bedarf werden diese auch bei älteren Bienen wieder aktiv. Die acht Drüsen liegen auf der Unterseite des Hinterleibes und sind paarig direkt an den Bauchschuppen zwischen dem dritten und sechsten Segment angeordnet. Das fertige Wachsplättchen wird zwischen den Schuppen nach hinten herausgeschoben, mit den Beinen abgestreift und den Mundwerkzeugen weiterverarbeitet. Die Drüsen sind mit dem Fettkörper verbunden und so mit den Grundstoffen für die Wachsproduktion versorgt. Für ein Kilo Wachs müssen Bienen rund 1,25 Millionen Plättchen absondern und für dessen Produktion verbrauchen sie so viel Nektar, dass dieser für ca. 4 – 8Kg Honig gereicht hätte.
Quelle (Kont.)	Wachsdrüsen. In: *Drüsen der Honigbiene. Imkerverein Germersheim e. V*. [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/dr%C3%BCsen/ (26.5.2026).
Termín SK	**voskotvorné žľazy**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Voskotvorné žľazy sú párovo umiestnené žľazy, vyvinuté u robotníc párovo na 3. až 6. brušnom krúžku (4. až 7. sternite). Ich podstatnú časť tvoria voskové zrkadielka (sú ich vonkajším zakončením), na ktorých sa vylučujú a tuhnú voskové šupinky, základ včelieho diela.
Zdroj definície	Spracované podľa: Včelí vosk. In: *Dobrý hospodár.* [online]. Dostupné na: https://dobry-hospodar.sk/vcely/vcelie-produkty/vceli-vosk/ (20.2.2026) a podľa: Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (20.2.2026). (Konzultácia: M. Trenčiansky).

Kontext	**Voskotvorné žľazy** majú len robotnice, a to na tretej až šiestej brušnej šupinke bruška. Tvorí ich jedna vrstva žľazových buniek zostavená do dvoch plôch nepravidelného eliptického tvaru, ktoré sa bežne volajú voskové zrkadielka. Žľazové bunky u včiel, ktoré ešte nevylučujú vosk, majú tvar kocky, neskôr (u včiel starých 12 až 18 dní) nadobúdajú valcovitý tvar. Plocha voskových zrkadielok je rozdielna. **Voskotvorné žľazy** začínajú svoju činnosť u dvanásťdenných včiel, pričom najviac vosku produkujú včely osemnásteho dňa života. Tekutý vosk zo žľazových buniek na zrkadielkach v styku so vzduchom stuhne a vytvorí tenkú šupinku. Túto šupinku si včela z povrchu buniek strhne, premiesi a používa na stavbu včelieho diela. Vylúčený vosk je bielej farby. Váha voskových šupiniek je rozdielna a pohybuje sa od 0,1 do 1,35 mg. Do jedného kilogramu vojde 750 000 – 10 000 000 kusov voskových šupiniek. Po 18. dni života **voskotvorné žľazy**. zakrpatievajú a ukončujú svoju činnosť. Ak to potreba včelstva vyžaduje (v roji alebo v zmetenci), môžu **voskotvorné žľazy** regenerovať a produkovať vosk aj v staršom veku včely.
Zdroj kontextu	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 255.
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Volk/Bestandteile VČEL/včelstvo/súčasti
Terminus DE	**Bienenkönigin**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Königin
Definition	Die Bienenkönigin ist das einzig fruchtbare Weibchen in einem Bienenvolk.
Quelle (Def.)	Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (26.5.2026).
Kontext	Die einzige **Königin**, die Weisel des Bienenvolks, ist als weibliches Geschlechtstier für die Nachkommenschaft zuständig.
Quelle (Kont.)	Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg. 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/Aus-Weiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Broschüre).pdf (8.8.2026).
Termín SK	**včelia matka**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	včelia kráľovná
Definícia	Včelia matka je dokonalá samička s plne vyvinutými primárnymi pohlavnými orgánmi – vaječníkmi.
Zdroj definície	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania, [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Kontext	**Včelia kráľovná** sa o svoje potomstvo počas svojho života nestará, čo by vzhľadom na jej obrovskú plodnosť nebolo možné; tieto úlohy vykonávajú včely robotnice.
Zdroj kontextu	BEEPRO. 2023. *Racionálne využívanie prípravkov na ochranu rastlín a hnojív z hľadiska ich dopadov na včely v ekosystéme.* Bratislava: Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií 2023 Dostupné na: https://beepro.sk/resources/attachments/beepro-handbook-sk-web.pdf (21.5.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Volk/Bestandteile VČEL/včelstvo/súčasti
Terminus DE	**Arbeiterin**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Die Arbeiterin ist eine weibliche, sterile Biene. Arbeiterinnen sammeln und pflegen die Brut, reinigen den Bienenstock, bewachen das Flugloch, füttern die Königin, etc.
Quelle (Def.)	Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (26.5.2026).
Kontext	**Arbeiterinnen** im Bienenstaat sind, wie der Name unschwer erkennen lässt, für die tägliche Arbeit zuständig: Putzen, Heizen, Lüften, Brut pflegen, Waben bauen, Flugloch bewachen, Nahrung sammeln und einlagern.
Quelle (Kont.)	Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg. 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/Aus-Weiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Brosch%C3%BCre).pdf (8.8.2026).
Termín SK	**robotnica**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Definícia	Robotnica je samica s nefunkčnými reprodukčnými orgánmi. Ide vlastne o nedovyvinuté a sterilné samice.
Zdroj definície	BEEPRO. 2023. *Racionálne využívanie prípravkov na ochranu rastlín a hnojív z hľadiska ich dopadov na včely v ekosystéme.* Bratislava: Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií 2023 Dostupné na: https://beepro.sk/resources/attachments/beepro-handbook-sk-web.pdf (21.5.2025).
Kontext	**Robotnice** matku sprevádzajú, kŕmia, ohmatávajú tykadlami, čistia a pod.
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania, [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Volk/Bestandteile VČEL/včelstvo/súčasti
Terminus DE	**Drohn**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Definition	Der Drohn ist männliche Biene, die aus unbefruchteten Eiern schlüpft.
Quelle (Def.)	Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg. 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/Aus-Weiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Brosch%C3%BCre).pdf (8.8.2026).
Kontext	Zunächst legt die Königin unbefruchtete Eier in die Drohnenwaben, aus denen 24 Tage später **Drohnen** schlüpfen.
Quelle (Kont.)	*Biologische Imkerei. Prinzipien und praktische Umsetzung. Merkblatt.* 2022. Nr. 1402. S. 20. [online]. Zugänglich unter: https://www.fibl.org/fileadmin/documents/shop/1402-bioimkerei.pdf (8.8.2026).
Termín SK	**trúd**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Trúd je samček včely medonosnej a jeho najdôležitejšou úlohou je oplodniť matku.
Zdroj definície	Silný, Pavol. 1987. *Abeceda včelára.* Bratislava: Príroda.
Kontext	**Trúdy** zostávajú vo včelstvách iba do skončenia produkčnej sezóny a reprodukčnej aktivity.
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania, [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Entwicklung VČEL/vývin
Terminus DE	**Bienenbrut**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Die Bienenbrut sind die Bienen, die sich in der Entwicklung vom Ei zur adulten Biene befindet.
Quelle (Def.)	Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (10.3.2026).
Kontext	Die betreffenden Mitgliedstaaten verlangen die Vorlage weiterer Studien, die die Bewertung des Risikos für körnerfressende Vögel und Säugetiere sowie Honigbienen, vor allem **Bienenbrut**, bestätigen.
Quelle (Kont.)	Durchführungsverordnung (EU) Nr. 540/2011 der Kommission vom 25. Mai 2011 zur Durchführung der Verordnung (EG) Nr. 1107/2009 des Europäischen Parlaments und des Rates hinsichtlich der Liste zugelassener Wirkstoffe. *eur-lex.europa.eu.* [online]. Dostupné na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DE/TXT/PDF/?uri=CELEX:02011R0540-20111001 (10.8.2025).
Termín SK	**včelí plod**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Včelí plod je súhrn všetkých štádií vývoja včiel od vajíčka cez larvu až po kuklu, ktoré sú vychovávané v plástoch a predstavujú budúcu generáciu včelstva.
Zdroj definície	Stadia období plodu, jeho chov ve včelstvu. *sci.muni.cz.* [online]. Dostupné na: https://www.sci.muni.cz/ptacek/AFH-vypracovane-otazky/26PlodVeVcelstvuPuzava.htm (10.8.2025).
Kontext	V bežnej chovateľskej praxi rozdeľujeme **včelí plod** na nezaviečkovaný a zaviečkovaný.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (9.4.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Entwicklung VČEL/vývin
Terminus DE	**Larve**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Die Larve ist die Jugendform vieler Tiere oder Insekten, und wird auch als Larvenstadium der Entwicklung bezeichnet.
Quelle (Def.)	Larve. *Bienenzucht-profi.de.* [online]. Zugänglich unter: https://bienenzucht-profi.de/bienenlexikon-vom-imker-bis-zum-honig/larve/ (8.10.2025).
Kontext	Die Zellen werden entsprechend dem aktuellen Bedarf genutzt. In der Nähe des Fluglochs beginnt die Königin auf einer mittleren Wabe in immer größer werdenden Kreisen, Eier zu legen, aus denen nach drei Tagen **Larven** schlüpfen, die infolge intensiver Fütterung in ihrer Zelle liegend schnell heranwachsen.
Quelle (Kont.)	Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg. 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/Aus-Weiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Brosch%C3%BCre).pdf (8.8.2026).
Anmerkung	Die Larve unterscheidet sich von der Imago. Ihr fehlen unter anderem Geschlechtsorgane. Oft hat die Larve der Insekten eine andere Gestalt und Lebensweise als die Imago, speziell bei Insekten mit holometaboler Entwicklung. Die Larve der Honigbiene ist eine Made.
Termín SK	**larva**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Definícia	Larva je vývinové štádium mnohobunkových organizmov schopné samostatnej existencie.
Zdroj definície	Országhová, Zlatica – Schlarmannová, Janka a kol. 2010. *Slovník zoologických termínov a taxónov.* Bratislava: Univerzita Komenského. [online]. Dostupné na: https://fns.uniba.sk/fileadmin/prif/biol/kzo/Predmety/Slovniky_Orszaghova/Slovnik_zool_term_a_tax..pdf (10.8.2025).
Kontext	Zaviečkovaný plod je štádium vzpriamenej **larvy**, predkukly a kukly.
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Entwicklung VČEL/vývin
Terminus DE	**Sammelbiene**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Sammlerin (die)
Definition	Die Sammelbienen sind Arbeiterinnen, die für die Nahrung verantwortlich sind, sie sammeln Pollen, Nektar und Honigtau und versorgen das Bienenvolk auch mit Wasser.
Quelle (Def.)	Sammelbiene. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/S (20.2.2026).
Kontext	Die letzte, für den Imker wichtigste Berufsgruppe im Bienenstock ist die größte Schar der **Sammelbienen**.
Quelle (Kont.)	Hüsing, Johannes Otto -Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 32.
Termín SK	**lietavka**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Synonymum	zberateľka
Definícia	Lietavka je včela robotnica spravidla staršia ako 21 dní, ktorej úlohou je vyletovať z úľa a donášať včelstvu vodu, peľ, nektár, medovicu a živice.
Zdroj definície	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 103. (Konzultácia: M. Trenčiansky).
Kontext	Tak existujú **zberateľky** sladiny (t.j. nektáru a medovice), peľu, propolisu, vody a obzvlášť zaujímavou skupinou sú tzv. včely hľadačky. Tie vo svojom okolí neustále vyhľadávajú zdroje potravy, informácie o nich prinášajú do úľa a tam ich odovzdávajú **lietavkám – zberateľkám**.
Zdroj kontextu	Vasiľ, Ján. Mechanizmus správanie včiel vo včelstve počas znášky. In: *Včelár. Odborný časopis Slovenského zväzu včelárov.* 3/2025. S. 107.
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Volk/Vermehrung VČEL/včelstvo/rozmnožovanie
Terminus DE	**Ableger**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Definition	Ableger ist ein Teil eines Bienenvolks, der zur Vermehrung einem vollständigen Bienenvolk entnommen wurde.
Quelle (Def.)	Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (26.5.2026).
Kontext	Auf den Brutwaben müssen auch einige Eier oder jüngste Arbeiterinnenlarven sein, damit der **Ableger** nachschaffen kann.
Quelle (Kont.)	Immelieb.de. Glossar und Fachbegriffe [online]. Zugänglich unter: https://www.immelieb.de/imker-praxis/glossar-und-fachbegriffe/ (26.5.2026).
Termín SK	**odloženec**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Odloženec je jednoduchý spôsob rozmnožovania včelstiev tak, že od kondične silných včelstiev odoberieme plodové plásty prevažne so zaviečkovaným plodom a vložíme ich aj s osadenstvom – včelami do novopripraveného prázdneho úľa.
Zdroj definície	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania, [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Kontext	Včelárstvo sa venuje aj odchovu včelích matiek a odchovu nových včelstiev tvorbou **odložencov**, vďaka čomu je zabezpečený stabilný počet včelstiev.
Zdroj kontextu	BEEPRO. 2023. *Racionálne využívanie prípravkov na ochranu rastlín a hnojív z hľadiska ich dopadov na včely v ekosystéme.* Bratislava: Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií 2023 Dostupné na: https://beepro.sk/resources/attachments/beepro-handbook-sk-web.pdf (21.5.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Volk/Vermehrung VČEL/včelstvo/rozmnožovanie
Terminus DE	**Schwärmen**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Definition	Schwärmen ist ein natürlicher Vermehrungsprozess der Honigbienen, bei dem sich das Volk als Gemeinschaft teilt, indem ein Teil zusammen mit der Königin auszieht, um ein neues Volk zu gründen.
Quelle (Def.)	Die-honigmacher.de. *Das Schwärmen.* [online]. Zugänglich unter: https://www.die-honigmacher.de/kurs5/seite_11508.html (2.10.2025).
Kontext	Wenn man eine brutfreie Phase einbaut, was die Natur auch beim **Schwärmen** macht, dann ist die Vermehrung gehemmt.
Quelle (Kont.)	Heinzle, Loren. 2024. *Imkerei in Vorarlberg: Varroamilben – Ihr Einfluss auf die Imkerei in Vorarlberg. Vorwissenschaftliche Arbeit.* Dornbirn: B.O.RG Schoren. Betreuer: Matthias Mair. [online]. Zugänglich unter: https://viv.at/wp-content/uploads/2024/04/VWA-Loren-Heinzle.pdf (21.5.2025).
Termín SK	**rojenie**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (stredný rod)
Definícia	Rojenie je prirodzený spôsob rozmnožovania včelstiev v rámci druhu.
Zdroj definície	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* S. 15. [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (1.10.2025).
Kontext	V našich podmienkach k **rojeniu** dochádza spravidla v mesiacoch apríl, máj, príp. v júni.
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. S. 30. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Volk/Gestalt VČEL/včelstvo/zoskupenia
Terminus DE	**Bienenschwarm**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	Schwarm
Definition	Ein Bienenschwarm ist ein Teil eines Bienenvolks, der zusammen mit der Bienenkönigin auszieht, um an einem neuen Standort ein neues Volk zu gründen, und besteht aus mehreren zehntausend Bienen.
Quelle (Def.)	Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (26.5.2026).
Kontext	Mehrere tausend Bienen erheben sich zur gleichen Zeit in die Luft, um sich zu einer Wolke, dem **Schwarm**, zu formieren und schließlich in der Nähe als Schwarmtraube, meist an einem Ast, niederzulassen.
Quelle (Kont.)	Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg. 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/Aus-Weiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Brosch%C3%BCre).pdf (8.8.2026).
Termín SK	**roj**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Roj je oddelená časť včelstva, ktorá sa skladá z matky, robotníc aj trúdov.
Zdroj definície	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. Príručka začínajúceho včelára, 2021. [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (1.10.2025).
Kontext	Matka zakladie materské misky a postupne obmedzuje plodovanie, obmedzuje príjem potravy, čím znižuje svoju telesnú hmotnosť, aby bola schopná vyletieť s **rojom**.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (9.4.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Volk/Gestalt VČEL/včelstvo/zoskupenia
Terminus DE	**Wintertraube**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Die Wintertraube ist eine Gruppe von Bienen, die sich bei kalten Temperaturen in ihren Stock zurückziehen (um die Temperatur im Bienenstock konstant zu halten) und eine Traube bilden.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Wintertraube In: *Fleißiges Bienchen. Bienenlexikon von A bis B.* [online]. Zugänglich unter: https://fleissigesbienchen.de/bienenlexikon-t-bis-z (22.2.2025).
Kontext	Sinken die durchschnittlichen Außentemperaturen unter 14°C, beginnen sich die Bienen in der Beute gruppenweise zusammenzuschließen. Bei einem weiteren Temperaturrückgang entsteht dann eine einheitliche **Bienentraube**. Die Traubenbildung dient in erster Linie der Thermoregulation.
Quelle (Kont.)	Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S.70.
Termín SK	**zimný chumáč**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	zimný strapec
Definícia	Zimný chumáč je zoskupenie včiel vo včelstve, ktoré sa počas zimného obdobia sťahujú do tvaru gule alebo elipsy s cieľom udržať potrebnú teplotu.
Zdroj definície	Komora, Július – Milla, Ján – Virčíková, Marta. 1963. *Mladý včelár*. Bratislava: SPN. S. 183; (konzultácia: M. Trenčiansky).
Kontext	...včely stiahnuté okolo matky počas zimného pokoja na plástoch v úli. Obyčajne má tvar gule alebo elipsoidu. Včely ho vytvárajú, ak vonkajšia teplota klesne pod 6 °C. Takto sa chránia pred zbytočnou stratou tepla. Ak vonkajšia teplota na jar vystúpi nad 10 °C, **zimný chumáč** sa uvoľňuje.
Zdroj kontextu	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. s. 268.
Poznámka	V literatúre z oblasti včelárstva sa okrem termínu *chumáč* používa aj termín *strapec*, napr. v Gerstmeier, David – Miltenberger David. 2021. *Ekologické včelárstvo*. Bratislava: Grada Slovakia, s. r. o., s. 175. Preklad tejto publikácie z nemeckého originálu *Ökologische Bienenhaltung* prešiel jazykovou redakciou a odbornou konzultáciou.
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/ Nahrungssuche VČEL/hľadanie potravy
Terminus DE	**Bienenweide**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Die Bienenweide ist die Gesamtheit der Pflanzen, die besonders viel Pollen und Nektar bilden, wie z. B. Silber-Weide, Hunds-Rose oder Brombeere.
Quelle (Def.)	*Die Bienenweide. Blütenvielfalt für die Dunkle Biene.* Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland (BUND) Landesverband Sachsen e. V. [online]. Zugänglich unter: https://www.bund-sachsen.de/fileadmin/sachsen/PDFs/Flyer/Flyer_LV/170801_Faltblatt_Bienenweide_End.pdf (24.5.2026).
Kontext	**Bienenweide** ist Ernährungsgrundlage der Bienen. … Die **Bienenweide** besteht aus den Pflanzen, die vor allem über die Nektarien der Blüten, zuweilen auch über extraflorale Nektarien Nektar oder über pflanzensaugende Insekten als Honigtau, zuckerhaltige Säfte absondern, und aus den Pflanzen, deren Blütenstaub durch die Honigbiene genutzt werden kann.
Quelle (Kont.)	Hüsing, Johannes Otto -Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 72.
Termín SK	**včelia pastva**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Včelia pastva – súbor rastlín a iných prírodných zdrojov poskytujúcich včelám nektár, peľ, medovicu a propolisové živice, ktoré tvoria potravinovú základňu včelstva.
Zdroj definície	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* S. 10. [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (22.2.2026).
Kontext	Podľa miesta výskytu peľodajných a nektárodajných rastlín rozoznávame **pašu** lesnú, lúčnu, poľnú a záhradnú.
Zdroj kontextu	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 248.
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/ Nahrungssuche VČEL/hľadanie potravy
Terminus DE	**Rundtanz**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Definition	Der Rundtanz ist eine der Kommunikationsformen der Bienen, er verweist auf Futterquellen, die sich in der Nähe befinden, also nicht weiter als 100 Meter vom Bienenstock entfernt. Die Biene läuft im Kreis auf der Wabe, immer abwechselnd rechts und links herum.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Bienentanz. In: *Deutschland summt.* [online]. Zugänglich unter: https://www.deutschland-summt.de/faq-details/bienentanz.html (2.7.2026).
Kontext	Der **Rundtanz** meldet eine ergiebige Futterstelle in nächster Nähe des Stockes. …Wenn eine Suchbiene eine aufblühende Tracht in der Nähe des Stockes entdeckt hat, dann kehrt sie mit Nektar oder Pollen beladen zurück und alarmiert durch einen **Rundtanz** die beschäftigungslosen Genossinnen.
Quelle (Kont.)	Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 241.
Anmerkung	Je mehr Nahrung es zu finden gibt, desto ausdrucksvoller und temperamentvoller ist der Tanz. (vgl. Bienentanz).
Termín SK	**kruhový tanec**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	okružný tanec včiel
Definícia	**Kruhový tanec** je dorozumievací prostriedok včiel, ktorý sa používa na oznamovanie zdroja potravy blízko úľa, vo vzdialenosti menej ako 100 metrov. Včela (spravodajkyňa) tancuje v kruhu a pri tomto tanci vykonáva sériu oblúkovitých pohybov.
Zdroj definície	Spracované podľa: Druhy včelích tancov. In: *Medáreň*. [online]. Dostupné na: https://www.medaren.sk/blog/zazracny-tanec-vcely-komunikuju-pomocou-vcelieho-tanca/ (31.3.2026); (Konzultácia: M. Trenčiansky).
Kontext	(1) Keď včely vykonávajú **kruhový tanec**, znamená to, že zdroj potravy je blízko. Ak sa však pustia do vrtivého tanca, včelár vie, že včely našli pastvu aj niekoľko kilometrov ďaleko. (2) **Okružný tanec včiel** je dorozumievací prostriedok, ktorým si včely oznamujú, že zdroj znášky je vo vzdialenosti 50-100 m.

Zdroj kontextu	(1) Včelí tanec ako kľúč k úspešnému včeláreniu: ako čítať signály úľa pred rojením. In: *Včelárenie.* [online]. Dostupné na: https://www.vcelarenie.sk/article/vceli-tanec-ako-kluc-k-uspesnemu-vcelareniu-ako-citat-signaly-ula-pred-rojenim (2.7.2026). (2) Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 146.
Poznámka	Termín *okružný tanec včiel* sa uvádza v staršej literatúre, napr. Milla (1971, 146).
Erstellt von / Vypracovali	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov a Zuzana Gašová, Ekonomická univerzita v Bratislave, Fakulta aplikovaných jazykov.

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/ Nahrungssuche VČEL/hľadanie potravy
Terminus DE	**Schwänzeltanz**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Definition	Der Schwänzlertanz ist eine Kommunikationsform der Bienen, die Biene bewegt sich in Form von Halbkreisen fort, in der Verbindung zwischen den Halbkreisen bewegt sie ihren Hinterleib von rechts nach links, sie schwänzelt. Mit dem Schwänzlertanz informiert Biene die anderen Bienen über eine neue Tracht, über die Entfernung, die Menge und die Qualität (zu) der gefundenen Futterstelle.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Schwänzeltanz. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/S (30.11.2025).
Kontext	**Schwänzeltanz** beinhaltet genaue Informationen über Richtung und Entfernung des Futterzieles. Die Trachtbienen sammeln nicht nur in allernächster Nähe des Stockes; ihr Sammelbereich erstreckt sich gewöhnlich auf einen Umkreis von 2 – 3 Kilometer.
Quelle (Kont.)	Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 241.
Termín SK	**vrtivý tanec [včiel]**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	chvostový tanec, bruškový tanec, osmičkový tanec, kývavý tanec, kolmý tanec *(čiastočná synonymia)*, kmitavý tanec [včiel]
Definícia	Vrtivý tanec je dorozumievací prostriedok včely medonosnej, ktorým spravodajkyňa oznamuje ostatným robotniciam smer, vzdialenosť a kvalitu zdroja potravy. [vl. preklad].
Zdroj definície	Bezányiová, Kateřina. Včely chodí do tanečních. In: *Vesmír*. 2023, roč. 102, č. 6, s. 312. Publikované 29. 5. 2023. [online] Dostupné na: https://vesmir.cz/cz/casopis/archiv-casopisu/2023/cislo-6/vcely-chodi-do-tanecnich.html (17.7.2026); (Konzultácia: M. Trenčiansky).
Kontext	**Bruškový tanec včiel**, tiež **kývavý** alebo **osmičkový tanec včiel,** signalizuje, že zdroj potravy je vo vzdialenosti nad 100 m. Včela pri ňom opisuje na pláste medzi ostatnými včelami osmičky. Prebehne v polkruhu, potom sa priamočiaro vráti na pôvodné miesto a znova opíše polkruh v opačnom smere. Pri pohybe v polkruhoch ustavične pohybuje bruškom.
Zdroj kontextu	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 16.

Poznámka	V novšej odbornej literatúre je zaužívaný výraz vrtivý tanec včiel. Ostatné, synonymické výrazy sú zvyčajne požívané v staršej literatúre.
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Tätigkeit/Sammeln VČEL/činnosť/ zber
Terminus DE	**Nektar**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Definition	Nektar ist eine von den meisten Blütenpflanzen abgegebene zuckerhaltige Flüssigkeit, die bestäubende Insekten anlockt und von Bienen zur Honigherstellung gesammelt und verarbeitet wird.
Quelle (Def.)	Nektar. Pflanzenforschung.de. *Lexikon A-Z* [online]. Zugänglich unter: https://www.pflanzenforschung.de/de/pflanzenwissen/lexikon-a-z/nektar (9.11.2025).
Kontext	**Nektar**, aus dem die Bienen Honig bereiten, hat einen Wassergehalt von zirka 70 Prozent, Honig dagegen nur noch maximal 20 Prozent.
Quelle (Kont.)	Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg. 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/Aus-Weiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Brosch%C3%BCre).pdf (8.8.2026).
Termín SK	**nektár**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Nektár je cukornatá tekutina, ktorú produkujú niektoré rastliny s cieľom prilákať opeľovače, pričom slúži ako zdroj potravy pre včely, ktoré z neho vyrábajú med.
Zdroj definície	Slov.vcelysmrzov.cz. *Nektar* [online]. Dostupné na: http://slov.vcelysmrzov.cz/n/170-nektar.html (9.11.2025).
Kontext	Prirodzeným zdrojom cukrov pre výživu včiel sú **nektár** a medovica (tzv. sladina), ktoré si včely spracovávajú a konzervujú vo forme medu.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (9.4.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Tätigkeit/Sammeln VČEL/činnosť/ zber
Terminus DE	**Pollen**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Definition	Pollen oder Blütenstaub ist der in den Staubblättern (Antheren) enthaltene Träger der männlichen Erbanlagen bei Samenpflanzen.
Quelle (Def.)	Pollen. Pflanzenforschung.de. *Lexikon A-Z* [online]. Zugänglich unter: https://www.pflanzenforschung.de/de/pflanzenwissen/lexikon-a-z/pollen-1189 (9.11.2025).
Kontext	Denn heute ist bekannt, dass die Honigbiene keinen Honig in ihren Bau trägt, sondern Nektar und **Pollen**, um daraus erst unter Ausschluss der Öffentlichkeit die wohlschmeckende Süßspeise zu bereiten.
Quelle (Kont.)	Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg. 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/Aus-Weiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Brosch%C3%BCre).pdf (8.8.2026).
Termín SK	**peľ**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Peľ je jemný prášok vyrobený z kvitnúcich rastlín a zozbieraný včelami, pričom ide o samčie pohlavné bunky rastlín vznikajúce v peľnici kvetov.
Zdroj definície	Vcelari.sk. Včelí peľ [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/vcelie-produkty/psylium/ (1.10.2025).
Kontext	Zásoby medu a **peľu** umožňujú včelám robotniciam plnohodnotne vyživovať otvorený plod ako i jednotlivé pohlavné formy včelstva nezávisle od stavu počasia a intenzity znášky.
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Tätigkeit/Sammeln VČEL/činnosť/ zber
Terminus DE	**Honigtau**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Definition	Honigtau ist ein zuckerhaltiges, süßes Ausscheidungsprodukt von blattsaugenden Insekten wie Blattläusen, das von Bienen und anderen Insekten als Nahrung gesammelt wird.
Quelle (Def.)	Immelieb.de. Glossar und Fachbegriffe [online]. Zugänglich unter: https://www.immelieb.de/imker-praxis/glossar-und-fachbegriffe/ (3.10.2025).
Kontext	Die Enzyme wandeln den Zucker des Nektars und des **Honigtaus** um.
Quelle (Kont.)	Honig. *Lebensmittellexikon.de.* [online]. Zugänglich unter: https://www.lebensmittellexikon.de/h0000240.php (6.10.2025).
Termín SK	**medovica**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Synonymum	medná rosa *(zastaran.)*
Definícia	Medovica je sladká tekutina, ktorú vylučujú niektoré druhy hmyzu, najmä vošky a červce, keď sa živia miazgou stromov.
Zdroj definície	Medovicový Med: Tekuté Zlato z Lesa. *Vcelarstvotrizuliak.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.vcelarstvotrizuliak.sk/medovicovy-med-tekute-zlato-z-lesa (6.10.2025).
Kontext	Prirodzeným zdrojom cukrov pre výživu včiel sú nektár a **medovica** (tzv. sladina), ktoré si včely spracovávajú a konzervujú vo forme medu.
Poznámka	Pojem *medovica* je podradeným voči pojmu *sladina*. Sladina je súborné pomenovanie označujúcie medovicu a nektár. (Konzultácia: M. Trenčiansky).
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (3.10.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Stoffe/Heilmittel VČEL/látky/liečivo
Terminus DE	**Ameisensäure**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Ameisensäure ist eine organische Säure, die in der Imkerei zur Behandlung der Varroamilbe eingesetzt wird, da sie auch natürlicherweise im Honig vorkommt und somit als sicheres Mittel zur Bekämpfung der Milbe verwendet werden darf.
Quelle (Def.)	Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (26.5.2026).
Kontext	Die Behandlung mit der **Ameisensäure** sollte im Sommer erfolgen, jedoch erst nach der Entnahme des Honigs.
Quelle (Kont.)	Heinzle, Loren. 2024. *Imkerei in Vorarlberg: Varroamilben – Ihr Einfluss auf die Imkerei in Vorarlberg. Vorwissenschaftliche Arbeit.* Dornbirn: B.O.RG Schoren. Betreuer: Matthias Mair. [online]. Zugänglich unter: https://viv.at/wp-content/uploads/2024/04/VWA-Loren-Heinzle.pdf (21.5.2025).
Termín SK	**kyselina mravčia**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Kyselina mravčia je prírodná organická látka používaná vo včelárstve ako akaricíd na liečbu proti roztočom *Varroa*, pretože účinkuje aj na roztoče v zaviečkovanom plode, nezanecháva po odparení rezíduá v mede ani vosku a je povolená aj v ekologickom včelárení.
Zdroj definície	Vcelarstvotrizuliak.sk. *Kyselina Mravčia v boji proti klieštikovi.* [online]. Dostupné na: https://www.vcelarstvotrizuliak.sk/kyselina-mravcia-vo-vcelarstve-kompletny-sprievodca-liecbou-proti-varroaze (11.9.2025).
Kontext	Preventívne preliečime proti klieštikovi prípravkami založenými na prirodzene odbúrateľných látok, ako sú kyselina mravčia, šťaveľová alebo rastlinné extrakty.
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl [online]. 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania, 2024 [cit. 2025-09-11]. Dostupné na: https://siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Stoffe/Heilmittel VČEL/látky/liečivo
Terminus DE	**Oxalsäure**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Oxalsäure ist eine organische Säure, die in der Imkerei zur Behandlung der Varroamilbe verwendet wird, da sie natürlicherweise im Honig vorkommt und als „weiche Chemie“ gilt, wodurch sie sicher zur Bekämpfung der Milben eingesetzt werden darf.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (26.5.2026). Heinzle, Loren. 2024. *Imkerei in Vorarlberg: Varroamilben – Ihr Einfluss auf die Imkerei in Vorarlberg. Vorwissenschaftliche Arbeit.* Dornbirn: B.O.RG Schoren. Betreuer: Matthias Mair. [online]. Zugänglich unter: https://viv.at/wp-content/uploads/2024/04/VWA-Loren-Heinzle.pdf (21.5.2025).
Kontext	**Oxalsäure** ist seit langem ein zuverlässiges und wirkungsvolles Mittel, um die Varroamilbe in brutfreien Völkern zu behandeln.
Quelle (Kont.)	Oxalsäure verdampfen – alles, was Sie wissen müssen. In: *bienen&natur* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienenundnatur.de/bienenkrankheiten/varroabehandlung/oxalsaeure-verdampfen-alles-was-sie-wissen-muessen-935 (25.9.2025).
Termín SK	**kyselina šťaveľová**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Kyselina šťaveľová je organická kyselina používaná vo včelárstve ako „mäkká chémia“ na liečbu varroázy, pričom je súčasťou medu, ale jej použitie môže byť škodlivé pre včelstvo, preto sa aplikuje opatrne najmä v bezplodovom období.
Zdroj definície	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (9.4.2025).
Kontext	Preventívne preliečime proti klieštikovi prípravkami založenými na prirodzene odbúrateľných látok, ako sú **kyselina** mravčia, **šťaveľová** alebo rastlinné extrakty.
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Stoffe/toxisch VČEL/látky/toxické
Terminus DE	**Insektizid**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Definition	Ein Insektizid ist ein Pestizid, welches speziell gegen schädliche Insekten wirken soll.
Quelle (Def.)	flexikon.doccheck.com. Insektizid. [online]. Zugänglich unter: https://flexikon.doccheck.com/de/Insektizid (10.2.2025).
Kontext	Neonicotinoide sind hochwirksame, weit verbreitete **Insektizide**.
Quelle (Kont.)	*Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg.* 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/Aus-Weiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Brosch%C3%BCre).pdf (8.8.2026).
Termín SK	**insekticíd**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Insekticíd je chemický prípravok určený na hubenie škodlivého hmyzu v rôznych vývojových štádiách, používaný najmä v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a hygienických opatreniach.
Zdroj definície	Beliana.sav.sk. *Insekticídy*. [online]. Dostupné na: https://beliana.sav.sk/heslo/insekticidy (10.2.2025).
Kontext	V porovnaní s **insekticídmi** a herbicídmi je vplyv fungicídov na ekosystémy ešte málo známy.
Zdroj kontextu	pv.sk/vcely/index.asp. Včely v októbri [online]. Dostupné na: http://www.pv.sk/vcely/index.asp (10.2.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Produkt VČEL/chov/produkt
Terminus DE	**Honig**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Definition	Honig ist ein natursüßer Stoff, der von Honigbienen erzeugt wird, indem sie Nektar oder zuckerhaltige Pflanzensaftsekrete aufnehmen, diese mit spezifischen körpereigenen Stoffen umwandeln, einlagern, dehydrieren und in den Waben des Bienenstocks speichern, wobei er als Nahrungsmittel dient und sowohl für die Bienen als auch für den Menschen verwendet wird.
Quelle (Def.)	lwg.bayern.de. Was ist Honig? [online]. Zugänglich unter: https://www.lwg.bayern.de/mam/cms06/bienen/dateien/honigkurs_teil_1_produktinformation_2021.pdf (25.6.2025).
Kontext	Durch die Räuberei von Bienen, welche **Honig** aus fremden Stöcken stehlen, kann die Varroamilbe einen neuen Bienenstock infizieren, da diese auf der Biene sitzt.
Quelle (Kont.)	Heinzle, Loren. 2024. *Imkerei in Vorarlberg: Varroamilben – Ihr Einfluss auf die Imkerei in Vorarlberg. Vorwissenschaftliche Arbeit.* Dornbirn: B.O.RG Schoren. Betreuer: Matthias Mair. [online]. Zugänglich unter: https://viv.at/wp-content/uploads/2024/04/VWA-Loren-Heinzle.pdf (21.5.2025).
Termín SK	**med**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Med je nasýtený roztok cukrov, ktorý včely pripravujú z nektáru kvetov alebo medovice.
Zdroj definície	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania, [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Kontext	**Med** môže byť účinný pri riešení rôznych tráviacich problémov. Jeho prebiotické vlastnosti podporujú rast prospešných baktérií v čreve, čo zlepšuje trávenie a celkové zdravie tráviaceho systému. **Med** je tiež tradične používaný na upokojenie žalúdočných ťažkostí a liečenie vredov.
Zdroj kontextu	Wercholák, Viktor. 2024. *Zdravotné benefity medu.* [online]. Dostupné na: https://vcelidom.com/blogs/news/zdravotne-benefity-medu?srsltid=AfmBOorhpe7bgnrDMxEQfeaTl1dzhkyt3PtcP2bwY9o2NNFgx-Fk7hXs (9.8.2026).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Produkt VČEL/chov/produkt
Terminus DE	**Bienenwachs**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Synonym	Wachs (das)
Definition	Das Bienenwachs ist Stoffwechselprodukt der Honigbiene; es wird in speziellen Drüsen, den Wachsdrüsen, erzeugt und zum Wabenbau verwendet.
Quelle (Def.)	Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 71.
Kontext	Das erste Wachs, das die Menschen genutzt haben, war das **Bienenwachs**.
Quelle (Kont.)	Wachs. In: Bienenzucht Profi. [online]. Zugänglich unter: https://bienenzucht-profi.de/bienenlexikon-vom-imker-bis-zum-honig/wachs/ (10.12.2025).
Termín SK	**včelí vosk**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Včelí vosk je produkt včiel, stavebná hmota na stavbu plástov, dôležitá priemyselná surovina. Z chemickej a fyzikálnej stránky je to zmes rôznych látok.
Zdroj definície	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 254.
Kontext	Včelí vosk je metabolický produkt včely – premena cukru a peľu na vosk – ktorý sa vytvára vo voskotvornej žľaze včely robotnice vo veku 12 – 18 dní.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* S. 30. [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (20.2.2025).
Poznámka	Na 1 kg vosku včely musia vytvoriť 1,5 milióna voskových šupiniek. Včelí vosk obsahuje cca 280 látok - uhľovodíky, alkylestery mastných kyselín, voľné kyseliny, proteíny. Topí sa pri teplote 62-65 °C, najlepšie spracovateľské vlastnosti má pri teplote 35°C. (porov. Fiľo – Toporčák 2021, 30). (Konzultácia: M. Trenčiansky).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Produkt VČEL/chov/produkt
Terminus DE	**Propolis**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Propolis ist ein von Bienen gesammeltes Harz von Knospen bestimmter Bäume, das im Bienenstock als antimikrobielles Desinfektionsmittel zum Abdichten von Spalten und Schutz vor Krankheitserregern dient.
Quelle (Def.)	Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (26.5.2026).
Kontext	Im Bienenstock dient **Propolis** zur Abdichtung und zur Infektionsabwehr. Alle Ritzen werden mit **Propolis** abgedichtet, oft zum Leiderwesen der Imker, die dann Probleme haben, den Bienenstock zu öffnen.
Quelle (Kont.)	Marbach, Eva. 2009. *Heilen mit Propolis.* Die Hausapotheke aus dem Bienenvolk. Breisach: Eva Marbach Verlag. S. 11.
Termín SK	**propolis**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Propolis je lepkavá živicová látka, ktorú včely zbierajú z púčikov a kôry stromov, a používajú ju na zatmelenie štrbín v úli, vyhladzovanie častí úľa, vystuženie plástov a pod.
Zdroj definície	Slovenskymed.sk. *Propolis*. [online]. Dostupné na: https://www.slovenskymed.sk/kategoria-produktu/propolis/ (1.10.2025).
Kontext	**Propolis** získavajú včely zo živíc a silíc, ktoré sa tvoria na stromoch a kroch, ako aj na pukoch rôznych stromov.
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Produkt VČEL/chov/produkt
Terminus DE	**Gelée royale**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Definition	Gelée Royale ist ein spezieller Futtersaft, der nur für heranwachsende Bienenköniginnen bestimmt ist.
Synonym	Gelée Royale, Königinnenfuttersaft
Quelle (Def.)	Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (3.10.2025).
Kontext	Einige junge Arbeiterinnenlarven werden zu Königinnen aufgezogen, indem sie in ihren Zellen mit **Königinnenfuttersaft** (**Gelée Royale**) gefüttert werden.
Quelle (Kont.)	Immelieb.de. Glossar und Fachbegriffe [online]. Zugänglich unter: https://www.immelieb.de/imker-praxis/glossar-und-fachbegriffe/ (3.10.2025).
Termín SK	**materská kašička**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Materská kašička je homogénna kašovitá hmota, smotanovo bielej farby, charakteristickej arómy a kyslej chuti, ktorú produkujú včely – krmičky vo veku 6 – 14 dní pre výživu včelej matky a lariev včiel.
Zdroj definície	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (3.10.2025).
Kontext	**Materská kašička** je vylučovaná z hltanových žliaz včely robotnice, ktoré má uložené v hlave. ... Včelia kráľovná sa živí materskou kašičkou, tzv. **kráľovským želé** celý svoj dlhý život.
Poznámka	Ako obchodné a/alebo popularizačné označenie pre materskú kašičku sa používa aj pomenovanie *kráľovské želé.* Toto vzniklo vplyvom preberania slov z angličtiny (*royal jelly*) resp. francúzštiny (*gelée royale*). (Konzultácia: M. Trenčiansky).
Zdroj kontextu	Materská kašička, včelí jed. *Včelie produkty.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.vcelieprodukty.sk/materska-kasicka (9.8.2026).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Produkt VČEL/chov/produkt
Terminus DE	**Bienengift**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Definition	Bienengift ist das Gift der Honigbienen, eine Mischung verschiedener saurer und basischer Sekrete.
Quelle (Def.)	Bienengift. *Chemie.de.* [online]. Zugänglich unter: https://www.chemie.de/lexikon/Bienengift.html (6.10.2025).
Kontext	**Bienengift** ist schließlich gesund, es fördert die Durchblutung.
Quelle (Kont.)	*Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg.* 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/Aus-Weiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Brosch%C3%BCre).pdf (8.8.2026).
Termín SK	**včelí jed**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Včelí jed je produktom jedových žliaz včely, ktorý sa vytvára v tele včely na ochranu pred napadnutím inými živočíchmi, zvieratami alebo ľuďmi.
Zdroj definície	Včelí jed. *Slovenskivcelari.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.slovenskivcelari.sk/ako-vcelarit/vcelie-produkty/vceli-jed/ (3.10.2025).
Kontext	**Včelí jed** je látka produkovaná jedotvornou žľazou včiel robotníc, no využíva sa aj v apiterapii.
Zdroj kontextu	Prírodná medicína: Včelí jed – Apitoxín. *Medaren.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.medaren.sk/blog/34-vceli-jed/ (3.10.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Stock VČEL/chov/úľ
Terminus DE	**Bienenwabe**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Die Bienenwabe ist ein von Baubienen aus Bienenwachs errichtetes sechseckiges Zellgebilde, das zur Aufzucht der Brut sowie zur Lagerung von Honig und Pollen dient.
Quelle (Def.)	Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (26.5.2026).
Kontext	Eine Bienenwabe besteht aus sechseckigen Zellen aus Bienenwachs, das die Bienen selbst produzieren.
Quelle (Kont.)	Bienenwaben vom Imker aus deiner Nähe. *Gera´s Imkerei.* [online]. Dostupné na: https://gregas-imkerei.de/blogs/news/bienenwaben-honigwaben-unterschied (25.9.2025).
Termín SK	**včelí plást**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Včelí plást je zhluk opakujúcich sa šesťhranných buniek včelieho vosku, ktoré vypĺňajú vnútro včelieho úľa.
Zdroj definície	Svet medov. [online]. Dostupné na: https://svetmedov.sk/co-je-vceli-plast/ (9.8.2026).
Kontext	Rámiky slúžia na ohraničenie **včelích plástov** a umožňujú ich pohyblivosť bez poškodenia.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (9.4.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Stock VČEL/chov/úľ
Terminus DE	**Zarge**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Eine Zarge ist ein aufsetztbarer Raum für einen Bienenkasten.
Quelle (Def.)	Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (26.5.2026).
Kontext	Nach dem Schleudern kommen die **Zargen** wieder in den Fahrstuhl hoch auf das Dach zu den Bienen.
Quelle (Kont.)	*Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg.* 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/Aus-Weiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Brosch%C3%BCre).pdf (8.8.2026).
Termín SK	**nadstavok**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Nadstavok je debnička s jednoduchými alebo dvojitými stenami, ktorou sa dá zväčšiť úľový priestor.
Zdroj definície	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník.* Bratislava: Príroda. S. 129.
Kontext	**Nadstavok** alebo **nadstavky** v spodnej časti úľa označujeme ako plodisko, táto časť slúži predovšetkým na odchov plodu.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (9.4.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Stock VČEL/chov/úľ
Terminus DE	**Flugloch**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Definition	Das Flugloch ist die Öffnung im Bienenkasten, durch die die Bienen aus- und einfliegen und deren Größe je nach Bienenflug verändert wird.
Quelle (Def.)	Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (26.5.2026).
Kontext	Ventilatoren gleich lassen hunderte Arbeiterinnen ihre Flügel schwirren und befördern die warme Luft durch das **Flugloch** hinaus – mit dem Kopf nach innen und mit dem Hinterleib nach draußen weisend.
Quelle (Kont.)	Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg. 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/AusWeiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Brosch%C3%BCre).pdf (8.8.2026).
Termín SK	**letáč**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Letáč je otvor na dne úľa, ktorý slúži na vylietanie a priletovanie dospelých jedincov včelstva, ako aj na výmenu vzduchu.
Zdroj definície	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Kontext	Včelí **letáč** je jedným z najdôležitejších miest na úli. Slúži ako vstup pre včely, zabezpečuje vetranie a zároveň chráni včelstvo pred neželanými návštevníkmi.
Zdroj kontextu	Letáčové zatvárače – vhodné pre každý úľ. https://www.baranik.sk/sk/blog/detail/104/chra%C5%88te-svoje-vcely-v-zime-so-zatvaracmi-letaca (9.8.2026).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Stock VČEL/chov/úľ
Terminus DE	**Rähmchen**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Definition	Ein Rähmchen ist ein Einsatz im Bienenkasten, in dem die Bienen ihre Waben bauen. Der Imker kann das Rähmchen zur Entnahme und Betrachtung einzelner Waben nutzen; es existiert in vielen unterschiedlichen Größen.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (26.5.2026).
Kontext	An langen Winterabenden, hier im Wald kann es schon um 16 Uhr dunkel sein, verarbeite ich Wachs, säubere **Rähmchen**, lese viel, um die Bienen im nächsten Jahr noch besser begleiten zu können.
Quelle (Kont.)	Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg. 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/Aus-Weiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Brosch%C3%BCre).pdf (8.8.2026).
Termín SK	**rámik**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Rámik je konštrukcia určená na ohraničenie včelích plástov, ktorá umožňuje ich pohyblivosť bez poškodenia; ich počet závisí od typu úľa a v jednom nadstavku ich býva zvyčajne 10 až 12.
Zdroj definície	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (9.4.2025).
Kontext	**Rámik** sa skladá z vrchnej latky, spodnej latky a dvoch bočných latiek pospájaných klincami.
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Stock VČEL/chov/úľ
Terminus DE	**Absperrgitter**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (das)
Definition	Ein Absperrgitter ist ein in der Imkerei verwendetes Gerät, das zur Trennung von Brut- und Honigraum eingesetzt wird, die Königin vom Honigraum fernhält und auch zur Konstruktion von Wabentaschen dient, die beispielsweise beim Fang- oder Bannwabenverfahren oder zur Gewinnung von Zuchtstoff verwendet werden.
Quelle (Def.)	Immelieb.de. Glossar und Fachbegriffe [online]. Zugänglich unter: https://www.immelieb.de/imker-praxis/glossar-und-fachbegriffe/ (26.5.2026).
Kontext	Das **Absperrgitter** ist ein Trenngitter aus Metall oder Plastik, das zwischen den Brut- und den Honigraum eingelegt wird. Die 4.2 Millimeter großen Abstände zwischen den Gitterstäben verhindern, dass die Königin in den Honigraum gelangen kann. Dadurch wird die Brut vom Honig getrennt. Das **Absperrgitter** ist ein Hilfsmittel, das die Arbeit des Imkerns erleichtern soll.
Quelle (Kont.)	Friedmann, Günter. 2024. *Bienengemäß imkern im Jahresablauf. Das Standardwerk der naturgemäßen Bienenhaltung.* München: Gräfe und Unzer Verlag. [online]. Zugänglich unter: https://www.google.sk/books/edition/Bienengem%C3%A4%C3%9F_imkern_im_Jahreslauf/7rxpEAAAQBAJ?hl=sk&gbpv=1&dq=Absperrgitter&pg=PT135&printsec=frontcover (9.8.2026).
Termín SK	**materská mriežka**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Materská mriežka je zariadenie používané včelármi na izoláciu matky v plodisku, ktoré jej zabraňuje prejsť do medníkovej časti úľa tým, že prepúšťa iba robotnice, zatiaľ čo matka a trúdy cez ňu neprejdú.
Zdroj definície	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Kontext	Melivo je potrebné preosiať od mŕtvoliek, najjednoduchšie cez **materskú mriežku** a následne pred uložením do príslušného obalu aj presušiť.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (9.4.2025).

Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta,

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Stock VČEL/chov/úľ
Terminus DE	**Mittelwand**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Die Mittelwand ist eine Bienenwachsplatte, auf der das Zellenmuster geprägt ist, sodass beim Ausbau der Mittelwand je nach Prägung ein reiner Arbeiterinnenbau oder Drohnenbau entsteht.
Quelle (Def.)	Immelieb.de. Glossar und Fachbegriffe [online]. Zugänglich unter: https://www.immelieb.de/imker-praxis/glossar-und-fachbegriffe/ (26.5.2026).
Kontext	Vorgegebene **Mittelwände** haben den Vorteil, dass die Bienen ein wenig an Ressourcen sparen und etwas mehr Honig produzieren.
Quelle (Kont.)	Mittelwand. *Bienenzucht-profi.de.* [online]. Dostupné na: https://bienenzucht-profi.de/bienenlexikon-vom-imker-bis-zum-honig/mittelwand/ (10.2.2025).
Termín SK	**medzistienka**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Definícia	Medzistienka je vosková fólia, do ktorej sú vylisované základy šesťhranných buniek.
Zdroj definície	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (10.3.2025).
Kontext	Každoročne by včelstvo malo vystavať minimálne jednu tretinu **medzistienok**, čím si zabezpečíme pravidelnú obmenu včelieho diela vo včelstve.
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Zubehör VČEL/chov/náčinie
Terminus DE	**Zusetzkäfig**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Definition	Ein Zusetzkäfig ist ein in der Imkerei verwendeter Käfig, der dazu dient, eine neue Königin beim Beweiseln oder Umweiseln von Völkern und Ablegern sicher einzuschließen, damit die Arbeiterinnen sie nach einer Gewöhnungsphase durch Futterteig freifressen und annehmen können.
Quelle (Def.)	Immelieb.de. Glossar und Fachbegriffe [online]. Zugänglich unter: https://www.immelieb.de/imker-praxis/glossar-und-fachbegriffe/ (26.5.2026).
Kontext	Der **Zusetzkäfig** funktioniert nach einem einfachen Prinzip: Die Königin wird zunächst mit einem Zuchtpfropfen verschlossen im Käfig eingehängt.
Quelle (Kont.)	Beeventure.de. Zusetzkäfig [online]. Zugänglich unter: https://www.beeventure.de/imkerei/werkzeug/zusetzkaefig/ (11.9.2025).
Termín SK	**pridávacia klietka**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Pridávacia klietka je klasickou drevenou pomôckou k pridávaniu včelích matiek.
Zdroj definície	Vcelarstvotrizuliak.sk. *Škôlkovacia klietka drevená* [online]. Dostupné na: https://www.vcelarstvotrizuliak.sk/Skolkovacia-klietka-drevena-d253.htm (11.9.2025).
Kontext	**Klietka pridávacia** jednoduchá slúži na bezpečné a jednoduché pridávanie matky do včelstva.
Zdroj kontextu	Baranik.sk. *Klietka pridávacia jednoduchá* [online]. Dostupné na: https://www.baranik.sk/sk/product/2432/klietka-pridavacia-jednoducha (11.9.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Zubehör VČEL/chov/náčinie
Terminus DE	**Honigschleuder**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Eine Honigschleuder ist eine Maschine (Imkereigerät), bei der durch Zentrifugalkraft Honig aus Bienenwaben gewonnen wird.
Quelle (Def.)	Honigschleuder. In: *chemie.de – das Chemie-Lexikon.* [online] Zugänglich unter: https://www.chemie.de/lexikon/Honigschleuder.html (26.5.2025).
Kontext	Die Kalkbrut kann auch durch zugekaufte Beuten mit Kalkbrut-Sporen übertragen werden oder von Sporen in der **Honigschleuder**, Fütterung von verseuchtem Honig oder Räuberei bei anderen Bienenstöcken.
Quelle (Kont.)	Heinzle, Loren. 2024. *Imkerei in Vorarlberg: Varroamilben – Ihr Einfluss auf die Imkerei in Vorarlberg. Vorwissenschaftliche Arbeit.* Dornbirn: B.O.RG Schoren. Betreuer: Matthias Mair. [online]. Zugänglich unter: https://viv.at/wp-content/uploads/2024/04/VWA-Loren-Heinzle.pdf (21.5.2025).
Termín SK	**medomet**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Medomet je pomôcka pre včelára na vytáčanie medu z plástov pomocou odstredivej sily.
Zdroj definície	Hrdlovič, Peter. 2014. *Zásady včelárskej činnosti počas roka.* Bakalárska práca. Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta.
Kontext	Pred vytočením plást odviečkujeme (odviečkovacou vidličkou, nožom, strojovo a pod.) a vkladáme do **medometov** rôznej konštrukcie pracujúcich na odstredivom princípe.
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Zucht/Zubehör VČEL/chov/náčinie
Terminus DE	**Smoker**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (der)
Synonym	Rauchmaschine
Definition	Der Smoker ist ein Imkereigerät, das Rauch erzeugt, um die Bienen zu beruhigen und dem Imker ein ruhigeres, stichfreies Arbeiten am Bienenvolk zu ermöglichen.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (3.10.2025). Wissenwertes über Smoker. *Imkereibedarf-ww.de.* [online]. Zugänglich unter: https://www.imkereibedarf-ww.de/Smoker (3.10.2025).
Kontext	**Smoker** verdrängt zunehmend die typische Imkerpfeife. Es ist ein kleiner Apparat zur Raucherzeugung. Im Unterschied zur klassischen Imkerpfeife wird der Luftstrom nicht durch das Ausatmen sondern mit einem Blasebalg erzeugt.
Quelle (Kont.)	Smoker/Raucher. *Bienenzucht-profi.de.* [online]. Zugänglich unter: https://bienenzucht-profi.de/bienenlexikon-vom-imker-bis-zum-honig/smoker-raucher/ (2.10.2025).
Termín SK	**dymák**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (mužský rod)
Definícia	Dymák je včelárska pomôcka, ktorej cieľom je generovať dym na upokojenie včiel a uľahčiť tak včelárovi prácu s úľom.
Zdroj definície	Spracované podľa: Včelárske dymáky. *Ivcelarskepotreby.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.ivcelarskepotreby.sk/vcelarske-dymaky (6.10.2025).
Kontext	Pre pokojnú prácu so včelami pri otvorení úľa používame **dymák**.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (3.10.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Lenka Žitňanská, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Krankheiten und Schädlinge VČEL/choroby a škodcovia
Terminus DE	**Bienenkrankheiten**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die, Plural)
Synonym	Krankheiten der Bienen
Definition	Bienenkrankheiten sind infektiöse und nicht infektiöse Krankheiten, die bei den Bienen auftreten und Ertragsminderung oder Abschwächung der Bienenvölker verursachen. Man unterscheidet: Brutkrankheiten, Krankheiten der adulten Bienen (Varroatose, Nosematose, Amöbenkrankheit, Acarapidose, Maikrankheit, Rickettsiose, Paralyse, Pollentoxikose, Nektartoxikose, Honigtauintoxikation, Dysenterie u. Schwarzsucht, Viruskrankheiten), Weiselerkrankungen.
Quelle (Def.)	Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig. Edition Leipzig. S. 65.
Kontext	Zu den wichtigsten **Krankheiten der Bienen** zählen die Varroose, die Amerikanische Faulbrut, die Nosematose und die Accariose. Man unterscheidet Brutkrankheiten und Erkrankungen der erwachsenen Biene. Neben Viren, Bakterien und Pilze gelten insbesondere Parasiten wie Milben als Verursacher von Bienenkrankheiten.
Quelle (Kont.)	Krankheiten. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/K (25.5.2026).
Termín SK	**choroby včiel**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Choroby včiel – ochorenia postihujúce dospelé včely alebo včelí plod, vyvolané biologickými alebo nebiologickými činiteľmi, ktoré spôsobujú poruchy zdravotného stavu jednotlivých včiel alebo celého včelstva. Podľa pôvodu sa delia na bakteriálne, vírusové, mykotické a parazitárne ochorenia.
Zdroj definície	Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky. *Bakteriálne choroby včiel a včelieho plodu.* Bratislava: ŠVPS SR. [online]. Dostupné na: https://svps.sk/zvierata/choroby-zvierat/ (15.7.2026); (Konzultácia: M. Trenčiansky).
Kontext	**Choroby včiel** môžeme rozdeliť podľa viacerých hľadísk: – podľa spôsobu prenosu: infekčné a neinfekčné; – podľa vývojovej fázy včely, ktorú napádajú: choroby včelieho plodu a choroby dospelých včiel; – podľa epidemiologickej závažnosti: choroby povinné hláseniu (mor a hniloba včelieho plodu, klieštikovitosť a roztočíkovitosť), nebezpečné nákazy (nozémová a meňavková nákaza) a menej závažné nákazy (zvápenatenie a skamenenie včelieho plodu), –

	podľa infekčného agens: vírusové (vreckovitosť včelieho plodu, paralýza včiel, deformita krídel), bakteriálne (mor a hniloba včelieho plodu, spiroplazmóza a septikémia dospelých včiel), mykotické (zvápenatenie a skamenenie včelieho plodu, melanóza matky) a parazitárne (meňavková nákaza, nozémová nákaza, roztočíkovitosť, klieštikovitosť, tropilelapóza).
Zdroj kontextu	Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. S. 15. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Krankheiten und Schädlinge VČEL/choroby a škodcovia
Terminus DE	**Acarapidose**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Akarinose (die), Akariose (die), Milbenseuche (die), Milbenkrankheit (die)
Definition	Acarapidose ist eine übertragbare Krankheit der adulten Biene, hervorgerufen durch die Innenmilbe *Acarapis woodi.* Die Milbe parasitiert, im ersten Tracheenpaar, durchsticht die Tracheenwand und saugt die Haemolyphe auf.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde.* Leipzig: Edition Leipzig. S. 11 – 12.
Kontext	**Acariose:** oder **Acarpidose** ist eine Erkrankung der Bienen, die durch Parasiten verursacht wird. Dabei werden die Tracheen, also die Atmungsorgane der Bienen beeinträchtigt. Der Milbenspeichel ist giftig und führt zur Blutvergiftung. Die Folge: Die Bienen können nicht mehr fliegen und sterben letztendlich an Schwäche. Die Bezeichnung ***Acariose*** rührt von dem lateinischen Namen der Milben *(Acari)* her, die die Hauptverursacher dieser Krankheit sind.
Quelle (Kont.)	Acariose. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/A (30.11.2025).
Termín SK	**akarinóza**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Synonymum	akarapidóza, akarapóza, roztočíková nákaza, roztočová nákaza (čiastočne synonym.)
Definícia	**Akarinóza** je choroba dospelých včiel, vyvolaná parazitom, *roztočíkom včelím*, žijúcim vo vzdušniciach včiel, ktoré svojou prítomnosťou nielen upcháva a tým sťažuje včelám dýchanie, ale vzdušnice aj nabodáva.
Zdroj definície	Spracované podľa: Komora, Július – Milla, Ján – Virčíková, Marta. 1963. *Mladý včelár*. Bratislava: SPN. S. 170 a podľa: Križan, Vojtech. 1975. *1000 otázok a odpovedí zo včelárstva*. Bratislava: Príroda. S. 198.
Kontext	**Roztočíková nákaza** je parazitárna choroba dospelých včiel a patrí medzi nebezpečné nákazy dospelých včiel povinné hláseniu. Pôvodcom choroby je roztočík včelí – *Acarapis woodi*.
Zdroj kontextu	Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. S. 46. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (22.2.2026).

Poznámka	K nakazeniu dochádza u mladých včiel, kde oplodnené samičky prenikajú do prvého páru hrudných vzdušníc. Avšak aj touto vzdušnou bránou parazit môže vniknúť iba kým sú včely mladé, a to do 9. – 11. dňa života. U starších včiel husté chĺpky stvrdnú a vytvoria nepreniknuteľnú bariéru pre roztočíky. Tu samičky kladú značne veľké vajíčka, z ktorých sa liahnu larvy, ktoré po niekoľkých zvliekaniach dorastajú v dospelé roztočíky. Roztočíky škodia včele predovšetkým tým, že odnímajú značné množstvo hemolymfy. Okrem toho pri postupnom preplňovaní vzdušníc roztočíkmi, larvami a vajíčkami sú hrudné svaly nedostatočne zásobované kyslíkom a dochádza tak k nekróze svalov. Nekróza svalov sa prejaví u napadnutých včiel neschopnosťou vzlietnuť. Od nakazenia včelstva sa klinické príznaky prejavia až po troch – štyroch rokoch. Choré včely nelietajú, poskakujú na letáči, padajú na zem, zhlukujú sa a hynú. Pojem *roztočová nákaza* je všeobecnejší ako *roztočíková nákaza*. Včelu môže napadnúť viacero druhov roztočov (napr. klieštik *varroa destructor*). O roztočíkovej nákaze hovoríme len vtedy, ak ide o napadnutie roztočíkom *(aparapis woodi)*. (Odborná konzultácia: M. Trenčiansky)
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Krankheiten und Schädlinge VČEL/choroby a škodcovia
Terminus DE	**amerikanische Faulbrut**
Morphosyntaktische Züge	Nominalphrase
Synonym	bösartige Faulbrut, AFB (die)
Definition	Die amerikanische Faulbrut ist ansteckende, melde- u. bekämpfungspflichtige, durch *Baccilus larvae* hervorgerufene Erkrankung der Bienenbrut.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig. S. 80.
Kontext	**Die amerikanische Faulbrut (AFB)** ist eine schwere Brutkrankheit bei Honigbienen und wird durch das sporenbildende Bakterium *Paenibacillus larvae* verursacht.
Quelle (Kont.)	Diagnose von europäischer und Amerikanischer Faulbrut in Deutschland. 2022. In: *senova.de / Dead-Projekt-1* [online]. Zugänglich unter: https://www.senova.de/wp-content/uploads/2022/10/Dead-Projekt-1.pdf (22.5.2026).
Anmerkung	Nur junge Larven sind für die Infektion empfänglich, wohingegen adulte Bienen immun sind, aber als Überträger fungieren können. Die Infektion kann sich sehr schnell auf die gesamte Brut eines Bienenvolks ausdehnen und zu einer massiven Schwächung bzw. zum Absterben des gesamten Bienenvolks führen.
Termín SK	**mor včelieho plodu**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Synonymum	americký mor včelieho plodu
Definícia	Mor včelieho plodu je infekčné ochorenie plodu vyvolané grampozitívnou sporulujúcou tyčinkovitou baktériou – *Paenibacillus larvae* postihujúce včely rodu včela medonosná *(Apis mellifera).*
Zdroj definície	Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky. *Bakteriálne choroby včiel a včelieho plodu.* Bratislava: ŠVPS SR. [online]. Dostupné na: https://svps.sk/zvierata/choroby-zvierat/bakterialne-choroby-vciel-a-vcelieho-plodu/ (24.6.2026).
Kontext	Pôvodca včelieho **moru včelieho plodu** *Paenibacillus larvae* je jednou z najagresívnejších a najťažšie zabiteľných baktérií... Je to dané tým, že *Paenibacillus larvae* vytvára spóry natoľko odolné, že prežijú desiatky a desiatky rokov a bez problémov odolajú aj bežnej dezinfekcii, ktorú vieme získať... **Mor včelieho plodu**, čiže *American foulbrood* bol prvýkrát popísaný koncom 19. storočia v USA, ale nevyskytoval sa exkluzívne na území Ameriky. V skutočnosti

	má veľmi starú líniu a molekulárne dáta nasvedčujú, že je u včiel prítomný už tisícky rokov.
Zdroj kontextu	Machalík, Vladimír. 2025. Na hnilobu včelieho plodu významne vplýva včelia strava. In: *Včelár*. Odborný časopis Slovenského zväzu včelárov. 6/2025. S. 245.
Poznámka	Mor včelieho plodu patrí medzi choroby, ktoré podliehajú hláseniu, prevencii a kontrole pri obchodoch podľa prílohy č. 4 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Krankheiten und Schädlinge VČEL/choroby a škodcovia
Terminus DE	**Nosematose**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Synonym	Nosema (die), Nosemose (die), Nosemseuche (die), Darmseuche (die), Frühjahrsschwindsucht (die)
Definition	Nosematose ist eine äußerst ansteckende, häufig auftretende, verlustreiche Darmerkrankung der adulten Bienen, die durch die in den Darmephitelzellen parasitierende Mikrosporidie *Nosema apis* hervorgerufen wird. Die Bienen zeigen Flugunfähigkeit (Krabbler), Flugzittern und krampfartige Bewegungen infolge der Entkräftung.
Quelle (Def.)	Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig. Edition Leipzig. S. 251.
Kontext	**Nosemose**: oder **Nosematose**: … Die **Nosemose** tritt überwiegend im Frühling auf. Sie wird daher auch **Frühjahrs-Schwindsucht** genannt und ist eine ansteckende Darmerkrankung der Honigbienen.
Quelle (Kont.)	Nosemose. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/N (1.10.2026).
Termín SK	**nozematóza**
Morfosyntaktické znaky	podstatné meno (ženský rod)
Synonymum	nozémová nákaza včiel
Definícia	Nozematóza patrí medzi najrozšírenejšie choroby včiel, ide o parazitárnu chorobu dospelých včiel, pôvodcom choroby je prvok *Nosema apis*, ktorý vytvára spóry.
Zdroj definície	Spracované podľa: Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky. *Parazitárne choroby včiel a včelieho plodu.* Bratislava: ŠVPS SR, aktualizované 14. februára 2024. [online]. Dostupné na: https://svps.sk/zvierata/choroby-zvierat/parazitarne-choroby-vciel-a-vcelieho-plodu/ (20.2.2026). (Konzultácia: M. Trenčiansky)
Kontext	**Nozémová nákaza** včiel, tiež **nozematóza** je choroba dospelých včiel staršieho veku. Vyskytuje sa vo všetkých svetadieloch a pokladá sa za najrozšírenejšiu chorobu včiel.
Zdroj kontextu	Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník*. Bratislava: Príroda. S. 137.

Poznámka	Klasickú **nozémovú** chorobu vyvoláva prvok *Nosema apis*, ktorej trvalá forma, spóra, meria 4 – 6 µm x 2 – 4 µm. Nozematóza už nie je zaradená medzi nebezpečné nákazy včiel podliehajúce hláseniu (porov. Machalík 2024, 395 a Fiľo – Toporčák 2021, 42). Nozematóza je sezónna choroba. Najkritickejšie obdobie je predjarie a prvé jarné mesiace. Silne napadnuté včelstvo uhynie na jar za sprievodného javu silnej úplavice. Slabšie napadnuté včelstvo uhynutím napadnutých včiel zoslabne tak, že už znášku nevyužije. Príznakom choroby je nepokojné prezimovanie. Pri prvom prelete je veľa mŕtvoliek a nelietavých včiel pred letáčom. Vyletujúce včely majú navreté zadočky a vypúšťajú riedke vodnaté výkaly (porov. Milla 1971, 137). *Nosema ceranae* a *Nosema apis* boli historicky klasifikované v rode *Nosema*. Avšak pokroky v molekulárnej biológii a fylogenéze (vede zaoberajúcou sa štúdiom evolučných vzťahov) viedli k ich prekategorizovaniu. Z tohto dôvodu bola *Nosema ceranae* preklasifikovaná na *Vairimorpha ceranae* (porov. Machalík 2024, 395).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Code und Kategorie / Kód a odbor	BIEN/Krankheiten und Schädlinge VČEL/choroby a škodcovia
Terminus DE	**Varroa-Milbe**
Morphosyntaktische Züge	Substantiv (die)
Definition	Die Varroa-Milbe ist ein sehr verbreiteter und gefährlicher Bienenparasit. Mit den Mundwerkzeugen sticht sie durch das Außenskelett der Biene und ernährt sich hauptsächlich vom Fettkörper der Biene.
Quelle (Def.)	Bearbeitet nach: *Ein gefährlicher Bienenparasit. Die Varroa-Milbe.* 2019. bee care, Redaktion Bayer, AG. S. 5 und 8. Verfügbar unter: https://www.bayer.com/sites/default/files/Die_Varroa_Milbeimlyhf87.pdf (20.2.2026).
Kontext	Die Varroa-Milbe ist ein Bienenparasit und vermehrt sich im Bienenstock nur in der verdeckelten Brut.
Quelle (Kont.)	Varroamilben – den Bienenfeind erfolgreich bekämpfen. In: *Biohelp – Garten & Bienen.* [online]. Zugänglich unter: https://www.garten-bienen.at/schadlingsinformation/varroamilben/ (14.8.2026).
Anmerkung	Bis vor kurzem wurde angenommen, dass die Varroa-Milbe die Hämolymphe der Biene saugt. Die Varroa-Milbe ist in großen Teilen der Welt verbreitet; ausgenommen Australien. Ohne menschliche Hilfe würde ein von Milben befallenes Bienenvolk dort in der Regel innerhalb von drei Jahren absterben.
Termín SK	**kliešťik včelí**
Morfosyntaktické znaky	nominálna fráza
Definícia	Kliešťik včelí je najrozšírenejší parazitický roztoč vo včelstvách, samičky sa prichytia na tele včely a parazitujú živiac sa hemolymfou a tukovým telesom včiel.
Zdroj definície	Spracované podľa: Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel. Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl.* 2. vydanie. Štátny inštitút odborného vzdelávania. S. 15 a S. 18. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_chov_vciel_2024.pdf (2.7.2026).
Kontext	**Kliešťik včelí** je považovaný za hlavného škodcu včiel v súčasnosti. ... Objavený, respektíve prvýkrát popísaný bol kliešťik *Varroa* v roku 1904 na včele východnej *Apis cerana*, na ostrove Jáva v Indonézii.
Zdroj kontextu	Machalík, Vladimír. Nekončiaci boj s kliešťikom. In: *Včelár.* Odborný časopis Slovenského zväzu včelárov. 3/2025, S. 100.

Poznámka	*Varroa destructor* je parazitom včely medonosnej a *Varroa jacobsoni* včely východnej. (porov. Machalík, Vladimír. Nekončiaci boj s kliešťikom. In: *Včelár*. Odborný časopis Slovenského zväzu včelárov. 3/2025. S. 100 – 101).
Erstellt von / Vypracovala	Zuzana Vyhnáliková, Technická univerzita vo Zvolene, Ústav cudzích jazykov

Zoznam použitej literatúry / Literaturverzeichnis

Arntz, Reiner – Picht, Heribert – Schmitz, Klaus-Dirk. 2014. *Einführung in die Terminologiearbeit.* Hildesheim, Zürich, New York: Olms.

Buhlmann, Rosemarie – Fearns, Anneliese. 2017. *Handbuch des Fachsprachenunterrichts: Unter besonderer Berücksichtigung naturwissenschaftlich-technischer Fachsprachen.* Tübingen: Narr.

de Saussure, Ferdinand. 1931. *Grundlagen der allgemeinen Sprachwissehschaft.* Herausgegeben v. Charles Bally und Albert Sechehaye, unter Mitwirkung von Albert Riedlinger. Übersetzt von Herman Lommel. Berlin, New York: de Gruyter, 2001.

Deutscher Imkerbund. 1997. *Bienenwelt. Ein kleiner Begleiter durch die Welt der Bienen und Imker.* Deutscher Imkerbund, e. V.; S. 41.

Drewer, Petra – Schmitz, Klaus-Dirk. 2017. *Terminologiemanagement. Grundlagen – Methoden – Werkzeuge.* Berlin, Heidelberg: Springer.

Ďuricová, Alena. 2016. *Preklad právnych textov. Teória, prax, konvencie, normy.* Banská Bystrica: Belianum.

Felber, Helmut. 1987. *Manuel de terminologie.* Paris.

Ferjentsik, Koloman. 1999. *Poľovnícky slovník. Česko-slovensko-anglicko-francúzsko-nemecko-maďarský.* Praha: Hubertlov Bohemia.

Gašová, Zuzana. 2022. *Výber terminologických záznamov z poľovníckej zoológie a biológie.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú.

Hoffmann, Lothar. 1976. *Kommunikationsmittel Fachsprache. Eine Einführung.* Berlin: Akademie-Verlag.

Hoffmann, Lothar. 2001. Fachsprachen. In: Heibig, Gerhard – Götze, Lutz – Henrici, Gert – Krumm, Hans-Jürgen. *Deutsch als Fremdsprache. Internationales Handbuch.* Berlin u. a.: der Gruyter. S. 533 – 543.

Hrdlovič, Peter. 2014. *Zásady včelárskej činnosti počas roka.* Bakalárska práca. Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta.

Hüsing, Johannes Otto – Nitschmann, Joachim. 1987. *Lexikon der Bienenkunde*. Leipzig: Edition Leipzig.

Kölbing, Alexander. 2025. *Fischerprüfung.* Das Standardwerk, 4. Auflage der vollständig überarbeiteten Neuausgabe des Titels „Fischerprüfung“. München: GRÄFE UND UNZER Verlag.

Komora, Július – Milla, Ján – Virčíková, Marta. 1963. *Mladý včelár*. Bratislava: SPN.

Kontutytė, Eglė. 2017. *Einführung in die Fachsprachenlinguistik.* Vilniaus: Vilniaus universiteto leidykla.

Krenčey, Ivan. 2007. *Poľovnícky slovník nemecko-slovenský, slovensko-nemecký s latinskou terminológiou, s malou nemecko-slovenskou konverzáciou.* Bratislava: Vydavateľstvo Krenčey.

Križan, Vojtech. 1975. *1000 otázok a odpovedí zo včelárstva*. Bratislava: Príroda.

Lešo, Peter – Stráňai, Ivan – Sládek, Jozef – Kropil, Rudolf. 2018. *Rybárstvo.* Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene.

Lutzeier, Peter, R. 1985*. Linguistische Semantik.* Heidelberg: J.B. Metzler Verlag.

Machalík, Vladimír. „Nozému" preradili medzi Vairimorphu. In: *Včelár.* Odborný časopis Slovenského zväzu včelárov. 9/2024. S. 395.

Machalík, Vladimír. 2025. Na hnilobu včelieho plodu významne vplýva včelia strava. In: *Včelár*. Odborný časopis Slovenského zväzu včelárov. 6/2025. S. 245.

Machalík, Vladimír. Nekončiaci boj s klieštikom. In: *Včelár.* Odborný časopis Slovenského zväzu včelárov. 3/2025, S. 100.

Marbach, Eva. 2009. *Heilen mit Propolis. Die Hausapotheke aus dem Bienenvolk.* Breisach: Eva Marbach Verlag.

Mattern, Jürgen. 2005. *Das Wörterbuch für Fischerei & Gewässer*. Kastner. Landerfischereiverband Bayern e. V.

Milla, Ján. 1971. *Včelársky náučný slovník.* Bratislava: Príroda. S. 129.

Rakšányiová, Jana – Štefková, Markéta. 2009. *Rozvoj prekladateľskej kompetencie v oblasti odborných textov.* Bratislava: Slovenská technická univerzita.

Römer, Christine. 2019. *Der deutsche Wortschatz – Struktur, Regeln und Merkmale.* Tübingen: Narr Francke Attempto.

Schmidt, Wilhelm. 1969. Charakter und gesellschaftliche Bedeutung der Fachsprachen. In: *Sprachpflege* 1/1969. S. 10 – 21.

Sedlák, Ján. 1985. *Praktický rybár.* Bratislava: Vydavateľstvo Obzor.

Silný, Pavol. 1987. *Abeceda včelára.* Bratislava: Príroda.

Štefaňáková, Jana. 2024. Projektbezogene Terminologiearbeit im Fachdiskurs. In: Ďuricová, Alena – Štefaňáková, Jana. (Hrsg.): *Od textu k prekladu XVIII, 1. časť.* Praha: JTP. S. 64–78.

Štefčík, Jozef. 2022. *Výber terminologických záznamov z poľovníckej kynógie.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú.

Stinglwagner, Gerhard K. F. – Haseder, Ilse E. 2014. *Das große Jagdlexikon.* Augsburg: Weltbild.

Tomášiková, Slavomíra. 2013. *Gegenwärtige deutsche Lexikologie.* Prešov: Prešovská univerzita v Prešove.

Vasiľ, Ján. Mechanizmus správanie včiel vo včelstve počas znášky. In: *Včelár. Odborný časopis Slovenského zväzu včelárov.* 3/2025. S. 107.

Vyhnáliková, Zuzana – Gašová, Zuzana – Štefčík, Jozef. 2022. *Výber terminologických záznamov z poľovníctva a príbuzných odborov.* Zvolen: TU vo Zvolene.

Wrede, Oľga – Gašová, Zuzana – Štefčík, Jozef. 2025. *Terminológia a terminologická práca. Teoretické východiská, metodika a praktické návody. Vysokoškolská učebnica.* Nitra: FF Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Wrede, Oľga – Štefčík, Jozef – Drlík, Martin. 2016. *Úvod do terminológie a terminologickej práce: metodické pokyny na vypracovanie terminologických záverečných prác.* 1. vyd. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa.

Zeiske, Wolfgang – Plomann, Jürgen. 1985. *Fisch- und Gewässerkunde*. Berlin: Sportverlag.

Zoznam internetových zdrojov / Verzeichnis der Internetquellen

Abdomen. In: *Fleißiges Bienchen. Bienenlexikon von A bis B.* [online]. Zugänglich unter: https://fleissigesbienchen.de/bienenlexikon-a-bis-b (30.11.2025).

Abeceda plávanej 2. časť – Biče. *Slovenský rybár – Magazín.* [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/9-2009/abeceda-plavanej-2-cast-bice?utm_source=chatgpt.com https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/9-2009/abeceda-plavanej-2-cast-bice?utm_source=chatgpt.com (17.2.2026).

Acariose. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/A (30.11.2025).

Aký prívlačový prút vybrať. *A-Z Rybár.* [online]. Dostupné na: https://www.azrybar.sk/rybarske-clanky/category/rybarska-vybava/article/pruty-privlac-poradca.xhtml (6.8.2026).

Anatómia včely. In: *Mojevcely.sk* [online]. Dostupné na: https://mojevcely.sk/anatomia-vcely/ (20.1.2026).

Angelausbildung. *Angeln. Natur erleben.* Lexikon [online]. Zugänglich unter: https://angelausbildung.de/glossary/koeder-angelkoeder/ (6.8.2026).

Angelhaken. *Angel-Wissen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/angelhaken/ (9.2.2026).

Angelköder – Naturköder und Kunstköder zum Angeln. In: *DEINE-ANGELWELT.de* [online]. Zugänglich unter: https://www.deine-angelwelt.de/angelkoeder/ (20.4.2026).

Angelmethoden – Grundangeln. *Anglerschmiede.de – Glossar.* [online]. Zugänglich unter: https://anglerschmiede.de/glossar/angelmethoden/?utm_source=chatgpt.com (14.1.2026).

Angeln mit der Multirolle. In: *Multirollen.* [online]. Zugänglich unter: https://www.multirollen.de/angeln-mit-der-multirolle/?utm_source=chatgpt.com (13.2.2026).

Angelrolle. *Angel-Wissen.de. Lexikon. [*online]. Verfügbar unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/angelrolle/ (20.11.2025).

Angelschnur. *Angel-Wissen.de. Lexikon. [*online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/angelschnur/ (6.8.2026).

Antennen. In: *Anatomie der Biene. Der Körperbau. Imkerverein Germersheim e. V*. [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/ (30.11.2025).

Baranik.sk. *Klietka pridávacia jednoduchá* [online]. Dostupné na: https://www.baranik.sk/sk/product/2432/klietka-pridavacia-jednoducha (11.9.2025).

BEEPRO. 2023. *Racionálne využívanie prípravkov na ochranu rastlín a hnojív z hľadiska ich dopadov na včely v ekosystéme.* Bratislava: Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií 2023 Dostupné na: https://beepro.sk/resources/attachments/beepro-handbook-sk-web.pdf (21.5.2025).

Beeventure.de. Zusetzkäfig [online]. Zugänglich unter: https://www.beeventure.de/imkerei/werkzeug/zusetzkaefig/ (11.9.2025).

Beine In: *Anatomie der Biene. Imkerverein Germersheim e. V.* [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/ (30.1.2026).

Beine. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/B (30.11.2025).

Beliana.sav.sk. *Insekticídy*. [online]. Dostupné na: https://beliana.sav.sk/heslo/insekticidy (10.2.2025).

Bezányiová, Kateřina. Včely chodí do tanečních. In: *Vesmír*. 2023, roč. 102, č. 6, s. 312. Publikované 29. 5. 2023. [online] Dostupné na: https://vesmir.cz/cz/casopis/archiv-casopisu/2023/cislo-6/vcely-chodi-do-tanecnich.html (17.7.2026).

Bienenkörper. In: *Fleißiges Bienchen. Bienenlexikon von A bis B.* [online]. Zugänglich unter: https://fleissigesbienchen.de/bienenlexikon-a-bis-b (25.5.2025).

Bienentanz. In: *Deutschland summt.* [online]. Zugänglich unter: https://www.deutschland-summt.de/faq-details/bienentanz.html (2.7.2026).

Bienenwaben vom Imker aus deiner Nähe. *Gera´s Imkerei.* [online]. Dostupné na: https://gregas-imkerei.de/blogs/news/bienenwaben-honigwaben-unterschied (25.9.2025).

Biologische Imkerei. Prinzipien und praktische Umsetzung. Merkblatt. 2022. Nr. 1402. S. 20. [online]. Zugänglich unter: https://www.fibl.org/fileadmin/documents/shop/1402-bioimkerei.pdf (8.8.2026).

Blinker. *Fisch-App.* [online]. Zugänglich unter: https://www.fischapp.com/koeder/kunstkoeder/blinker/ (14.1.2026).

Blütezeit in der Mark. Bienen und Imkerei in Brandenburg. 2022. Potsdam: Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Klimaschutz Brandenburg. [online]. Zugänglich unter: https://www2.hu-berlin.de/bienenkunde2/Bilder-Downloads/FB/Aus-Weiterbildung/lehrmaterial/Werbung/Bienen%20und%20Imkerei%20(Brosch%C3%BCre).pdf (8.8.2026).

Čo je to feeder? *Slovenský rybár. Magazín.* [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/9-2020/feedrova-skola-s-cabim---pilotna-cast?utm_source=chatgpt.com (15.5.2026).

Diagnose von europäischer und Amerikanischer Faulbrut in Deutschland. 2022. In: *senova.de / Dead-Projekt-1* [online]. Zugänglich unter: https://www.senova.de/wp-content/uploads/2022/10/Dead-Projekt-1.pdf (22.5.2026).

Die Bienenweide. Blütenvielfalt für die Dunkle Biene. Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland (BUND) Landesverband Sachsen e. V. [online]. Zugänglich unter: https://www.bund-sachsen.de/fileadmin/sachsen/PDFs/Flyer/Flyer_LV/170801_Faltblatt_Bienenweide_End.pdf (24.5.2026).

Die-honigmacher.de. *Das Schwärmen.* [online]. Zugänglich unter: https://www.die-honigmacher.de/kurs5/seite_11508.html (2.10.2025).

Die 10 besten Köder zum Angeln am Mittelmeer. [online]. Zugänglich unter: https://www.doctor-catch.com/de/meeresangeln/die-besten-koeder-zum-angeln-am-mittelmeer-und-adria (6.8.2026).

Druhy včelích tancov. In: *Medáreň*. [online]. Dostupné na: https://www.medaren.sk/blog/zazracny-tanec-vcely-komunikuju-pomocou-vcelieho-tanca/ (31.3.2026).

Durchführungsverordnung (EU) Nr. 540/2011 der Kommission vom 25. Mai 2011 zur Durchführung der Verordnung (EG) Nr. 1107/2009 des Europäischen Parlaments und des Rates hinsichtlich der Liste zugelassener Wirkstoffe. *eur-lex.europa.eu.* [online]. Dostupné na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DE/TXT/PDF/?uri=CELEX:02011R0540-20111001 (10.8.2025).

Charakteristiken einer Fliegenrute. *Fisch App.* [online]. Zugänglich unter: https://www.fischapp.com/charakteristiken-einer-fliegenrute/ (6.8.2026).

Ein gefährlicher Bienenparasit. Die Varroa-Milbe. 2019. bee care, Redaktion Bayer, AG. S. 5 und 8. Verfügbar unter: https://www.bayer.com/sites/default/files/Die_Varroa_Milbeimlyhf87.pdf (20.2.2026).

Fabian, Ivan. 2015. Kriticky vyvážená nástraha. In: *Slovenský Rybár*, roč. 10, č. 10/2015 (október 2015). S. 70–71. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/10-2015/kriticky-vyvazena-nastraha (24.6.2025).

Facettenaugen. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/F (30.11.2025).

Fangplatz. Begriffe im Angeln einfach erklärt. *Fangplatz.de.* [online]. Zugänglich unter: https://www.fangplatz.de/lexikon/erklaerung/rute (12.5.2026).

Feeder za horizontom, 2. časť – stratégia lovu a krmivo. *Slovenský rybár.* Magazín. [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/7-2016/feeder-za-horizontom-2-cast-strategia-lovu-a-krmivo (19.1.2026).

Feederangeln – der komplette Einsteiger-Guide zum Feedern. *Netzwerk Angeln.* [online]. Zugänglich unter: https://www.netzwerk-angeln.de/angeln/angelpraxis/friedfischangeln/547-feederangeln.html?utm_source=chatgpt.com (18.1.2026).

Feedern. Begriffe im Angeln einfach erklärt. *Fanggplatz.de Angel-Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.fangplatz.de/lexikon (19.1.2026).

Feederruten – Merkmale, Typen, Zielfische. *FHP-Angelmagazin*. [online]. Zugänglich unter: https://www.fisch-hitparade.de/magazine/was-sind-feederruten/ (15.5.2026).

Fiľo Pavel – Toporčák Juraj – Chlebo Róbert – Čermáková Tatiana – Kruk Cezary – Dudzik Piotr. 2021. *Príručka začínajúceho včelára.* [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2024/02/Prirucka-zacinajuceho-vcelara-Interreg.pdf (22.6.2026).

FischApp. Angel-Lexikon. Zugänglich unter: https://www.fischapp.com/angel-lexikon-umfassender-leitfaden-zu-allen-wichtigen-angelbegriffen/ (10.2.2026).

Fischmaschine.de. Lexikon. Zugänglich unter: https://www.fischmaschine.de/glossary/angelrolle/ (20.11.2025).

flexikon.doccheck.com. Insektizid. [online]. Zugänglich unter: https://flexikon.doccheck.com/de/Insektizid (10.2.2025).

Fliegenschnur-Lexikon: Die wichtigsten Begriffe erklärt! *Blinker.de. Magazin.* [online]. Zugänglich unter: https://www.blinker.de/angelmethoden/fliegenfischen/angeltipps/schnuere/ (10.2.2026).

Friedmann, Günter. 2024. *Bienengemäß imkern im Jahresablauf. Das Standardwerk der naturgemäßen Bienenhaltung.* München: Gräfe und Unzer Verlag. [online]. Zugänglich unter: https://www.google.sk/books/edition/Bienengem%C3%A4%C3%9F_imkern_im_Jahreslauf/7rxpEAAAQBAJ?hl=sk&gbpv=1&dq=Absperrgitter&pg=PT135&printsec=frontcover (9.8.2026).

Gerätekunde. Wobbler. *Die Angelschule*. [online]. Zugänglich unter: https://www.dieangelschule.de/geratekunde/wobbler (12.1.2026).

Giftdrüse. In: *Fleißiges Bienchen. Bienenlexikon von F bis H.* [online]. Zugänglich unter: https://fleissigesbienchen.de/bienenlexikon-f-bis-h (20.5.2026).

Grundangeln. *FHP-Angelmagazin*. [online]. Zugänglich unter: https://www.fisch-hitparade.de/magazine/grundangeln/#Feederangeln (14.1.2026).

Hämolymphe. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/H (25.5.2026).

Hein, Christoph. 2024. Rutenaktion: Biege-Aktion von Angelruten erklärt. *Angelmagazin.de* [online]. Zugänglich unter: https://angelmagazin.de/ratgeber/rutenaktion/ (16.1.2025).

Heinzle, Loren. 2024. *Imkerei in Vorarlberg: Varroamilben – Ihr Einfluss auf die Imkerei in Vorarlberg. Vorwissenschaftliche Arbeit.* Dornbirn: B.O.RG Schoren. Betreuer: Matthias Mair. [online]. Zugänglich unter: https://viv.at/wp-content/uploads/2024/04/VWA-Loren-Heinzle.pdf (21.5.2025).

Hinterbeine In: *Anatomie der Biene. Imkerverein Germersheim e. V.* [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/ 20.2.2026).

Honig. *Lebensmittellexikon.de.* [online]. Zugänglich unter: https://www.lebensmittellexikon.de/h0000240.php (6.10.2025).

Honigschleuder. In: *chemie.de – das Chemie-Lexikon.* [online] Zugänglich unter: https://www.chemie.de/lexikon/Honigschleuder.html (26.5.2025).

Chlebo, Róbert – Fiľo, Pavel. 2024. *Chov včiel: Učebné texty pre učiteľov stredných odborných škôl* 2. vydanie. Bratislava: Štátny inštitút odborného vzdelávania. [online]. Dostupné na: https://archiv.siov.sk/wp-content/uploads/2024/06/Ucebne_texty_Chov_vciel_2024.pdf (8.8.2025).

Imkerkurs.net. Glossar zur Imkerei [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerkurs.net/glossar (26.5.2026).

Immelieb.de. Glossar und Fachbegriffe [online]. Zugänglich unter: https://www.immelieb.de/imker-praxis/glossar-und-fachbegriffe/ (26.5.2026).

lwg.bayern.de. Was ist Honig? [online]. Zugänglich unter: https://www.lwg.bayern.de/mam/cms06/bienen/dateien/honigkurs_teil_1_produktinformation_2021.pdf (25.6.2025).

Körperbau – Anatomie der Biene. *Serumwerk Bernburg.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-gesundheit.com/koerperbau-anatomie-der-biene/ (22.5.2026).

Koschevnikowsche Drüse. In: *Drüsen der Honigbiene.* [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/drüsen/ (20.5.2026).

Kunstköder. *Angelwissen: Lexikon*. [online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/kunstkoeder/ (6.8.2026).

Kunstköder vs. Naturköder – Was fängt besser? In: *Blinkerbox.de* [online]. Zugänglich unter: https://www.blinkerbox.de/magazin/kunstkoeder-vs-naturkoeder?utm_source=chatgpt.com (17.2.2026).

Larve. *Bienenzucht-profi.de.* [online]. Zugänglich unter: https://bienenzucht-profi.de/bienenlexikon-vom-imker-bis-zum-honig/larve/ (8.10.2025).

Letáčové zatvárače – vhodné pre každý úľ. https://www.baranik.sk/sk/blog/detail/104/chra%C5%88te-svoje-vcely-v-zime-so-zatvaracmi-letaca (9.8.2026).

Lov na dierkach. *Poľovníctvo a rybárstvo* [online]. Bratislava: Spoločnosť 7 Plus, 2009, č. 02. Dostupné na: https://polovnictvo-rybarstvo.pluska.sk/rybarstvo/lov-dierkach (24.6.2025).

Lov na plavák. Všetky informácie, ktoré potrebujete vedieť. *Poľovníctvo a rybárstvo. Časopis.* [online]. Dostupné na: https://polovnictvo-rybarstvo.pluska.sk/rybarstvo/lov-plavak-vsetky-informacie-ktore-potrebujete-vediet (10.2.2026).

Lov s feedrovými prútmi. *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/lov-s-feedrovymi-prutmi/ (15.5.2026).

Lov s klasickým plavákom. *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/lov-s-klasickym-plavakom/ (15.1.2026).

Lov z lode na 4 spôsoby. *Slovenský rybár. Magazín.* [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/11-2024/36-lov-z-lode-na-4-sposoby-4394-5366?utm_source=chatgpt.com (20.1.2026).

Lyžičkové blyskáče (plandavky). *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/lyzickove-blyskace-plandavky/ (9.1.2026).

Majtán, Juraj. 2020. Apiterapia a jej využitie v klinickej praxi. In: *XXI. medzinárodná vedecká konferencia mladých* Bratislava: Slovenský zväz včelárov. [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/wp-content/uploads/2021/01/apiterapia.pdf (15. 7. 2026).

Mandibel. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/M (31.3.2026).

Materská kašička, včelí jed. *Včelie produkty.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.vcelieprodukty.sk/materska-kasicka (9.8.2026).

Medovicový Med: Tekuté Zlato z Lesa. *Vcelarstvotrizuliak.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.vcelarstvotrizuliak.sk/medovicovy-med-tekute-zlato-z-lesa (6.10.2025).

Mittelwand. *Bienenzucht-profi.de.* [online]. Dostupné na: https://bienenzucht-profi.de/bienenlexikon-vom-imker-bis-zum-honig/mittelwand/ (10.2.2025).

Multiplikátory – navijaky na prívlač. *OKfish.sk.* [online]. Dostupné na: *https://www.okfish.sk/multiplikatory/privlac* (25.2.2026).

Muškárske navijaky. [online]. Dostupné na: https://muskarske.com/sk/pk/muskarske-navijaky/?filter_brand=greys (6.8.2026).

Muškárenie. *PreLovca.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/muskarenie/?utm_source=chatgpt.com (19.1.2026).

Najideálnejší navijak. *Slovenský rybár.* Magazín. [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/2-2023/najidealnejsi-navijak (15.2.2026).

Nektar. Pflanzenforschung.de. *Lexikon A-Z* [online]. Zugänglich unter: https://www.pflanzenforschung.de/de/pflanzenwissen/lexikon-a-z/nektar (9.11.2025).

Navijak. *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/navijak/?utm_source=chatgpt.com (13.2.2026).

Nosemose. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/N (1.10.2026).

Obratlíky – prívlač. *OkFish. Rybársky blog*. [online]. Dostupné na: https://www.okfish.sk/obratliky/privlac?utm_source=chatgpt.com#pk=1 (25.1.2026).

Országhová, Zlatica – Schlarmannová, Janka a kol. 2010. *Slovník zoologických termínov a taxónov.* Bratislava: Univerzita Komenského. [online]. Dostupné na: https://fns.uniba.sk/fileadmin/prif/biol/kzo/Predmety/Slovniky_Orszaghova/Slovnik_zool_term_a_tax..pdf (16.7.2026).

Oxalsäure verdampfen – alles, was Sie wissen müssen. In: *bienen&natur* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienenundnatur.de/bienenkrankheiten/varroabehandlung/oxalsaeure-verdampfen-alles-was-sie-wissen-muessen-935 (25.9.2025).

Pár slov o prútoch. *Slovenský rybár.* Bratislava: Spoločnosť 7 Plus, 2010, roč. 62, č. 11. [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/1-2016/par-slov-o-prutoch (14.1.2026).

Patocka, Franz. 2011/2012. *Sprachwissensdhaftliche Vorlesung: Fachsprachen, Fachommunikation, Sondersprachen. Gehalten von Frazz Patocka im Wintersemester 2011/12.* Mitschrift von Philipp Brenner. [online]. Zugänglich unter: https://de.scribd.com/document/85456672/Fachsprachen-Fachkommunikation-Sondersprachen-WS12-Patocka (10.10.2025).

Pollen. Pflanzenforschung.de. *Lexikon A-Z* [online]. Zugänglich unter: https://www.pflanzenforschung.de/de/pflanzenwissen/lexikon-a-z/pollen-1189 (9.11.2025).

Poľovníctvo a rybárstvo. *Hádzať, alebo vláčiť?* [online]. Dostupné na: https://polovnictvo-rybarstvo.pluska.sk/rybarstvo/hadzat-alebo-vlacit (20.1.2026).

Posenangeln: Angeltechnik & Montage mit Pose einfach erklärt. *Focus online.* [online]. Zugänglich unter: https://praxistipps.focus.de/posenangeln-angeltechnik-montage-mit-pose-einfach-erklaert_184356?utm_source=chatgpt.com (13.1.2026).

Posenangeln – mit der Pose zum Erfolg! *Angel-Wissen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/posenangeln-mit-der-pose-zum-erfolg/ (13.1.2026).

Prívlač. *FISHIN.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.fishin.sk/privlac/ (21.1.2026).

Prírodná medicína: Včelí jed – Apitoxín. *Medaren.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.medaren.sk/blog/34-vceli-jed/ (3.10.2025).

Rotačky, blyskáče na prívlač. *OkFish. Rybársky blog*. [online]. Dostupné na: https://www.okfish.sk/rotackyblyskace/privlac#pk=1 (17.2.2026).

Rotačné blyskáče. *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/rotacne-blyskace/ (17.2.2026).

Rüssel. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/R (31.3.2026).

Rybárske háčiky. *OkFish. Rybársky blog*. [online]. Dostupné na: https://www.okfish.sk/haciky/kaprarina?utm_source=chatgpt.com#pk=1 (9.2.2026).

Sammelbiene. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/S (20.2.2026).

Sauerbrut (Europäische Faulbrut). In: *Bienengesundheitsdienst.* [online]. Zugänglich unter: https://bienen.ch/wp-content/uploads/2022/11/2.2_sauerbrut.pdf (10.1.2026).

Schleppangeln (Schleppfischen). *FishingKing.* [online]. Zugänglich unter: https://www.fishing-king.de/wissen/wiki/schleppangeln?utm_source=chatgpt.com (20.1.2026).

Schwänzeltanz. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/S (30.11.2025).

Signalizátory záberu. *Háčik.sk.* https://www.hacik.sk/shop/signalizatory/c-10.xhtml?utm_source=chatgpt.com (10.2.2026).

Slovenskymed.sk. *Propolis*. [online]. Dostupné na: https://www.slovenskymed.sk/kategoria-produktu/propolis/ (1.10.2025).

SLOVENSKÝ RYBÁRSKY ZVÄZ – RADA. *Všeobecné rybárske pravidlá pre revír VN Rakovec, VN Sigord a ďalšie*. [online]. Dostupné na: https://www.srzsala.sk/tl_files/srzsala.sk/rybolovny-poriadok/SRP_2019_web_1.pdf (17.2.2026).

Slov.vcelysmrzov.cz. *Nektar* [online]. Dostupné na: http://slov.vcelysmrzov.cz/n/170-nektar.html (9.11.2025).

Smoker/Raucher. *Bienenzucht-profi.de.* [online]. Zugänglich unter: https://bienenzucht-profi.de/bienenlexikon-vom-imker-bis-zum-honig/smoker-raucher/ (2.10.2025).

Šnúra alebo vlasec - 1. časť. *Slovenský rybár.* Magazín. [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/11-2021/snura-alebo-vlasec-1-cast (25.11.2025).

Spinner. *Angel-Wissen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/spinner/ (20.11.2025).

Spinnfischen. *Bernisch Kantonaler Fischerei-Verband BKFV*. [online]. Zugänglich unter: https://www.bkfv-fcbp.ch/fischen-im-kanton-bern/fangmethoden/spinnfischen/ (20.1.2026).

§ 16 Spôsob lovu rýb. *Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky zo 17. apríla 2002, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o rybárstve.* [online]. Dostupné na: https://static.slov-lex.sk/static/SK/ZZ/2002/238/vyhlasene_znenie.html?utm_source=chatgpt.com (18.1.2026).

Stadia období plodu, jeho chov ve včelstvu. *sci.muni.cz.* [online]. Dostupné na: https://www.sci.muni.cz/ptacek/AFH-vypracovane-otazky/26PlodVeVcelstvuPuzava.htm (10.8.2025).

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky. *Bakteriálne choroby včiel a včelieho plodu.* Bratislava: ŠVPS SR. [online]. Dostupné na: https://svps.sk/zvierata/choroby-zvierat/bakterialne-choroby-vciel-a-vcelieho-plodu/ (24.6.2026).

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky. *Bakteriálne choroby včiel a včelieho plodu.* Bratislava: ŠVPS SR. [online]. Dostupné na: https://svps.sk/zvierata/choroby-zvierat/ (15.7.2026).

Stippangeln – Angeltechnik, Montage, Zielfische und Zubehör. *FHP-Angelmagazin*. [online]. Zugänglich unter: https://www.fisch-hitparade.de/magazine/stippangeln/ (15.3.2026).

Svet medov. [online]. Dostupné na: https://svetmedov.sk/co-je-vceli-plast/ (9.8.2026).

Thorax. In: *Bienen-Pate-Bremen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://www.bienen-pate-bremen.de/T (30.11.2025).

Tipy a triky. *Poľovníctvo a rybárstvo* [online]. Bratislava: Spoločnosť 7 Plus, 2010, roč. 62, č. 11. Dostupné na: https://polovnictvo-rybarstvo.pluska.sk/rybarstvo/tipy-triky-11-2010 (17.2.2026).

Toporčák, Juraj. *Mandát na hodnotenie rizika: „Hodnotenie rizika hniloby včelieho plodu v Slovenskej republike“*. Košice: Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. [online]. Dostupné na: https://www.mpsr.sk/resources/documents/14042.pdf (9.8.2025).

Učíme sa muškáriť s Filipom – 2. kapitola. *Slovenský rybár. Magazín.* [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/5-2024/72-ucime-sa-muskarit-s-filipom-2-kapitola-8858?utm_source=chatgpt.com (10.2.2026).

Umelé nástrahy s lopatkou (wobbler). *PreLovca.sk. Informačný portál pre poľovníctvo a rybárstvo.* [online]. Dostupné na: https://www.prelovca.sk/o-rybarstve/umele-nastrahy-s-lopatkou-wobbler/ (15.1.2026).

Varroamilben – den Bienenfeind erfolgreich bekämpfen. In: *Biohelp – Garten & Bienen.* [online]. Zugänglich unter: https://www.garten-bienen.at/schadlingsinformation/varroamilben/ (14.8.2026).

Včela medonosná. Telo. *O včelárstve.* [online]. Dostupné na: https://www.stiavnik.sk/13605/o-vcelarstve (14.8.2026).

Vcelari.sk. Včelí peľ [online]. Dostupné na: https://vcelari.sk/vcelie-produkty/psylium/ (1.10.2025).

Včelárske dymáky. *Ivcelarskepotreby.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.ivcelarskepotreby.sk/vcelarske-dymaky (6.10.2025).

Vcelarstvotrizuliak.sk. *Kyselina Mravčia v boji proti kliešťikovi.* [online]. Dostupné na: https://www.vcelarstvotrizuliak.sk/kyselina-mravcia-vo-vcelarstve-kompletny-sprievodca-liecbou-proti-varroaze (11.9.2025).

Včelí jed. *Slovenskivcelari.sk.* [online]. Dostupné na: https://www.slovenskivcelari.sk/ako-vcelarit/vcelie-produkty/vceli-jed/ (3.10.2025).

Včelí tanec ako kľúč k úspešnému včeláreniu: ako čítať signály úľa pred rojením. In: *Včelárenie.* [online]. Dostupné na: https://www.vcelarenie.sk/article/vceli-tanec-ako-kluc-k-uspesnemu-vcelareniu-ako-citat-signaly-ula-pred-rojenim (2.7.2026).

Včelí vosk. In: *Dobrý hospodár.* [online]. Dostupné na: https://dobry-hospodar.sk/vcely/vcelie-produkty/vceli-vosk/ (20.2.2026)

Výber háčikov. *Slovenský rybár.* Magazín. [online]. Dostupné na: https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/1-2022/vyber-hacikov (9.2.2026).

Wachsdrüsen. In: *Drüsen der Honigbiene. Imkerverein Germersheim e. V*. [online]. Zugänglich unter: https://www.imkerverein-germersheim.de/die-biene/anatomie-der-biene/dr%C3%BCsen/ (26.5.2026).

Was ist Fliegenfischen? *AOS Fly Fishing.* [online]. Verfügbar unter: https://www.aos.cc/de/blog/post/was-ist-fliegenfischen (18.1.2026).

Wercholák, Viltor. 2024. *Zdravotné benefity medu.* [online]. Dostupné na: https://vcelidom.com/blogs/news/zdravotne-benefity-medu?srsltid=AfmBOorhpe7bgnrDMxEQfeaTl1dzhkyt3PtcP2bwY9o2NNFgx-Fk7hXs (9.8.2026).

Wildbienen-Anatomie. [online]. Zugänglich unter: https://www.wildbienen.de/wbi-anat.htm (2.7.2026).

Wintertraube In: *Fleißiges Bienchen. Bienenlexikon von A bis B.* [online]. Zugänglich unter: https://fleissigesbienchen.de/bienenlexikon-t-bis-z (22.2.2025).

Wirbel. *Die Angelschule.* [online]. Zugänglich unter: https://www.dieangelschule.de/geratekunde/wirbel (24.1.2026).

Wissenwertes über Smoker. *Imkereibedarf-ww.de.* [online]. Zugänglich unter: https://www.imkereibedarf-ww.de/Smoker (10.3.2025).

Wobbler. *Angel-Wissen. Lexikon.* [online]. Zugänglich unter: https://pro-fishing.de/blog/lexikon/wobbler/ (12.1.2026).

Žihadlo. In: *Včelie úle.* [online]. Dostupné na: https://www.vcelieule.sk/zihadlo/ (20.1.2026).

1000 otázok a odpovedí o včelách. Anatómia včely. In: *Slovenský včelár* 11/2012. S. 8. [online]. Dostupné na: https://www.spolokvcelarovslovenska.sk/evt_file.php?file=1495 (10.8.2026).

Register / Index

Ableger, 115
Absperrgitter, 139
Acarapidose, 147
akarinóza, 147
akcia prúta, 71
Ameisensäure, 127
amerikanische Faulbrut, 149
Angelrolle, 44
Angelrute, 34
Angelschnur, 51
Antennen, 87
Arbeiterin, 110
Beine, 96
bič, 40
Bienenbrut, 112
Bienengift, 134
Bienenkönigin, 109
Bienenkörper, 86
Bienenkrankheiten, 145
Bienenschwarm, 117
Bienenwabe, 135
Bienenwachs, 131
Bienenweide, 119
Bissanzeiger, 59
Blinker, 63
bruško, 94
cuciak, 92
Drohn, 111
dymák, 144
endokrine Drüsen, 102
endokrinné žľazy, 102
Facettenaugen, 89
Federrute, 42
Feederangeln, 77
feedrový prút, 42
Fliegenfischen, 79
Fliegenrolle, 46
Fliegenrute, 38
Fliegenschnur, 53
Flügel, 95
Flugloch, 137
Gelée royale, 133
Giftdrüsen, 104
Grundangeln, 73
háčik, 55
Haken, 55
Hämolymphe, 103
hemolymfa, 103
Hinterbeine, 100
Hinterleib, 94
Honig, 130
Honigschleuder, 143
Honigtau, 126
hruď, 93
choroby včiel, 145
insekticíd, 129
Insektizid, 129
jednoduché oči včely, 90
jedové žľazy, 104
klieštik včelí, 153
Köder, 25
Koschevnikowsche Drüse, 106
Koževnikovove žľazy, 106
krídla, 95
kruhový tanec, 120
Kunstköder, 29
kyselina mravčia, 127
kyselina šťaveľová, 128
larva, 113
Larve, 113
letáč, 137
lietavka, 114
lov na feeder, 77
lov na plávanú, 75
lov na položenú, 73
materská kašička, 133
materská mriežka, 139
med, 130
medomet, 143
medovica, 126
medzistienka, 141
Mittelbeine, 99
Mittelwand, 141
mor včelieho plodu, 149
multiplikátor, 49
Multirolle, 49
muškárenie, 79
muškárska šnúra, 53
muškársky navijak, 46
muškársky prút, 38
nadstavok, 136
nadväzec, 61
nástraha, 25
nástrahy rastlinného pôvodu, 32
nástrahy živočíšneho pôvodu, 31
Naturköder, 27

navijak, 44
navijak s pevnou cievkou, 47
Nektar, 124
nektár, 124
nohy, 96
Nosematose, 151
nozematóza, 151
obratlík, 67
odloženec, 115
Oxalsäure, 128
peľ, 125
pflanzliche Köder, 32
plandavka, 63
plavák, 57
Pollen, 125
Pose, 57
Posenangeln, 75
predný pár nôh, 98
pridávacia klietka, 142
prirodzená nástraha, 27
prívlač, 81
propolis, 132
Propolis, 132
prostredný pár nôh, 99
prút na prívlač, 36
Punktaugen, 90
rámik, 138
Rähmchen, 138
robotnica, 110
roj, 117
rojenie, 116
rotačný blyskáč, 65
Rundtanz, 120
Rüssel, 92
Rutenaktion, 71
rybársky prút, 34
Sammelbiene, 114
Schleppangeln, 83
Schwänzeltanz, 122
Schwärmen, 116
signalizátor záberu, 59
Smoker, 144
Spinner, 65
Spinnfischen, 81
Spinnrute, 36
Stachel, 101
Stationärrolle, 47
Stipprute, 40
šnúra, 51
telo včely, 86
Thorax, 93
tierische Köder, 31
trolling, 83
trúd, 111
tykadlá, 87
umelá nástraha, 29
Varroa-Milbe, 153
včelí jed, 134
včelí plást, 135
včelí plod, 112
včelí vosk, 131
včelia matka, 109
včelia pastva, 119
Vorderbeine, 98
Vorfach, 61
voskotvorné žľazy, 107
vrtivý tanec, 122
Wachsdrüsen, 107
Wintertraube, 118
Wirbel, 67
Wobbler, 69
wobler, 69
zadný pár nôh, 100
Zarge, 136
zimný chumáč, 118
zložené oči včely, 89
Zusetzkäfig, 142
žihadlo, 101

O autorkách

Jana Štefaňáková je absolventkou Univerzity Komenského v Bratislave, kde v roku 2003 na Filozofickej fakulte ukončila doktorandské štúdium. V súčasnosti pôsobí na Katedre germanistiky Filozofickej fakulty UMB v Banskej Bystrici na funkčnom mieste docentky. Jej pedagogická činnosť je zameraná na výučbu jazykovedných, translatologických a didakticky orientovaných predmetov. Ťažiskom jej vedeckovýskumnej práce sú jazykoveda a translatológia. Vo svojich publikáciách sa venuje problematike pluricentrizmu nemeckého jazyka, jazykovej a mediálnej politiky v Európe a nemecky hovoriacich krajinách, rodovo inkluzívneho jazyka, ako aj výskumu jazykovej krajiny v mestskom a univerzitnom prostredí. Publikuje tiež v oblasti právneho jazyka a tvorby terminologických databáz. Absolvovala viacmesačné vedecké pobyty na univerzitách vo Viedni a v Berne a zúčastnila sa viacerých medzinárodných študijných pobytov, odborných seminárov a vedeckých workshopov.

Zuzana Vyhnáliková ukončila vysokoškolské štúdium na Fakulte humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v študijnom odbore *učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov nemecký jazyk a literatúra – história*. V roku 2013 ukončila externé doktorandské štúdium na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v študijnom odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo. V rámci doktorandského štúdia absolvovala 6-mesačný pobyt na Ludwig-Maximilians-Universität v Mníchove. Od roku 1999 pôsobí v Ústave cudzích jazykov na Technickej univerzite vo Zvolene a okrem iného vedie semináre zamerané na nemecký odborný jazyk na všetkých fakultách TU. Vzdelanie si doplnila rozširujúcim štúdiom angličtiny na Filozofickej fakulte UMB v Banskej Bystrici, ktoré ukončila v roku 2017. Počas svojho akademického pôsobenia absolvovala viaceré učiteľské mobility a stáže v rámci programu Erasmus (Brno, Praha, Eberswalde). V rámci vedeckovýskumnej činnosti bola riešiteľkou a spoluriešiteľkou mnohých grantových úloh KEGA, VEGA a IPA. Vo svojej vedeckovýskumnej činnosti sa venuje otázkam translatologického aspektu konceptov metaforiky v poľovníckom jazyku, terminológii v poľovníctve a jeho príbuzných odboroch, napr. v sokoliarstve; včelárstve, ďalej v lesníctve, drevárstve, požiarnej ochrane, ekológii a technike. S kolegami z Lesníckej fakulty TU vo Zvolene participovala na externom projekte, ktorý pripravilo Ústredie terminológie Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre preklad v Luxemburgu, a to v oblasti fytopatológie (s presahom do iných odborov), kde spracovala slovenské ekvivalenty a heslá k anglickým termínom do databázy IATE.

Lenka Žitňanská pôsobí ako doktorandka na Katedre translatológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, kde absolvovala aj bakalárske a magisterské štúdium v odbore anglický jazyk a kultúra a nemecký jazyk a kultúra so zameraním na prípravu prekladateľov a tlmočníkov. Vo svojej výskumnej činnosti sa špecializuje na právny preklad a terminológiu. V dizertačnej práci sa venuje problematike kompetenčného profilu úradného prekladateľa v kontexte prekladateľskej praxe a vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. Popri akademickej činnosti sa podieľala na tvorbe titulkov v oblasti audiovizuálneho prekladu a aktívne sa venuje výučbe jazykových kurzov, ako aj vyhotovovaniu komerčných prekladov.

Zuzana Gašová absolvovala vysokoškolské štúdium v študijnom odbore učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov v kombinácii biológia – nemecký jazyk a literatúra na Fakulte humanitných vied (v súčasnosti Filozofická fakulta) Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. V roku 2018 sa habilitovala v odbore všeobecná jazykoveda na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove. V súčasnosti pôsobí na Fakulte aplikovaných jazykov Ekonomickej univerzity v Bratislave. Počas svojho viac ako dvadsaťpäťročného pôsobenia na akademickej pôde sa profilovala aj v oblasti odborného jazyka biológie (dizertačná práca a ďalšia projektová a publikačná činnosť v spojitosti s odborným jazykom biológie, pozvané prednášky na Friedrich-Schiller-Universität Jena a na Westsächsische Hochschule Zwickau; štipendijné výskumné pobyty na univerzitách Paris Lodron Universität Salzburg a Ludwig-Maximilians-Universität München, absolvovanie učiteľských mobilít v rámci programov Erasmus, Erasmus+ a CEEPUS na univerzitách v Ostrave, Hradci Králové, Maribore a Zwickau. Participovala na viacerých projektoch zameraných na terminológiu a špecifiká odborných jazykov z oblasti práva a administratívnych textov (VEGA-1/4714/07, VEGA-1/0717/10, APVV-0226-12), technickej mechaniky (KEGA-018TU-4/2014) a poľovníckeho jazyka (KEGA-006TU Z-4/2020, KEGA-012EU-4/2024).

Zu den Autorinnen

Jana Štefaňáková ist Absolventin der Comenius-Universität in Bratislava, wo sie im Jahr 2003 ihr Doktoratsstudium an der Philosophischen Fakultät erfolgreich abschloss. Derzeit ist sie am Lehrstuhl für Germanistik der Philosophischen Fakultät der UMB in Banská Bystrica als Dozentin tätig. Sie unterrichtet sprachwissenschaftliche, translationswissenschaftliche und didaktisch ausgerichtete Fächer. Im Mittelpunkt ihrer wissenschaftlichen Tätigkeit stehen die Sprachwissenschaft und die Translationswissenschaft. In ihren Publikationen befasst sie sich mit dem Plurizentrismus der deutschen Sprache, der Sprach- und Medienpolitik in Europa und im deutschsprachigen Raum, geschlechterinklusiver Sprache sowie mit der Erforschung der Linguistic Landscape im städtischen und universitären Raum. Sie publiziert auch im Bereich der Rechtssprache sowie der Entwicklung terminologischer Datenbanken. Sie absolvierte mehrmonatige Forschungsaufenthalte an der Universität Wien und an der Universität Bern und nahm an mehreren internationalen Studienaufenthalten, Fachseminaren und wissenschaftlichen Workshops teil.

Zuzana Vyhnáliková absolvierte ihr Studium an der Geisteswissenschaftlichen Fakultät der Matej-Bel-Universität in Banská Bystrica mit dem Schwerpunkt *Lehramt für allgemeinbildende Fächer (Kombination aus Germanistik und Geschichte)*. Im Jahr 2013 schloss sie ihr externes Promotionsstudium im Fachbereich *Übersetzen und Dolmetschen* an der Philosophischen Fakultät der Comenius-Universität in Bratislava ab. Im Rahmen ihrer Promotion absolvierte sie einen sechsmonatigen Forschungsaufenthalt an der Ludwig-Maximilians-Universität München. Seit 1999 ist sie am Institut für Fremdsprachen an der Technischen Universität Zvolen tätig, wo sie unter anderem Seminare zur deutschen Fachsprache für Studierende aller Fakultäten der Universität leitet. Ihre Qualifikationen erweiterte sie durch ein Zusatzstudium im Fach *Englisch* an der Philosophischen Fakultät der Matej-Bel-Universität in Banská Bystrica, das sie 2017 abschloss. Im Laufe ihrer akademischen Laufbahn nahm sie an zahlreichen Mobilitätsprogrammen für Lehrende sowie an Praktika im Rahmen des Erasmus-Programms teil (in Brünn, Prag und Eberswalde) und wirkte als Projektleiterin oder Projektmitarbeiterin an zahlreichen Forschungsprojekten mit, die von KEGA, VEGA und IPA gefördert wurden. Ihre Forschungsschwerpunkte liegen auf übersetzungsrelevanten Aspekten metaphorischer Konzepte in der Jägersprache sowie auf der Terminologie des Jagdwesens und angrenzender Fachgebiete – etwa Falknerei, Imkerei, Forstwirtschaft, Holztechnik, Brandschutz, Ökologie und technische Disziplinen. Gemeinsam mit Kollegen der Fakultät für Forstwirtschaft beteiligte sie sich an einem externen Projekt zur Phytopathologie (mit Schnittstellen zu anderen Fachgebieten), das von der Koordinierungsstelle für

Terminologie der Generaldirektion Übersetzung der Europäischen Kommission in Luxemburg organisiert wurde; im Rahmen dieses Projekts erarbeitete sie slowakische Äquivalente und Einträge für englische Fachbegriffe für die Datenbank IATE.

Lenka Žitňanská ist Doktorandin am Lehrstuhl für Translatologie der Philosophischen Fakultät der Philosoph Konstantin-Universität in Nitra, wo sie auch ihr Bachelor- und Masterstudium im Studiengang Englische Sprache und Kultur und Deutsche Sprache und Kultur mit Schwerpunkt Übersetzen und Dolmetschen abgeschlossen hat. In ihrer Forschung spezialisiert sie sich auf die Rechtsübersetzung und Terminologie. In ihrer Dissertation widmet sie sich dem Kompetenzprofil von beeidigten Übersetzer/innen im Kontext der Übersetzungspraxis und Universitätsausbildung in der Slowakei. Neben ihrer akademischen Tätigkeit war sie an der Erstellung von Untertiteln im Bereich der audiovisuellen Übersetzung beteiligt und ist zudem aktiv im Fremdsprachenunterricht sowie in der Übersetzungspraxis.

Zuzana Gašová absolvierte ein Universitätsstudium im Studiengang *Lehramt für allgemeinbildende Fächer* (Studienfächer *Biologie – Deutsche Sprache und Literatur*) an der Geisteswissenschaftlichen Fakultät (heute Philosophische Fakultät) der Matej-Bel-Universität in Banská Bystrica. Im Jahr 2018 habilitierte sie sich im Fachgebiet *Allgemeine Sprachwissenschaft* an der Philosophischen Fakultät der Universität Prešov. Derzeit ist sie an der Fakultät für angewandte Sprachen der Wirtschaftsuniversität in Bratislava tätig. Während ihrer über fünfundzwanzigjährigen akademischen Laufbahn hat sie sich auch auf dem Gebiet der Fachsprache der Biologie profiliert (Dissertation und weitere Projekt- und Publikationstätigkeiten im Zusammenhang mit der Fachsprache der Biologie, Gastvorträge an der Friedrich-Schiller-Universität Jena und der Westsächsischen Hochschule Zwickau; Forschungsaufenthalte an der Paris-Lodron-Universität Salzburg und der Ludwig-Maximilians-Universität München sowie Teilnahme an Lehrermobilitäten im Rahmen der Programme Erasmus, Erasmus+ und CEEPUS an den Universitäten in Ostrava, Hradec Králové, Maribor und Zwickau). Sie wirkte an mehreren Projekten mit, die sich mit der Terminologie und den Besonderheiten von Fachsprachen im Bereich der Rechts- und Verwaltungstexte (VEGA-1/4714/07, VEGA-1/0717/10, APVV-0226-12), der technischen Mechanik (KEGA-018TU-4/2014) und der Jägersprache (KEGA-006TU Z-4/2020, KEGA-012EU-4/2024) befassten.

Názov: Výber terminologických záznamov z rybárstva a včelárstva

Autorky: Mgr. Jana Štefaňáková, PhD.
Mgr. Zuzana Vyhnáliková, PhD.
Mgr. Lenka Žitňanská
doc. Mgr. Zuzana Gašová, PhD.

Recenzentky: prof. PhDr. Jana Rakšányiová, CSc.
doc. PaedDr. Slavomíra Tomášiková, PhD.

Odborné poradenstvo: doc. Ing. Peter Lešo, PhD.
Ing. Marek Trenčiansky, PhD.

Jazyková úprava: PhDr. Jana Luptáková
Juliane Kühn

Vydavateľ: Vysoká škola evropských a regionálních studií

Počet strán: 171

Náklad: 100 kusov

Vydanie: prvé

Formát: elektronický

Rok vydania: 2026

© Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., České Budějovice, 2026

ISBN 978-80-7556-181-7
EAN 9788075561817

Titel: Auswahl terminologischer Einträge aus den Fachgebieten 'Fischerei und Imkerei'

Verfasserinnen: Mgr. Jana Štefaňáková, PhD.
Mgr. Zuzana Vyhnáliková, PhD.
Mgr. Lenka Žitňanská
doc. Mgr. Zuzana Gašová, PhD.

Gutachterinnen: prof. PhDr. Jana Rakšányiová, CSc.
doc. PaedDr. Slavomíra Tomášiková, PhD.

Fachberatung: doc. Ing. Peter Lešo, PhD.
Ing. Marek Trenčiansky, PhD.

Sprachliches Korrektorat: PhDr. Jana Luptáková
Juliane Kühn

Verlag: Hochschule für europäische und regionale Studien, České Budějovice

Umfang: 171 Seiten

Anzahl der Exemplare: 100 Stück

Auflage: 1. Auflage

Format: elektronisch

Erscheinungsjahr: 2026

© Hochschule für europäische und regionale Studien, České Budějovice, 2026

ISBN 978-80-7556-181-7
EAN 9788075561817

ISBN 978-8-075-56181-7

